

RAPORT O STANIE GMINY WIERZCHOWO ZA ROK 2020

Spis treści

I. Wstęp.....	4
II. Informacje ogólne	4
III. Demografia.....	6
IV. Informacje finansowe	7
IV.1. System podatkowy w gminie	13
IV.2. Informacja o wykonanych planach finansowych placówek oświatowych.....	16
V. Informacja o stanie mienia komunalnego.....	26
VI. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii.....	28
VI.1. Strategia Rozwoju Gminy Wierzchowo.	28
VI.2. Lokalny Program Rewitalizacji	40
VI.3. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy	47
VI.4. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych	48
VI.5. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wierzchowo	49
VI.6. Program Ochrony Środowiska	51
VI.7. Strategia rozwiązywania problemów społecznych	59
VI.8. Gminny program wspierania rodziny	64
VI.9. Polityka społeczna	68
VI.10. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii.....	73
VI.11. Roczny Program Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.....	77
VI.12. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wierzchowo, Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego.....	79
VII. Realizacja uchwał Rady Gminy Wierzchowo.....	81
VIII. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi.....	87
VIII.1. Stowarzyszenia gmin i powiatów	87
VIII.2. Związki Komunalne	89
VIII.3. Współpraca zagraniczna.....	91
IX. Część analityczna	93

IX.1. Oświata.....	93
IX.2. Kultura.....	97
X. Podsumowanie.....	100

I. Wstęp

Obowiązek opracowania i przedłożenia Raportu o stanie Gminy Wierzchowo za rok 2020 wynika z art. 28 aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2020 r. poz. 713, z późn. zm.). Zgodnie z wyżej wymienionym przepisem raport obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii oraz uchwał rady gminy.

II. Informacje ogólne

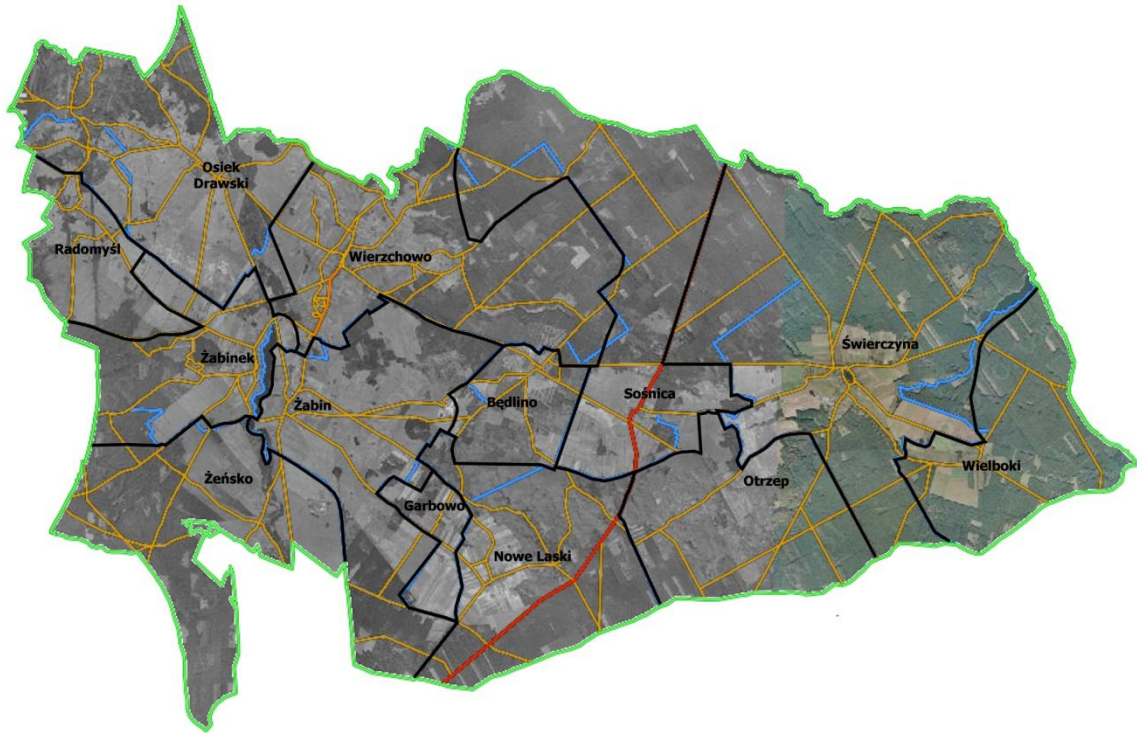
Gmina Wierzchowo położona jest w południowo-wschodniej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie drawskim. Powierzchnia gminy wynosi 229,15 km², stanowiąc 13% ogólnej powierzchni powiatu. Ponad 60% powierzchni gminy zajmują lasy, a użytki rolne to ok. 32%. Gmina sąsiaduje z następującymi gminami: od północy z gminą Czaplinek, od północnego zachodu z gminą Złocieniec, od południa: z gminami Mirosławiec, Wałcz i Kalisz Pomorski.

Przez gminę prowadzi droga wojewódzka nr 177 łącząca Sośnicę z Czaplinkiem (15 km) i Mirosławcem (13 km). Odległość z Wierzchowa do tej drogi wynosi 7 km, a do stolicy powiatu, Drawska Pomorskiego 25 km jadąc przez Złocieniec (12 km).

Gmina Wierzchowo jest gminą wiejską o charakterze rolniczym z dużą rolą przemysłu leśno-drzewnego, zamieszkiwaną przez 4264 mieszkańców. Siedzibą Gminy jest Wierzchowo, a w jej skład wchodzi 13 sołectw: Będlino, Garbowo, Nowe Laski, Osiek Drawski, Otrzep, Radomyśl, Sośnica, Świerczyna, Wielboki, Wierzchowo, Żabin, Żabinek, Żeńsko oraz 19 miejscowości (Będlino, Bonin, Danowice, Dębnowice, Garbowo, Knowie, Króle, Nowe Laski, Osiek Drawski, Otrzep, Radomyśl, Sośnica, Świerczyna, Wielboki, Wierzchowo, Wierzchówko, Żabin, Żabinek, Żeńsko).

Obszar gminy obejmuje tereny o dużej atrakcyjności turystycznej. Wysoki stopień zalesienia, bogactwo krajobrazu w połączeniu z niskim stopniem zurbanizowania sprawiają, iż gmina należy do jednych z najbardziej atrakcyjnych obszarów województwa zachodniopomorskiego.

Piękno krajobrazu można podziwiać dzięki zlokalizowanym na jej terenie punktom widokowym: nad doliną Wąsawy, na terenie bezleśnego wzniesienia w rejonie Radomyśla, nad jeziorem Okrągłe Małe oraz w rejonie Nowych Lasek.

Mapa Gminy Wierchowo, z podziałem na sołectwa.

III. Demografia

Gminę Wierzchowo, według danych na dzień 31 grudnia 2020, zamieszkuje 4264 osoby. Liczba ludności gminy w stosunku do roku 2019 zmniejszyła się o 79 osób. W poniższych tabelach oraz wykresach przedstawiona została struktura demograficzna Gminy Wierzchowo.

Liczba mieszkańców Gminy Wierzchowo z podziałem na sołectwa oraz miejscowości:	
Nazwa miejscowości	Liczba mieszkańców (stan na 31 grudnia 2020 r.)
Będlino	216
Garbowo	28
Nowe Laski	101
Osiek Drawski	337
Bonin	14
Otrzep	63
Radomyśl	85
Sośnica	197
Knowie	1
Króle	6
Świerczyna	695
Danowice	2
Dębiewice	19
Wielboki	67
Wierzchowo	1434
Wierzchówko	58
Żabin	531
Żabinek	278
Żeńsko	117
RAZEM	4264

Struktura zameldowania w Gminie Wierzchowo		
Rok (stan na 31. 12)	Liczba osób zameldowanych na pobyt stały	Liczba osób zameldowanych na pobyt czasowy
2019	4281	62
2020	4224	40

Liczba urodzeń oraz zgonów		
Rok	Liczba urodzeń	Liczba zgonów
2019	37	52
2020	41	56

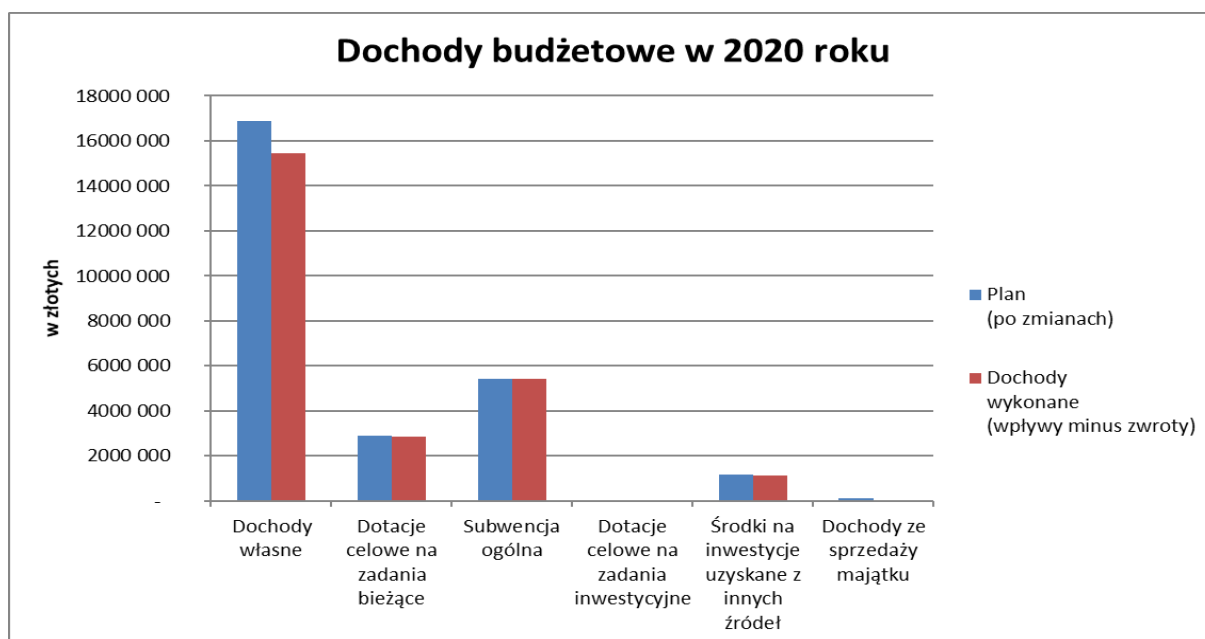
Statystyka ludności wg płci na koniec 2019 r.			
Wiek	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
0-2	56	63	119
3	29	25	54
4-5	40	42	82
6	24	22	46
7	11	17	28
8-12	123	124	247
13-15	73	56	129
16-17	52	38	90
18	24	20	44
19-65	1423	1351	2774
>65	281	370	651
Ogółem	2136	2128	4264

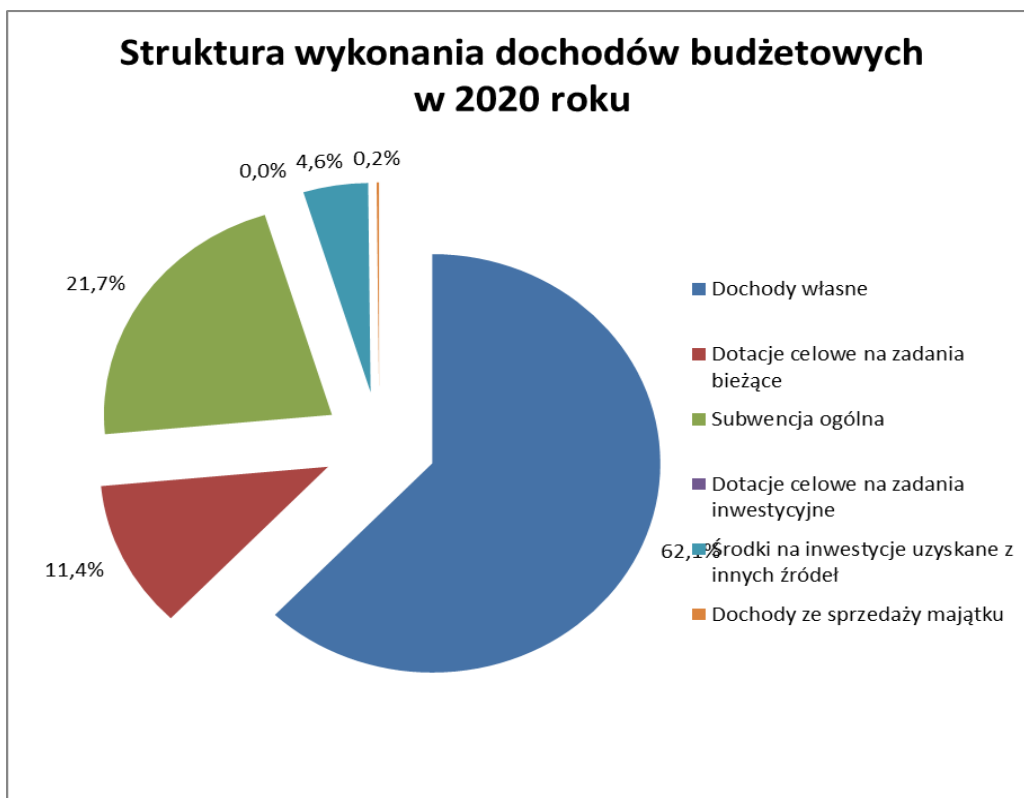
IV. Informacje finansowe

Polityka finansowa Gminy Wierzchowo realizowana jest w oparciu o uchwałę budżetową corocznie uchwalaną przez Radę Gminy Wierzchowo, która określa źródła dochodów oraz kierunki wydatkowania środków.

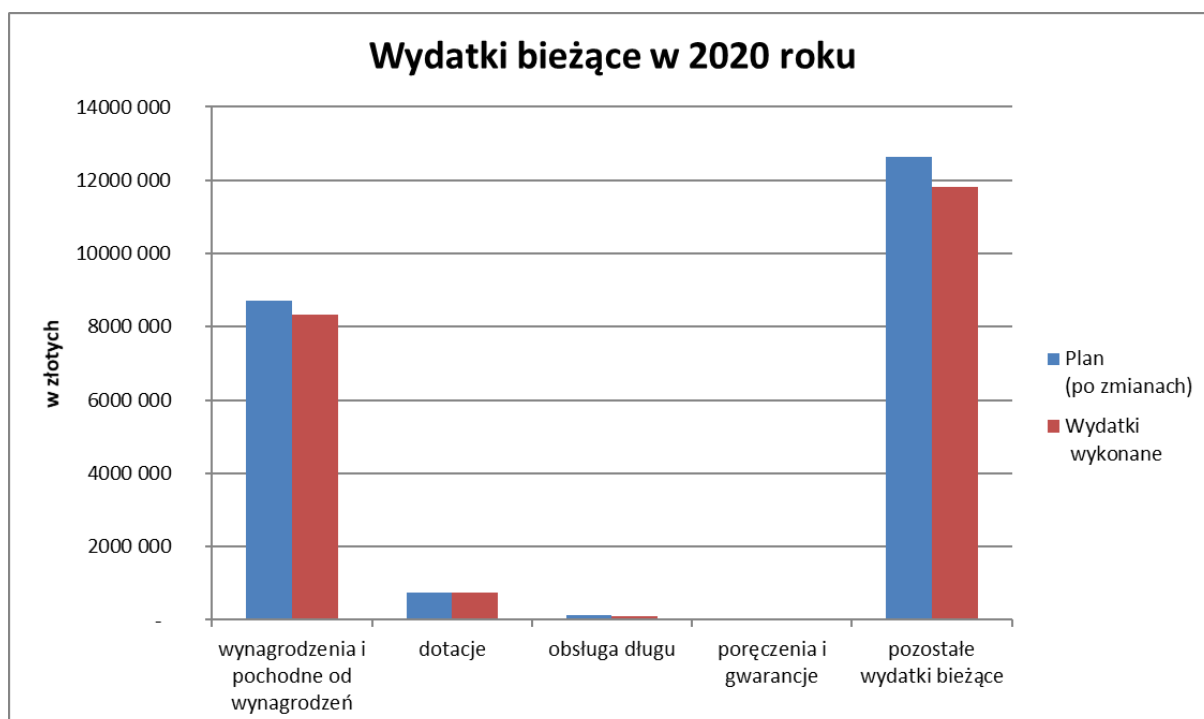
Budżet Gminy Wierzchowo na 2020 rok został uchwalony uchwałą Nr XVI/85/2019 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 19 grudnia 2019 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Wierzchowo na rok 2020.

Plan dochodów po zmianach ogółem w 2020 roku wynosił 26.426.064,56 zł, a **wykonanie** 24.876.045,87 zł, co stanowiło 94,1 % wykonania w stosunku do planu.

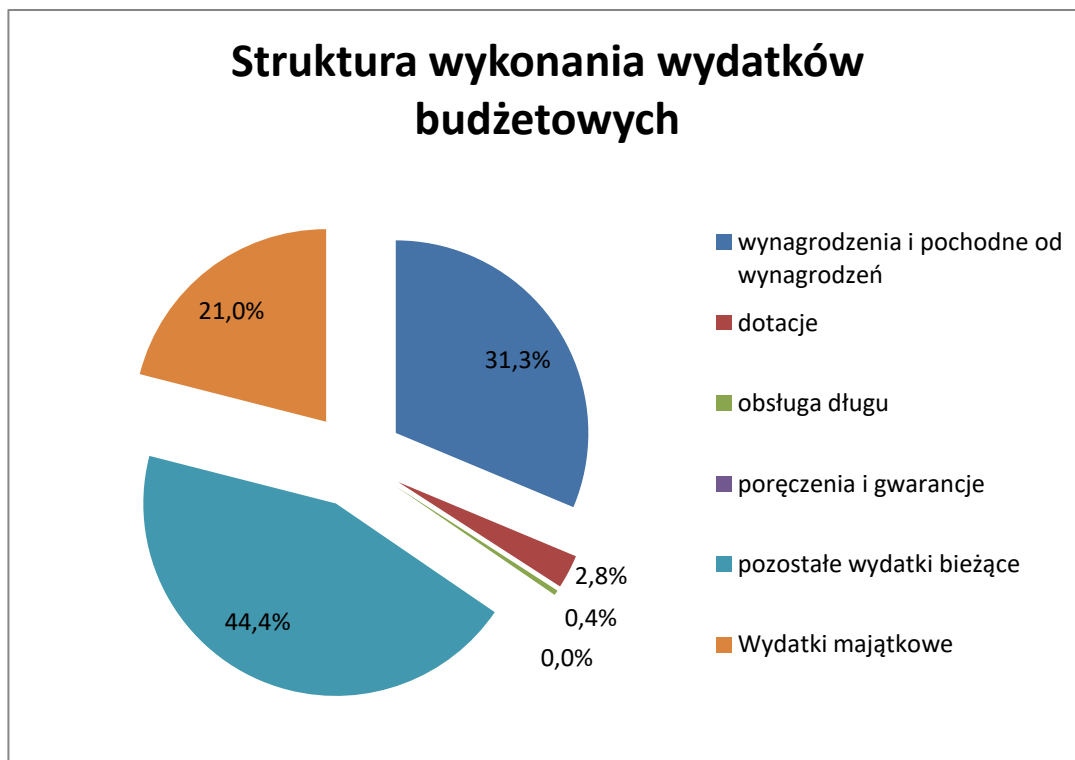

Plan wydatków po zmianach ogółem w 2020 roku wynosił 30.015.997,08 zł, a **wykonanie** 26.588.738,98 zł, co stanowi 88,6 % wykonania w stosunku do planu.

Plan budżetu po zmianach zakładał **wynik finansowy** – deficyt – w kwocie 3.589.932,52 zł, natomiast zamknął się deficytem w kwocie 1.712.693,11 zł. W trakcie roku 2020 do budżetu wprowadzono **przychody** w ogólnej kwocie 3.749.038,60 zł, w tym: z tytułu emisji obligacji komunalnych w kwocie 3.000.000,00 zł, spłaty udzielonej w 2019 roku pożyczki w kwocie 95.428,00 zł, niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 194.091,47 zł oraz wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu gminy, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych w kwocie 459.519,13 zł.

Zrealizowany budżet Gminy Wierzchowo za 2020 rok charakteryzuje się dużą stabilnością dochodów i wydatków. Główne wpływy do budżetu pochodzą z wpłat z tytułu podatków i opłat lokalnych oraz udziałów we wpływach z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych (27 %), z dotacji z budżetu państwa na zadania zlecone (25 %) oraz z subwencji ogólnych (22%).

Gmina Wierzchowo ponosi wydatki na realizację zadań, zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym. Najwięcej środków z budżetu gminy wydaje się na zadania bieżące oświatowo-wychowawcze, a od 2016 roku ogromną część wydatków stanowi realizacja programu rządowego „Rodzina 500+”.

Kolejne pozycje kosztowe budżetu gminy tworzą: infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna wsi, gospodarka komunalna i ochrona środowiska, pomoc społeczna i świadczenia rodzinne.

Dynamikę wykonania budżetu Gminy Wierzchowo w latach 2018-2020 przedstawia Tabela Nr 1.

Tabela Nr 1. Informacja o podstawowych wielkościach budżetu Gminy Wierzchowo w latach 2018-2020

Wyszczególnienie	Wykonanie			Dynamika		
	2018 rok	2019 rok	2020 rok	(3:2)	(4:3)	(4:2)
1	2	3	4	5	6	7
Dochody ogółem	21 130 552,34	22 869 966,92	24 876 045,87	108,2%	108,8%	117,7%
podatek dochodowy od osób prawnych	41 444,11	395 416,43	541 554,94	954,1%	137,0%	1306,7%
podatek dochodowy od osób fizycznych	2 297 717,00	2 522 045,00	2 367 214,00	109,8%	93,9%	103,0%
subwencja ogólna część oświatowa	3 424 054,00	3 531 514,00	3 281 581,00	103,1%	92,9%	95,8%
subwencja ogólna część wyrównawcza	1 982 503,00	1 840 298,00	2 120 279,00	92,8%	115,2%	106,9%
dotacje celowe z budżetu państwa na zadania zlecone	5 039 344,87	5 443 343,10	6 254 926,90	108,0%	114,9%	124,1%
dotacje celowe z budżetu państwa na zadania bieżące	564 575,77	509 472,43	535 046,79	90,2%	105,0%	94,8%
Pozostałe podatki i opłaty razem	4 046 441,22	3 427 113,20	3 730 315,70	84,7%	108,8%	92,2%
w tym:						
podatek rolny	294 827,74	305 352,56	323 521,54	103,6%	106,0%	109,7%
podatek od nieruchomości	3 135 519,14	2 529 398,53	2 810 074,58	80,7%	111,1%	89,6%
podatek leśny	470 499,51	458 943,78	466 381,89	97,5%	101,6%	99,1%
podatek od środków transportowych	16 081,00	26 181,00	29 469,00	162,8%	112,6%	183,3%
podatek od dział. gosp. osób fizycznych, opłacany w formie karty podatkowej	1 254,00	1 206,00	1 051,00	96,2%	87,1%	83,8%
podatek od spadków i darowizn	8 135,00	1 890,05	764,95	23,2%	40,5%	9,4%
podatek od czynności cywilnoprawnych	105 045,83	88 851,28	81 293,74	84,6%	91,5%	77,4%
wpływy z opłaty skarbowej	15 074,00	15 290,00	17 759,00	101,4%	116,1%	117,8%
wpływy z opłaty eksploatacyjnej	0,00	0,00	0,00			
wpływy z opłaty targowej	5,00	0,00	0,00	0,0%	0,0%	0,0%

Wydatki ogółem	20 476 170,47	22 477 819,78	26 588 738,98	109,8%	118,3%	129,9%
bieżące wg Rb-28s	17 817 908,94	19 266 529,17	20 999 038,76	108,1%	109,0%	117,9%
majątkowe wg Rb-Rb28s	2 658 261,53	3 211 290,61	5 589 700,22	120,8%	174,1%	210,3%
Wydatki wg wybranych działów						
na oświatę i wychowanie	5 598 198,43	8 027 005,41	7 729 956,65	143,4%	96,3%	138,1%
na ochronę zdrowia	69 003,88	59 187,10	53 755,95	85,8%	90,8%	77,9%
na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska	2 660 404,08	2 768 149,93	3 212 262,78	104,0%	116,0%	120,7%
na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego	577 560,00	882 502,78	655 000,00	152,8%	74,2%	113,4%
na pomoc społeczną	1 205 806,08	1 248 742,07	1 338 895,77	103,6%	107,2%	111,0%
na świadczenia rodzinne	1 602 208,00	1 437 837,75	1 540 363,86	89,7%	107,1%	96,1%
na świadczenia wychowawcze 500+	2 729 059,91	3 234 154,38	3 951 784,40	118,5%	122,2%	144,8%
na pozostałe działy	6 033 930,09	4 820 243,36	8 106 719,47	79,9%	168,2%	134,4%
Wynik wykonania budżetu (- deficyt, + nadwyżka)	645 381,87	392 147,14	-1 712 693,11	608,2%	-436,7%	-265,4%
Zobowiązania	4 277 972,86	3 844 150,49	6 247 990,66	x	x	x
Relacja zobowiązań do dochodów	20,2%	16,8%	25,1%	x	x	x

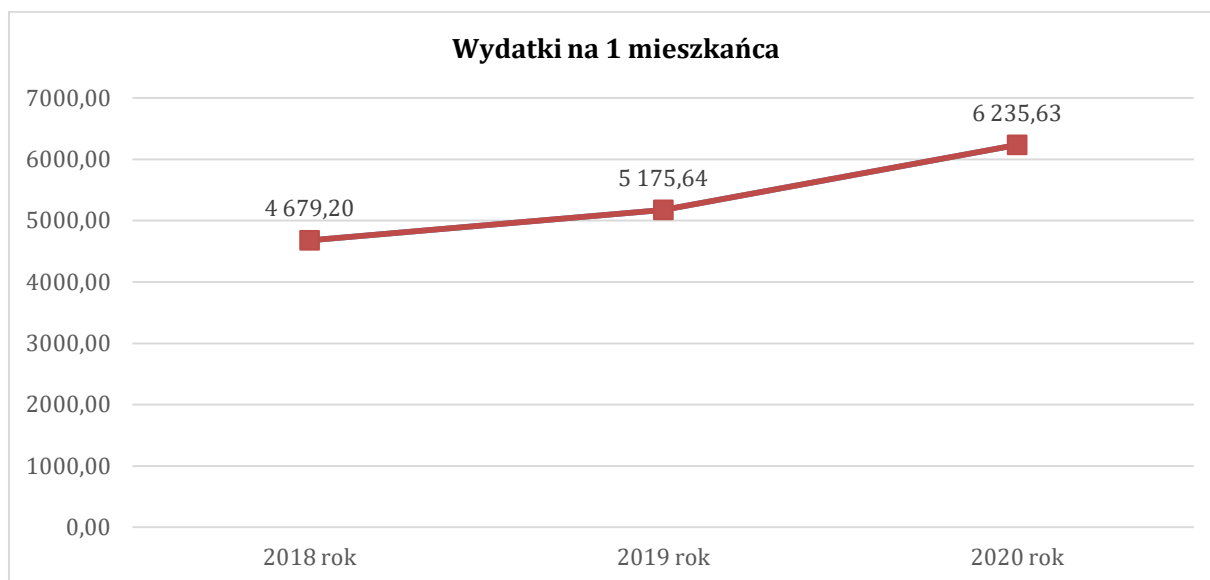
Dochód podatkowy na 1 mieszkańca w 2020 roku wzrósł w stosunku do roku 2019 o 6,6 %, natomiast do 2018 roku o 4,0 %.

Dochód podatkowy na 1 mieszkańca w latach 2018 - 2020

Tendencja wzrostu wydatków na 1 mieszkańca utrzymuje się od 2018 roku. W 2020 roku wzrosły o 33,3 % w stosunku do roku 2018, natomiast w stosunku do roku 2019 o 20,5 %.

Wydatki budżetu na 1 mieszkańca w latach 2018-2020

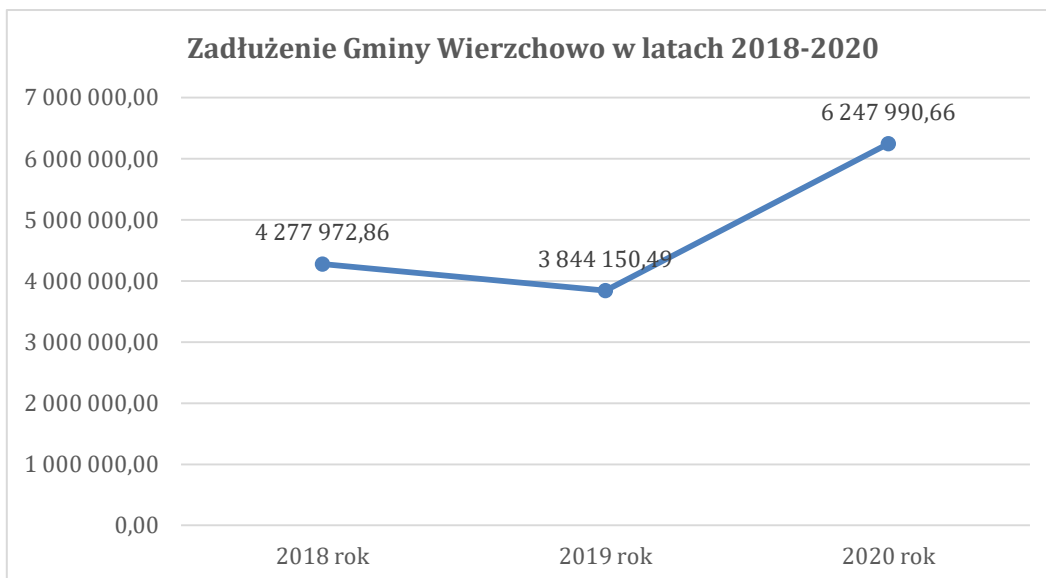

Zadłużenie Gminy

W latach 2018-2020 zobowiązania Gminy Wierzchowo to zadłużenie:

- 1) z tytułu zaciągniętych kredytów:
  - a) w Banku Spółdzielczym w Kaliszu Pomorskim w kwocie 707.120,00 zł,
  - b) w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. w Szczecinie w kwocie 872.724,00 zł;
- 2) z tytułu zaciągniętych pożyczek:
  - a) w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie w kwocie 368.146,66 zł;
- 3) z tytułu wyemitowanych obligacji komunalnych :
  - a) w PKO Banku Polskim S.A. w Warszawie w kwocie 4.300.000,00 zł.

Gmina Wierzchowo w latach 2018-2020 nie korzystała z usług w pozabankowych instytucjach finansowych, tzw. parabankach oraz nie korzystała z kredytu na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu. W latach 2018-2020 zadłużenie Gminy Wierzchowo przedstawia poniższy wykres.

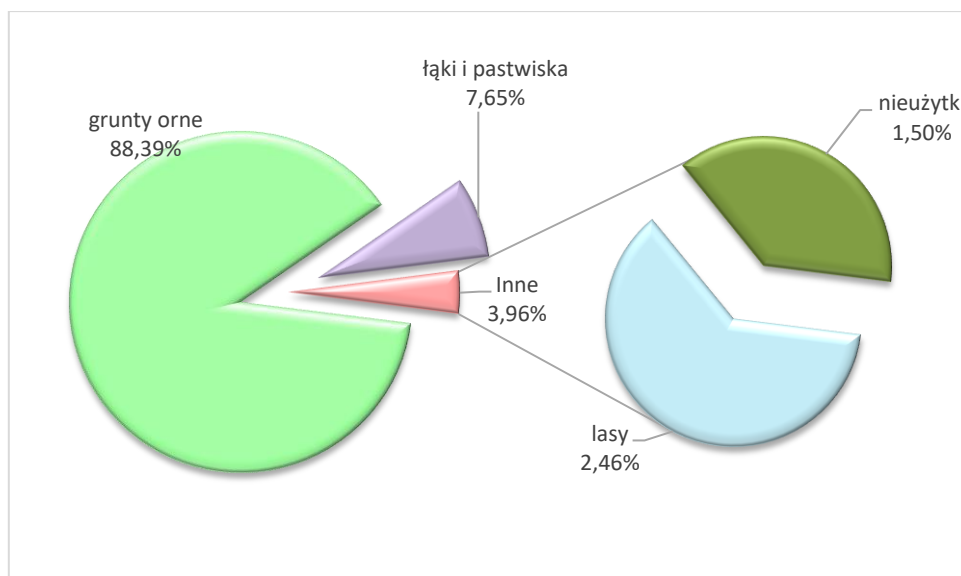

IV.1. System podatkowy w gminie

Rolnictwo

Jedną z form użytkowania terenu Gminy Wierzchowo jest ich rolnicze wykorzystanie. Rolnicy na terenie Gminy Wierzchowo gospodarują na powierzchni 4 630 ha użytków rolnych, w tym grunty orne stanowią powierzchnię 4 092 ha. Struktura użytków rolnych została zobrazowana na poniższym wykresie.

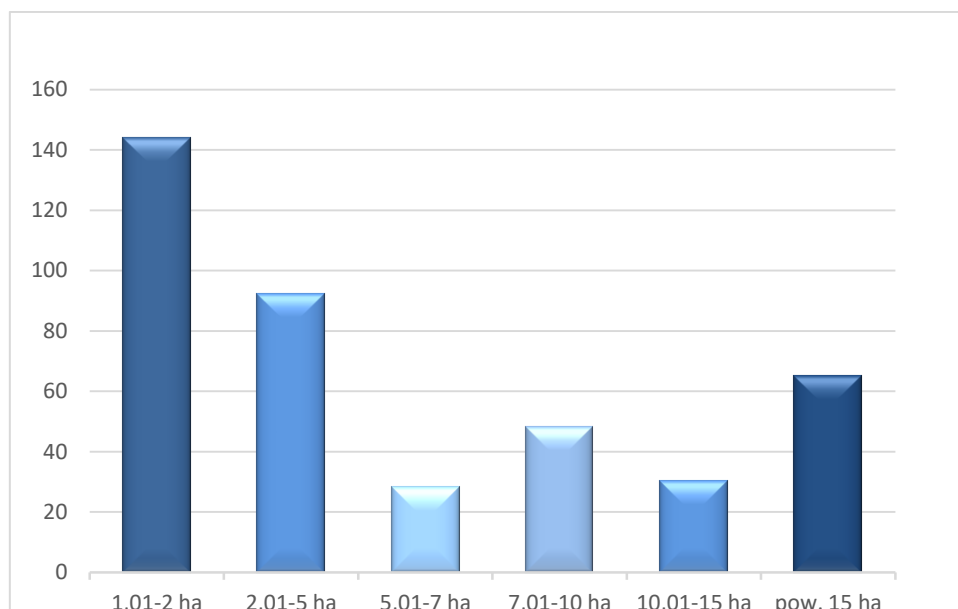
Wykres 1. Struktura użytków rolnych gospodarstw domowych w gminie Wierzchowo

Na terenie Gminy Wierzchowo funkcjonuje ponad 407 gospodarstw rolnych osób fizycznych. Rolnicy prowadzą typową produkcję roślinną (głównie zboża) oraz produkcję zwierzęcą

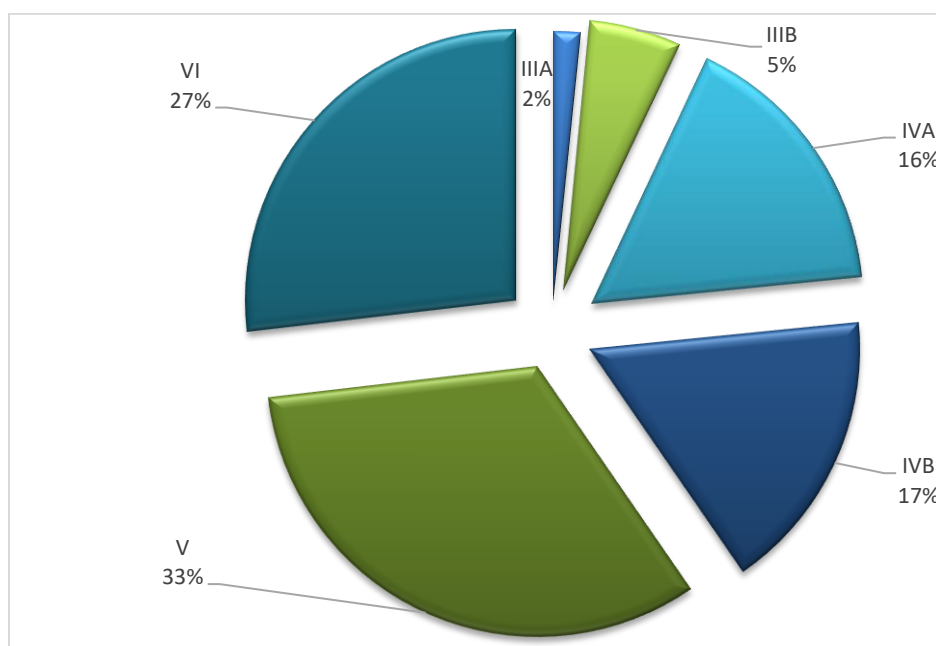
z nastawieniem na bydło mleczne. Występują gospodarstwa specjalistyczne nastawione na produkcję owoców, warzyw oraz kwiatów. Najważniejsze dane na temat wielkości gospodarstw rolnych w Gminie Wierzchowo zostały przedstawione na wykresie.

Wykres 2. Liczba gospodarstw rolnych według powierzchni

Powyższe informacje wskazują na to, że gospodarstwa małe o powierzchni poniżej 5 ha stanowią aż 60% liczby wszystkich gospodarstw na terenie Gminy Wierzchowo. Można przypuszczać, że te małe gospodarstwa w znacznej części nie stanowią głównego źródła utrzymania ich właścicieli.

Wykres 4. Syntetyczne zestawienie jakości gleb

Syntetyczne zestawienie jakości gleb (bonifikację gruntów) w Gminie zostało przedstawione na wykresie 4. Z wykresu 4 wynika, że Gmina Wierzchowo nie posiada gleb klasy I i II. Największy udział ma gleba klasy V 33%, a następnie klasa VI 27%, co w sumie stanowi 50% ogólnej powierzchni.

Stawki podatkowe

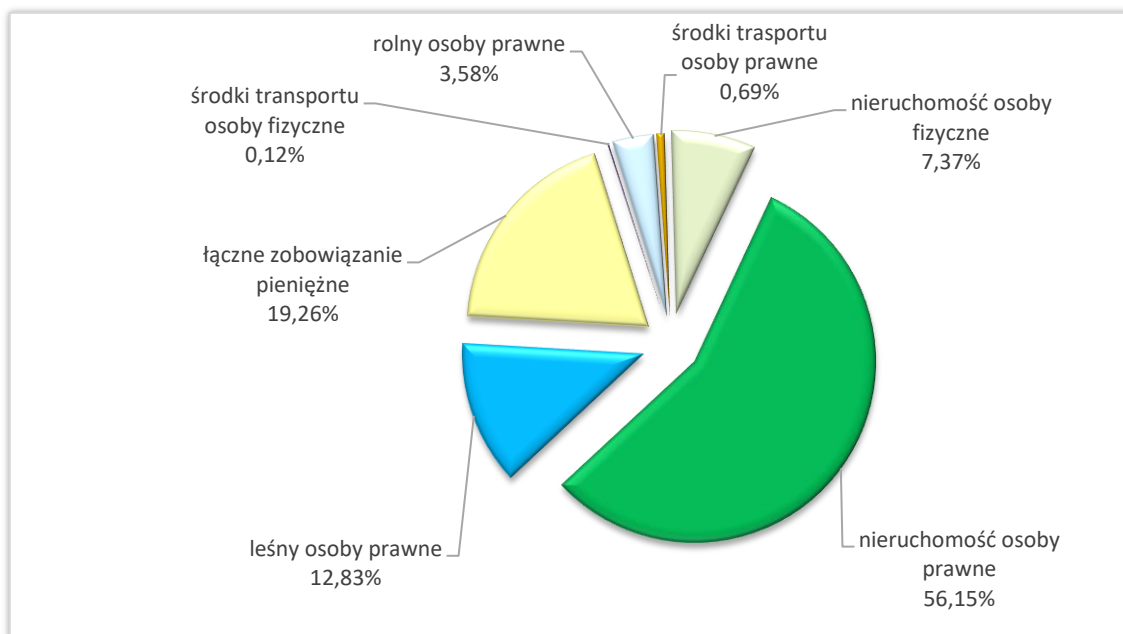
W roku 2020 nastąpiły zmiany w stawkach podatków lokalnych, uchwalone przez Radę Gminy Wierzchowo. W 2020 roku nastąpiło podniesienie stawek podatku od nieruchomości. W Gminie Wierzchowo obowiązują stawki maksymalne.

Wyszczególnienie	Stawka obowiązująca w Gminie Wierzchowo	Stawka maksymalna
Grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	0,95 zł	0,95 zł
Grunty pod wodami powierzchniowymi	4,80 zł	4,80 zł
Grunty pozostałe	0,50 zł	0,50 zł
Grunty niezabudowane objęte obszarem rewitalizacji	3,15 zł	3,15 zł
Budynki mieszkalne	0,81 zł	0,81 zł
Budynki związane z działalnością gospodarczą	23,90 zł	23,90 zł
Budynki zajęte do obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym	11,18 zł	11,18 zł
Budynki związane z udzielaniem świadczeń zdrowotnych	4,87 zł	4,87 zł
Budynki pozostałe	8,05 zł	8,05 zł
budowle	2 %	2 %

Stawka podatku rolnego oraz leśnego obowiązuje w wysokości ustalonej na podstawie Komunikatu Prezesa GUS-u.

Wpływy z podatków

Wykres 3. Wpływy z poszczególnych podatków

Z wykresu wynika, iż wpływy od osób prawnych z podatku od nieruchomości stanowią ponad 50% wpływów z wszystkich podatków. Natomiast wpływy z podatku rolnego, leśnego oraz od nieruchomości od osób prawnych stanowią ponad 70% wpływu z podatków.

Pomoc publiczna dla rolników

Pomoc publiczna w rolnictwie z tytułu zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej dla producentów rolnych posiadających gospodarstwa rolne na terenie Gmina Wierzchowo: rok 2020 łącznie kwota dotacji wypłacona rolnikom wyniosła 473.374,82 zł. Łącznie w 2020 r. rolnicy złożyli 183 wnioski..

IV.2. Informacja o wykonanych planach finansowych placówek oświatowych

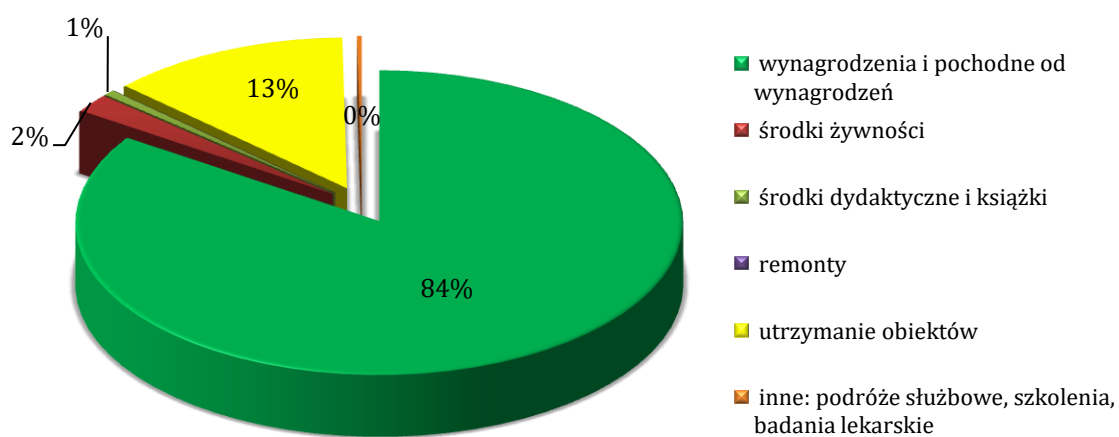
Wykonanie planu finansowego Szkoły Podstawowej w Wierzchowie z podziałem na wydatki wg paragrafów i zakres działalności szkoły oraz źródła ich pokrycia.

Według podziału na grupy paragrafów

Wykonanie wydatków ogółem	3 228 871,30
w tym na:	
wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń	2 721 773,29
środki żywności	63 500,05
środki dydaktyczne i książki	19 117,26
remonty	0,00
utrzymanie obiektów	416 285,99
inne: podróże służbowe, szkolenia, badania lekarskie	8 194,71

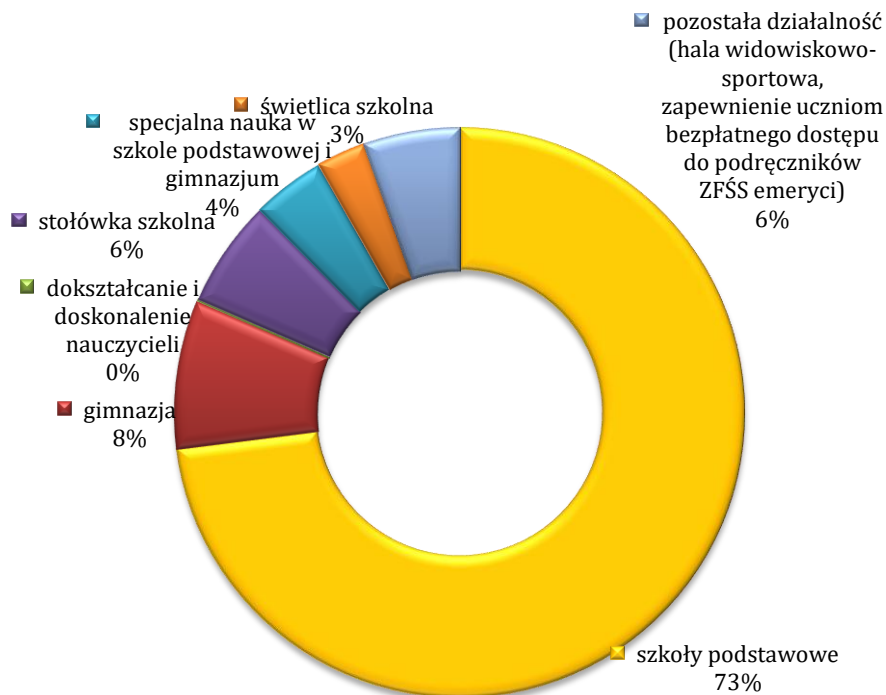
WYDATKI SZKOŁY PODSTAWOWEJ W WIERZCHOWIE W 2019 ROKU

Według zakresu działalności

Wykonanie wydatków ogółem	3 228 871,30
w tym na:	
szkoły podstawowe	2 357 231,73
gimnazja	269 492,53
dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	5 875,07
stołówka szkolna	196 178,70
specjalna nauka w szkole podstawowej i gimnazjum	133 529,76
światlica szkolna	90 408,01
pozostała działalność (hala widowiskowo-sportowa, zapewnienie uczniom bezpłatnego dostępu do podręczników ZFŚS emeryci)	176 155,50

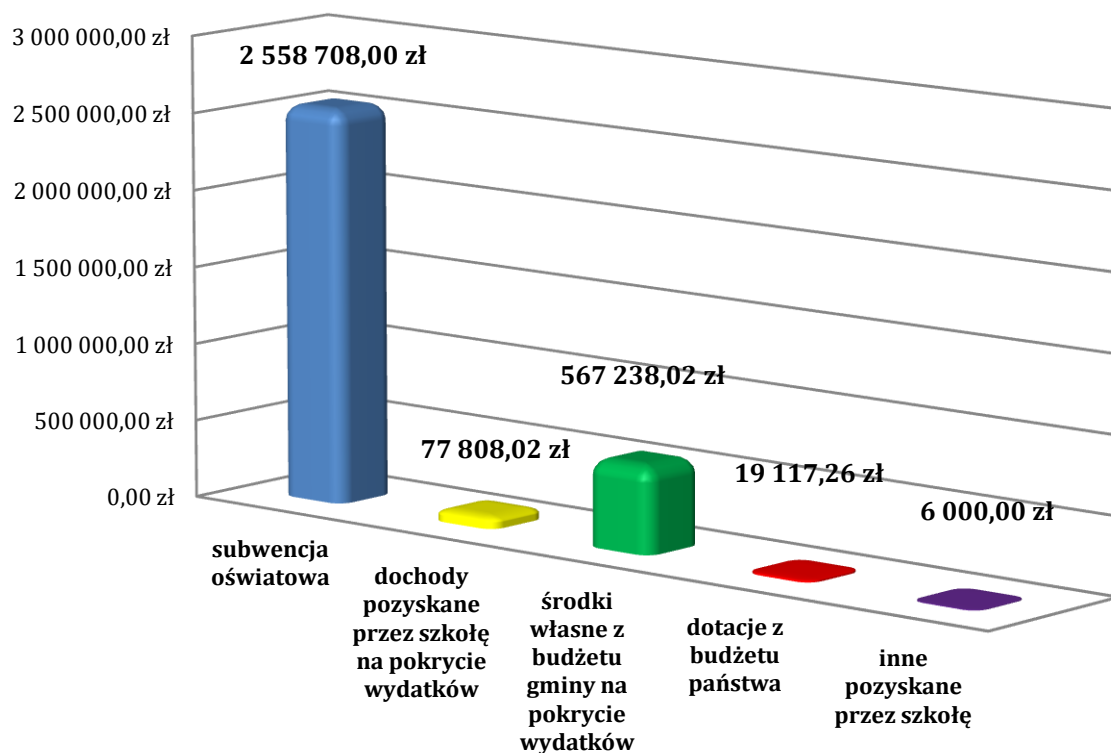
WYDATKI SZKOŁY PODSTAWOWEJ W WIERZCHOWIE W 2019 ROKU WG ZAKRESU DZIAŁALNOŚCI

Źródła pokrycia wydatków

Wykonanie ogółem:	3 228 871,30
subwencja oświatowa	2 558 708,00
dochody pozyskane przez szkołę na pokrycie wydatków	77 808,02
środki własne z budżetu gminy na pokrycie wydatków	567 238,02
dotacje z budżetu państwa	19 117,26
inne pozyskane przez szkołę	6 000,00

**ŹRÓDŁA POKRYCIA WYDATKÓW SZKOŁY PODSTAWOWEJ
WIERZCHOWO W 2019 ROKU**

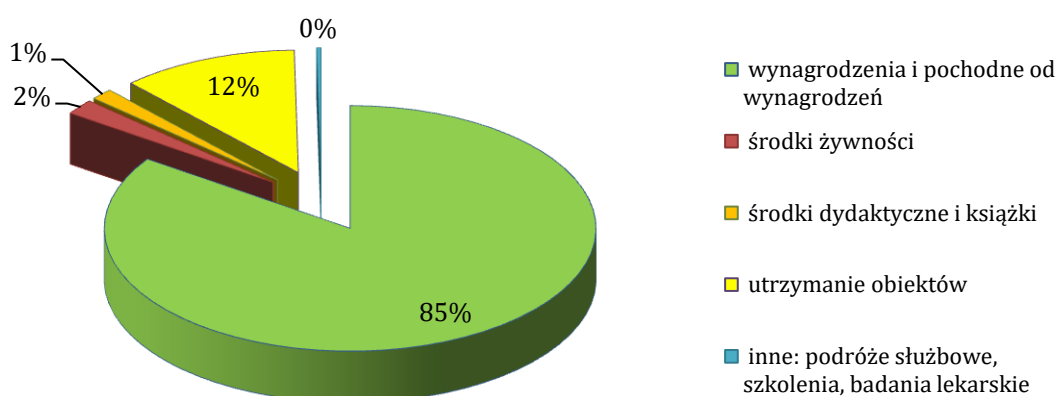

Wykonanie planu finansowego Zespołu Szkół w Świerczynie z podziałem na wydatki wg paragrafów i zakres działalności szkoły oraz źródła ich pokrycia.

Według podziału na grupy paragrafów

Wykonanie wydatków ogółem	1 592 857,92
w tym na:	
wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń	1 346 730,41
środki żywności	31 954,04
środki dydaktyczne i książki	23 624,82
utrzymanie obiektów	186 203,37
inne: podróże służbowe, szkolenia, badania lekarskie	4 345,28

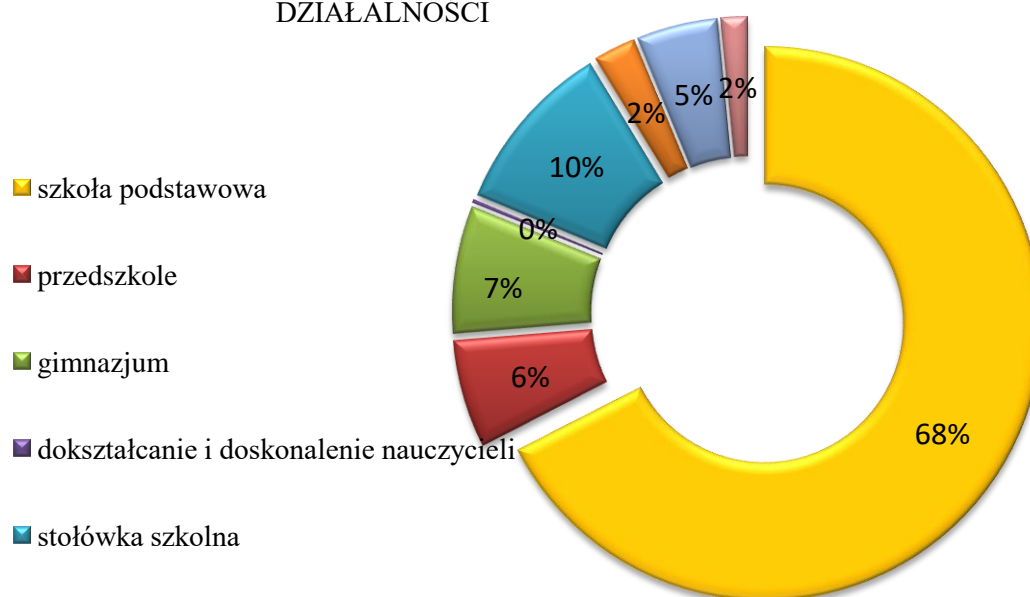
WYDATKI ZESPOŁU SZKÓŁ W ŚWIERCZYNIE W 2019 ROKU

Według zakresu działalności

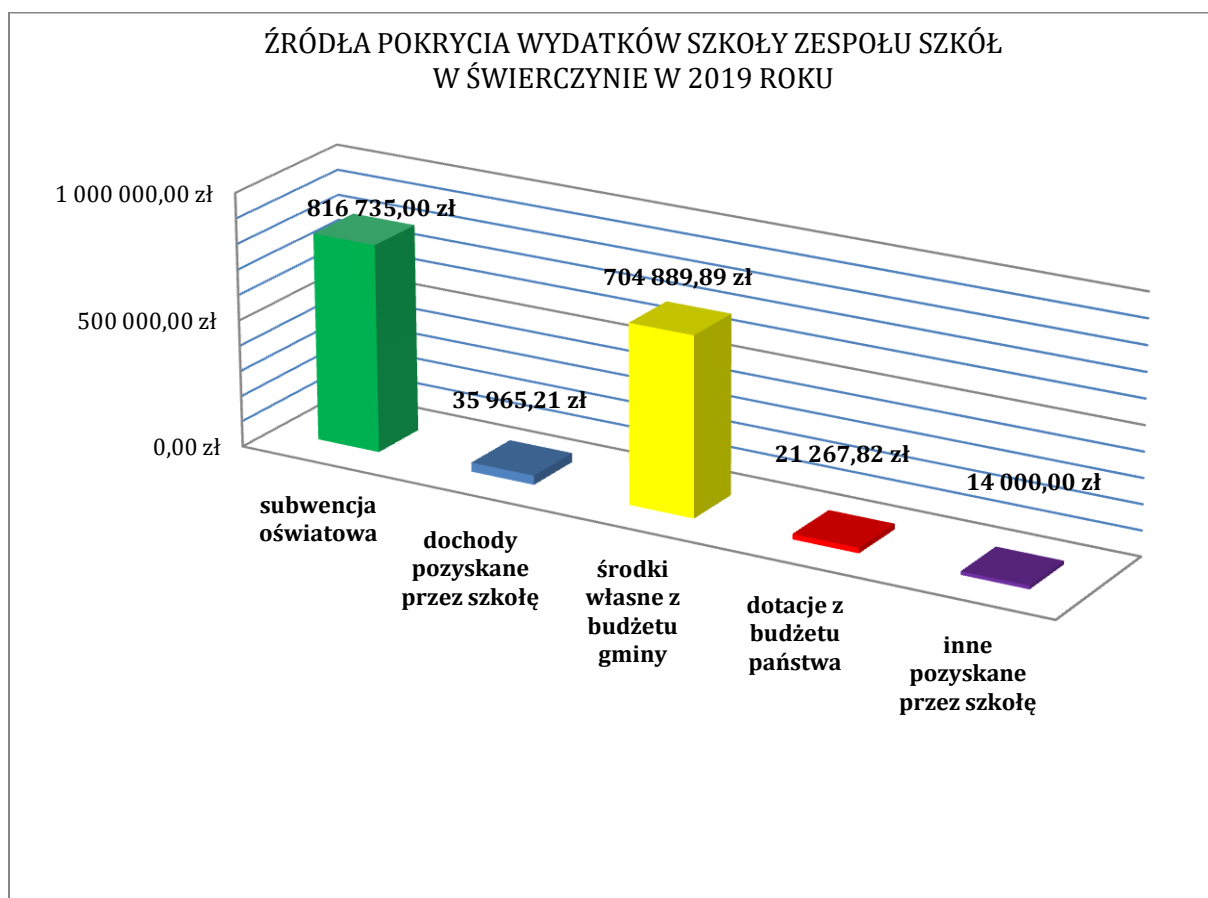
Wykonanie wydatków ogółem	1 592 857,92
w tym na:	
szkoła podstawowa	1 074 827,87
przedszkole	99 523,09
gimnazjum	116 739,48
dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	3 466,67
stołówka szkolna	159 756,78
specjalna nauka w szkole podstawowej	39 110,65
świetlica szkolna	74 907,56
pozostała działalność (zapewnienie uczniom bezpłatnego dostępu do podręczników, ZFŚS emeryci)	24 525,82

WYDATKI ZESPOŁU SZKÓŁ W ŚWIERCZYNIE WG. ZAKRESU DZIAŁALNOŚCI

Źródła pokrycia wydatków

Wykonanie ogółem	1 592 857,92
subwencja oświatowa	816 735,00
dochody pozyskane przez szkołę	35 965,21
środki własne z budżetu gminy	704 889,89
dotacje z budżetu państwa	21 267,82
inne pozyskane przez szkołę	14 000,00

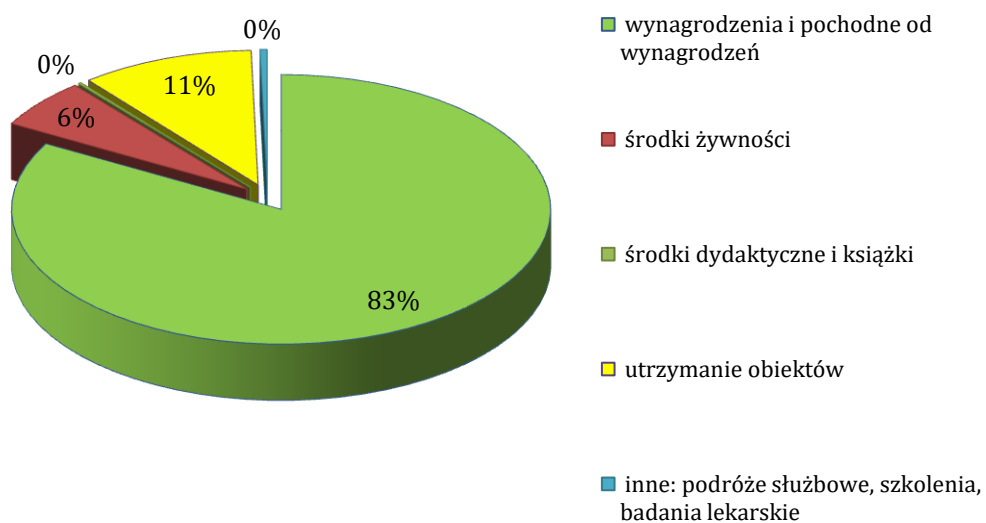

Wykonanie planu finansowego Przedszkola w Wierzchowie z podziałem na wydatki wg paragrafów i zakres działalności przedszkola oraz źródła ich pokrycia.

Według podziału na grupy paragrafów

Wykonanie wydatków ogółem	775 418,95
w tym na:	
wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń	644 355,52
środki żywności	45 740,81
środki dydaktyczne i książki	1 313,03
utrzymanie obiektów	80 777,60
inne: podróże służbowe, szkolenia, badania lekarskie	3 231,99

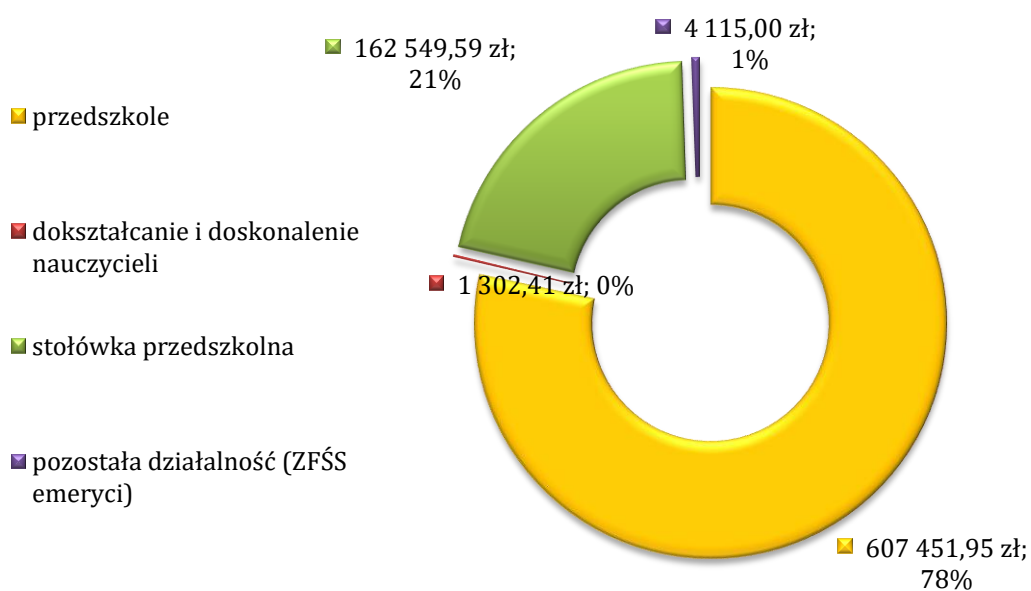
WYDATKI PRZEDSZKOLA W WIERZCHOWIE W 2019 ROKU

Według zakresu działalności

Wykonanie wydatków ogółem	775 418,95
w tym na:	
przedszkole	607 451,95
dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	1 302,41
stołówka przedszkolna	162 549,59
pozostała działalność (ZFŚS emeryci)	4 115,00

WYDATKI PRZEDSZKOLA W WIERZCHOWIE WG ZAKRESU DZIAŁALNOŚCI W 2019 ROKU

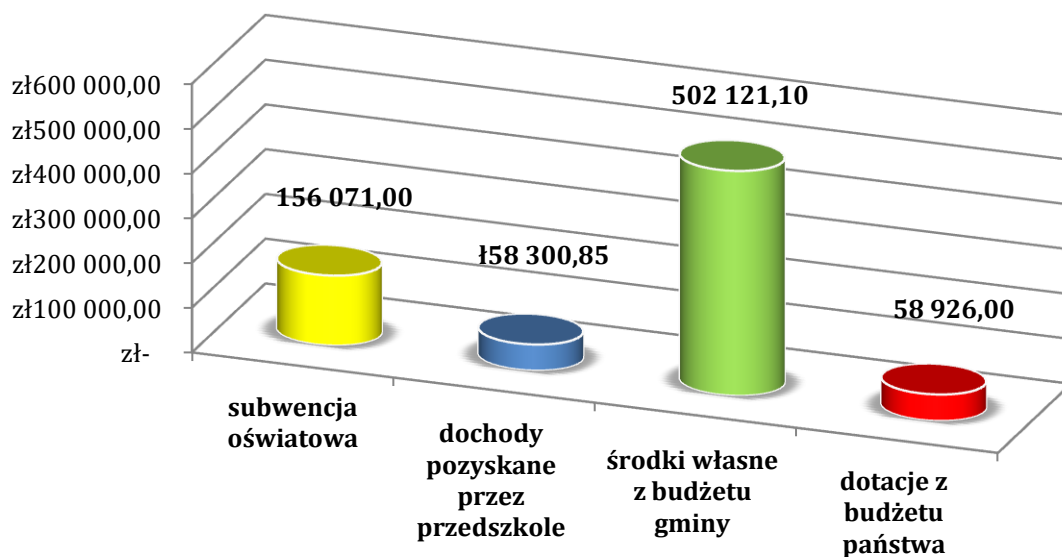

Źródła pokrycia wydatków

Wykonanie ogółem	775 418,95
subwencja oświatowa	156 071,00
dochody pozyskane przez przedszkole	58 300,85
środki własne z budżetu gminy	502 121,10
dotacje z budżetu państwa	58 926,00
inne pozyskane przez przedszkole	0,00

**ŹRÓDŁA POKRYCIA WYDATKÓW PRZEDSZKOLA W WIERZCHOWIE
W 2019 ROKU**

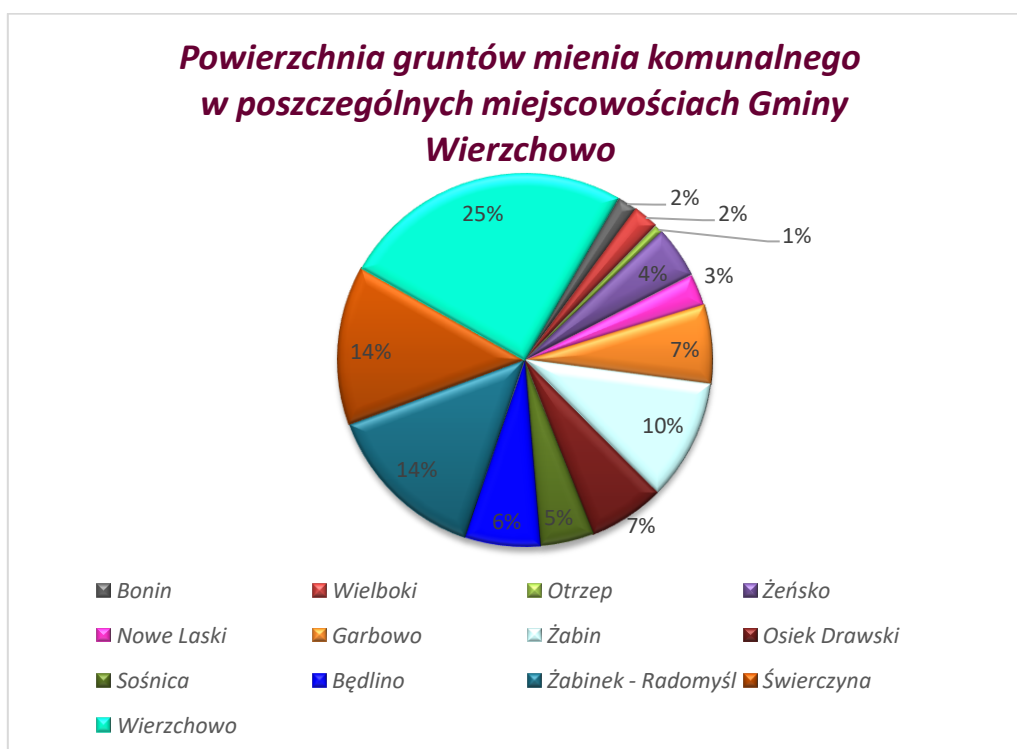

V. Informacja o stanie mienia komunalnego

Informacja o stanie mienia komunalnego sporządzona została w oparciu o art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 poz. 305) i obejmuje:

- a) dane dotyczące przysługujących Gminie Wierzchowo praw własności;
- b) dane dotyczące innych niż własność praw majątkowych, w tym w szczególności o ograniczonych prawach rzeczowych, użytkowaniu wieczystym;
- c) dane o zmianach w stanie mienia komunalnego, w zakresie określonym w lit. a i b, od dnia złożenia poprzedniej informacji;
- d) dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych;
- e) inne dane i informacje o zdarzeniach mających wpływ na stan mienia jednostki samorządu terytorialnego, w okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r.

Gmina Wierzchowo jest właścicielem nieruchomości gruntowych znajdujących się w granicach administracyjnych gminy o powierzchni 268,3216 ha, których wartość księgowa wynosi 4.148.354,01 zł. W 2020 r. oddana w użytkowanie wieczyste dla osób fizycznych i prawnych jest powierzchnia 1,4525 ha o wartości 6.108,00 zł. Gmina posiada również grunty w użytkowaniu wieczystym o powierzchni 15,5153 ha na kwotę 46.067,00 zł, stanowiące własność Skarbu Państwa.

Na terenie gminy znajdują się obiekty komunalne o wartości 14.667.185,27 zł. W skład tych obiektów wchodzi głównie budynki mieszkalne, niemieszkalne, sale wiejskie, obiekty szkolne, hydrofornie, remizy strażackie, obiekty kultury. W porównaniu do roku poprzedniego wartość tych środków trwałych wzrosła o kwotę 3.760.341,47 zł, w związku z zakończeniem inwestycji – budowie przedszkola publicznego.

W 2020 r. nastąpiły zmiany dotyczące danych ewidencyjnych wynikające m. in. z podziałów nieruchomości gruntowych stanowiących własność Gminy Wierzchowo.

Regulacje mienia komunalnego Gminy Wierzchowo na dzień 31.12.2020 r.				
	Obręb/ Nazwa	Nr działki	Powierzchnia w ha	Oznaczenie wg EGiB
ZMIANY DANYCH EWIDENCYJNYCH				
1	Wierzchowo	z 558/1 na:	0,3966 ha	Bz
		558/10	0,0300 ha	Bz
		558/11	0,3666 ha	Bz
2.	Będolino	z 89/5 na:	0,0209 ha	RVI
		89/8	0,0009 ha	RVI
		89/9	0,02 ha	RVI
3.	Wierzchowo	558/11	0,3666 ha	z Bz na: Bi

W okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r. wykonanie dochodów w dziale gospodarka mieszkaniowa, w rozdziale gospodarka gruntami i nieruchomościami wyniosła łącznie 94.941,16 zł (słownie: dziewięćdziesiąt cztery tysiące dziewięćset czterdzieści jeden złotych 16/100).

Na 31.12.2020 r. dochody Gminy Wierzchowo uzyskane ze sprzedaży mienia komunalnego, składników majątkowych oraz z tytułu odszkodowania za przejęte nieruchomości pod inwestycje celu publicznego to kwota 42.390,30 zł w tym:

- a. z tytułu sprzedaży mienia na raty w latach ubiegłych- 41.948,90 zł;
- b. z tytułu sprzedaży składników majątkowych – 231,40 zł;
- c. z tytułu odszkodowania za przejęte nieruchomości pod inwestycje celu publicznego- 210,00 zł.

Natomiast dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych, za użytkowanie wieczyste i z tytułu opłat za zajęcie gruntu gminnego w wysokości 47.163,54 zł kształtowały się następująco:

- dochody z najmu i dzierżaw – 36.185,13 zł;
- z tytułu oddania w użytkowanie wieczyste nieruchomości osobą fizycznym i prawnym – 3.595,43 zł;
- z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów – 607,60 zł;
- z tytułu opłat za zajęcie gruntu gminnego – 6.775,38 zł.

Poza tymi dochodami osiągnane są również wpływy z tytułu kosztów wezwań o wartości 77,50 zł oraz pozostałe wpływy z tytułu odsetek od nieterminowych płatności z tytułu wpływów dotyczących gospodarki gruntami i nieruchomościami oraz odsetek z tytułu sprzedaży mienia na raty w wysokości 5.309,82 zł.

Wydatki na 31.12.2020 r. w dziale gospodarka mieszkaniowa – rozdziale gospodarka gruntami i nieruchomościami zostały wykonane w łącznej wartości 67.949,87 zł (słownie: sześćdziesiąt siedem tysięcy dziewięćset czterdzieści dziewięć złotych 87/100) z tego:

- na zakup materiałów, wyposażenia, energii - 3.233,07 zł;
- wydatki związane z zakupem usług remontowych – 47.551,70 zł;
- wydatki związane z usługami kominiarskimi, aktualizacją oprogramowania związanego z ewidencją numeracji porządkowej nieruchomości, przeglądami technicznymi oraz pozostałymi usługami - 14.702,55 zł;
- czynsz za dzierżawę gruntu, na którym znajduje się przepompownia ścieków oraz opłaty za użytkowanie gruntów pokrytych wodami i z tytułu użytkowania wieczystego gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa - 2.460,82 zł;
- podatek od towarów i usług dotyczący najmu i dzierżawy - 1,73 zł.

VI. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii

VI.1. Strategia Rozwoju Gminy Wierzchowo.

Strategia Rozwoju Gminy Wierzchowo na lata 2016-2025 przyjęta przez Radę Gminy Wierzchowo w dniu 25 lutego 2016 r. uchwałą Nr XVII/93/2016 stanowi odpowiedź społeczności lokalnej na zmianę uwarunkowań wynikające z nowej perspektywy finansowania rozwoju lokalnego i regionalnego, a także z konieczności dokonania nowego spojrzenia na

dotychczasowe osiągnięcia, aspiracje mieszkańców oraz zasoby i perspektywy rozwoju Gminy Wierzchowo.

W Strategii zaprezentowana została wizja Gminy w 2025 roku, jej misja oraz cele główne i szczegółowe przewidziane do realizacji do 2025 roku. Wyróżniono również działania priorytetowe, które należy podjąć, aby osiągnąć wyznaczone cele. Strategia Gminy Wierzchowo jest dokumentem otwartym, co oznacza, iż w miarę upływu czasu oraz podejmowanych działań w niej zawartych, możliwa jest jej aktualizacja, w tym również kreowanie nowych działań, oraz korekta tych, które zostały sformułowane na etapie jej tworzenia, aby w jak najlepszy sposób dostosować się do zmieniającego się otoczenia.

Określono następującą **misję Gminy Wierzchowo**:

Gmina Wierzchowo lokalnym ośrodkiem gospodarczym przemysłu drzewnego i gospodarki rolnej wykorzystująca szanse rozwoju, ukierunkowana na poprawę jakości życia mieszkańców i przedsiębiorców.

- wsparcie turystyki i rekreacji jako potencjalnych kierunków rozwoju gospodarczego gminy Wierzchowo w połączeniu z działaniami w zakresie promocji;
- intensyfikacja działań społecznych w powiązaniu z działaniami infrastrukturalnymi w gminie Wierzchowo.

Gmina Wierzchowo w swojej działalności reprezentuje postawę partnerską – współpraca partnerska (partnerstwo) to jedna z wartości kluczowych dla Gminy. W związku z tym, cele strategiczne i operacyjne zostały sformułowane z uwzględnieniem możliwości kontynuacji współpracy z obecnymi Partnerami Gminy, w tym zwłaszcza organizacjami pozarządowymi, a także nawiązywaniu relacji partnerskich z nowymi podmiotami reprezentującymi zarówno sektor publiczny, jak i prywatny. Bardzo istotne dla Gminy Wierzchowo w perspektywie lat 2015 – 2025 będzie nawiązywanie współpracy partnerskiej zwłaszcza z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, w celu realizowania projektów inwestycyjnych m.in. w ramach tzw. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

Należy jednak podkreślić, że sformułowane w dokumencie cele strategiczne i operacyjne nie stanowią zamkniętego katalogu działań Gminy Wierzchowo. Katalog ten może być rozwijany i modyfikowany w zależności od możliwości jego realizacji.

CEL NADRZĘDNY:

Aktywizacja gospodarcza gminy przy wykorzystaniu i zachowaniu wysokiej jakości środowiska przyrodniczego oraz poprawa warunków życia mieszkańców.

Liczba celów strategicznych powinna być ograniczona. Gmina Wierzchowo pragnie rozwijać swoją działalność w następujących kierunkach strategicznych:

- A. Tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości.
- B. Rozwój infrastruktury komunikacyjnej i lokalnej mobilności.
- C. Rozwój mieszkalnictwa oraz poprawa infrastruktury społecznej.
- D. Poprawa jakości infrastruktury technicznej i wzrost wykorzystania energii przyjaznej środowisku.

Cele strategiczne i operacyjne:

L.p.	Cel strategiczny	Cele operacyjne
A.	Tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uzbrojenie terenów inwestycyjnych. 2. Zapewnienie odpowiedniego zagospodarowania przestrzennego gminy pod rozwój przedsiębiorczości oraz wyznaczenie terenów preferencyjnych. 3. Rozwój terenów mieszkaniowych, usługowych oraz produkcyjnych w otoczeniu lotniska wojskowego Mirosławiec. 4. Zapewnienie systemu ulg podatkowych dla przedsiębiorców. 5. Zapewnienie pomocy formalno – prawnej przedsiębiorcom już działającym i rozpoczynającym prowadzenie działalności. 6. Zapewnienie efektywnego systemu promocji gminy. 7. Budowa (samodzielnie lub wspólnie z innymi JST) Inkubatora Przedsiębiorczości. 8. Wspieranie wykorzystania istniejących linii kolejowych dla rozwoju turystyki i usług około turystycznych.

B.	Rozwój infrastruktury komunikacyjnej i lokalnej mobilności	<ol style="list-style-type: none"> 1. Remont lub przebudowy dróg na terenie gminy Wierzchowo. 2. Budowa oświetlenia drogowego na terenie gminy Wierzchowo z możliwością wykorzystania alternatywnych źródeł energii. 3. Budowa chodników, zatok autobusowych na terenie gminy Wierzchowo. 4. Podjęcie działań w celu poprawy dostępu do komunikacji publicznej w gminie. 5. Budowa infrastruktury szerokopasmowego Internetu. 6. Budowa systemu dróg i ścieżek rowerowych. 7. Budowa infrastruktury rowerowej – stacje (stanice) rowerowe.
C.	Rozwój mieszkalnictwa oraz poprawa infrastruktury społecznej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowanie i wdrożenie Gminnego Programu Senioralnego. 2. Rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi, w tym zlecenie zadań. 3. Remonty budynków i lokali stanowiących własność gminy w tym termomodernizacje. 4. Budowa nowego przedszkola w miejscowości Wierzchowo. 5. Remont i rozbudowa remiz strażackich. Modernizacja wyposażenia OSP. 6. Budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego w miejscowości Świerczyna. 7. Działania w celu przeprowadzenia remontu świetlicy wiejskiej w Żabinku, remontu oraz rozbudowy świetlicy wiejskiej w Żeńsku oraz remontów tych świetlic, które tego wymagają.
D.	Poprawa jakości infrastruktury technicznej i wzrost wykorzystania energii przyjaznej środowisku	<ol style="list-style-type: none"> 1. Modernizacja oczyszczalni ścieków oraz rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Wierzchowo (Świerczyna, Sośnica, Będolino, Otrzep). 2. Działania na rzecz oczyszczenia jezior w gminie Wierzchowo, ze szczególnym uwzględnieniem oczyszczenia i zagospodarowania jezior w miejscowościach Świerczyna, Żabin i Żabinek. 3. Wsparcie dla budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach nie objętych siecią kanalizacyjną. 4. Przebudowa i rozbudowa kanalizacji deszczowej, w tym w ramach modernizacji dróg i ulic. 5. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej 6. Pozafinansowe wsparcie dla rozbudowy instalacji odnawialnych źródeł energii.

Wdrażanie Strategii będzie się odbywać poprzez projekty lub funkcjonalne programy działania. Istotnym elementem każdego planu jest szczegółowa projekcja alokacji środków na poszczególne cele i działania danego programu. Celowe jest stworzenie wokół strategii korzystnego klimatu, dzięki włączeniu w proces opracowania programów operacyjnych

instytucji publicznych, społecznych i gospodarczych. Szeroki horyzont, tworzony przez szereg współdziałających instytucji, przyczyni się wydatnie do sukcesu strategii.

Dotychczas podjęto szereg działań aby zrealizować następujące cele strategiczne:

1) Remont lub przebudowy dróg na terenie gminy Wierzchowo

W 2020 roku podpisano umowę z wykonawcą na realizację zadania pn. „Przebudowa drogi gminnej w m. Osiek Drawski”. Wartość dofinansowania pozyskanego z Funduszu Dróg Samorządowych, to kwota 117.879,05 zł. Realizacja inwestycji została zaplanowana w terminie do I połowy lipca 2021 r. stąd całkowite jej rozliczenie nastąpi dopiero po wykonaniu drogi.

2) Remonty budynków i lokali stanowiących własność gminy w tym termomodernizacje.

W 2020 roku Gmina Wierzchowo złożyła wniosek o dotację i pożyczkę z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie na realizację zadania „Termomodernizacja budynków użytku publicznego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i Ośrodka Zdrowia w Wierzchowie oraz Sali wiejskiej w Świerczynie Gmina Wierzchowo”. Koszt zadania to kwota 519.756,36 zł, z tego dotacja WFOŚiGW – 259.878,00 zł, pożyczka z WFOŚiGW – 168.638,38 zł, wkład własny gminy – 91.239,98 zł. Planowany termin ukończenia prac określony został na czerwiec 2021r. Głównym celem projektu jest poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Wierzchowo oraz wymiana źródła ciepła.

Budynek Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej po termomodernizacji

Budynek Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej po termomodernizacji

3) Budowa nowego przedszkola w miejscowości Wierzchowo

W sierpniu 2020 roku oddano do użytku nowo wybudowane przedszkole w Wierzchowie. Powierzchnia użytkowa obiektu wynosi 1.020,89 m², na którą składa się pięć sal dydaktycznych dla dzieci, jedna sala wielofunkcyjna, kuchnia ze stołówką i zapleczem magazynowo - socjalnym, kotłownia, korytarze, szatnia, pomieszczenia biurowo-techniczne oraz sanitariaty. Przedszkole zostało wyposażone w nowe meble do sal i kuchni oraz sprzęt i urządzenia kuchenne. Inwestycja obejmowała również zagospodarowanie teren wokół przedszkola oraz budowę placu zabaw.

Budowa przedszkola w Wierzchowie była współfinansowana ze środków Funduszu Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014 – 2020, Oś Priorytetowa 9. Infrastruktura publiczna. Działanie 9.3 Wspieranie rewitalizacji w sferze fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich. Łączny koszt inwestycji wraz z wykonaniem dokumentacji oraz z robotami towarzyszącymi to kwota 3 760 341,47 zł. Wartość dofinansowania z Unii Europejskiej wyniosła 2 549 999,99 zł.

Sala dydaktyczna w Przedszkolu w Wierzchowie.

Szatnia w Przedszkolu w Wierzchowie.

Sala dydaktyczna w Przedszkolu w Wierzchowie

Sala dydaktyczna w Przedszkolu w Wierzchowie

3a) Dopuszczenie i poprawa standardu funkcjonującej stołówki szkolnej wraz z kuchnią w Zespole Szkół w Świerczynie

W czerwcu 2010 roku gmina podpisała umowę na dofinansowanie realizacji zadania w ramach modułu 3 wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” dotyczącego wspierania w latach 2019-2023 organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków. Pozyskane środki w wysokości 80 000, 00 zł przeznaczono na doposażenie i poprawę standardu funkcjonującej stołówki szkolnej i kuchni w Zespole Szkół w Świerczynie. Wkład własny gminy to 20 000 zł. Otrzymane wsparcie finansowe oraz wkład gminy wykorzystano na przeprowadzenie remontu stołówki i pomieszczeń kuchennych oraz wyposażenie kuchni w nowoczesny sprzęt i urządzenia.

Stołówka w Zespole Szkół w Świerczynie

4) Remont i rozbudowa remiz strażackich. Modernizacja wyposażenia OSP

W 2020 roku przeprowadzono prace remontowe elewacji strażnicy Ochotniczej Straży Pożarnej w Świerczynie. Usługa remontowa została wyceniona na kwotę 20 000 zł brutto, w tym dotacja Gminy Wierzchowo 12.000 zł, dotacja z Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego – 8.000 zł. Prace remontowe dotyczyły: docieplenia fundamentów wokół świetlicy, naprawy i uzupełnienia warstwy klejowej, położenia tynku mineralnego, pomalowania tynku farbą silikonową.

Strażnica w Świerczynie po remoncie elewacji.

Ponadto w roku 2020 zakupiono łódź ratunkową dla jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Wierzchowie. Łączny koszt zadania wyniósł 18.000 zł, w tym dotacja z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie wyniosła 9.000 zł, koszt własny Gminy Wierzchowo wyniósł 9.000 zł.

Łódź zakupiona na potrzeby OSP Wierzchowo

5) Remont hali sportowej przy Szkole Podstawowej w Wierzchowie

W roku 2020 przeprowadzono remont hali sportowej przy Szkole Podstawowej w Wierzchowie. Prace realizowane były w ramach dotacji celowej dla jednostki samorządu terytorialnego na zadania zlecone i dofinansowanie ze środków budżetu Województwa Zachodniopomorskiego. W ramach zadania wykonano regenerację nawierzchni boiska hali i odnowiono linie boisk, wymieniono oświetlenie w hali, zabezpieczono cokoły oraz drabinki. Łączny koszt zadania wyniósł 39.999,98 zł, w tym dotacja z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego wyniosła 19.999,99 zł, wkład własny Gminy Wierzchowo wyniósł 19.999,99 zł.

6) Granty „Zdalna szkoła” oraz „Zdalna szkoła+”

Gmina Wierzchowo przystąpiła do dwóch projektów „Zdalna szkoła” oraz „Zdalna szkoła+”, których celem był zakup sprzętu niezbędnego w procesie zdalnego kształcenia dla szkół z terenu gminy. Zadanie finansowane było z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, Oś. 1 Powszechny dostęp do szybkiego Internetu, Działanie 1.1 Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego internetu o wysokich przepustowościach. W ramach projektu „Zdalna szkoła” zakupiono 48 sztuk laptopów z oprogramowaniem na kwotę 60.000,00 zł. W ramach grantu „Zdalna szkoła+” zakupiono 19 sztuk laptopów z oprogramowaniem i peryferiami (torba, mysz, podkładka) na kwotę 54.265,14 zł.

Podpisanie umowy na realizację projektów „Zdalna szkoła”

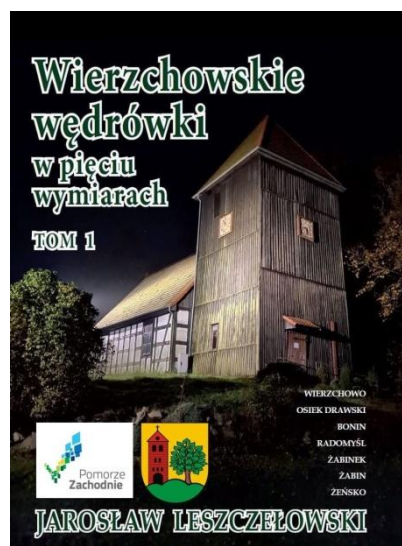
7) Grant „Pomorze Zachodnie – Bezpieczna Edukacja”

Gmina Wierzchowo przystąpiła do realizacji projektu „POMORZE ZACHODNIE – BEZPIECZNA EDUKACJA” współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, Działania 7.7 Wdrażanie programów wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci z niepełnosprawnościami oraz zagrożonych niepełnosprawnością oraz przedsięwzięć związanych z walką i zapobieganiem COVID-19 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020. Gmina Wierzchowo otrzymała dofinansowania w kwocie 46.665,00 zł. Dotacja została przeznaczona na zakup środków ochrony w związku z przeciwdziałaniem COVID-19 dla placówek oświatowych w Gminie Wierzchowo tj. fartuchy ochronne, kombinezony jednorazowe, przyłbice ochronne, rękawiczki ochronne, mydło dezynfekujące, płyny do dezynfekcji rąk, automatyczne dozowniki, stojące dozowniki, mopy parowe, opryskiwacze ciśnieniowe, płyny do dezynfekcji powierzchni.

8) „Wierzchowskie wędrówki w pięciu wymiarach”

Gmina Wierzchowo w 2020 roku wydała I tom książki pt. „Wierzchowskie wędrówki w pięciu wymiarach” autorstwa pana Jarosława Leszczołowskiego. Książka opisuje historie miejscowości należących do gminy Wierzchowo. W I tomie opisano miejscowości Wierzchowo, Żabin, Żabinek, Bonin, Osiek Drawski i Żeńsko. Projekt został sfinansowany ze środków własnych Gminy Wierzchowo i dofinansowany w kwocie 5 000 zł ze środków Urzędu Marszałkowskiego.

7) Działania w celu przeprowadzenia remontu świetlicy wiejskiej w Żabinku, remontu oraz rozbudowy świetlicy wiejskiej w Żeńsku oraz remontów tych świetlic, które tego wymagają.

W 2020 roku opracowano dokumentację projektową na poczet remontu Sali wiejskiej w Żabinku. W związku z faktem, iż budynek sali wiejskiej znajduje się w wojewódzkim rejestrze zabytków, a realizacja zaleceń konserwatorskich związanych z remontem przewyższa możliwości sfinansowania tego zadania postanowiono wybudować nową świetlicę w Żabinku. W tym celu złożono projekt o dofinansowanie do Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Jeżeli chodzi o budowę Sali wiejskiej w Żeńsku również złożono projekt o dofinansowanie.

VI.2. Lokalny Program Rewitalizacji

Pierwszy Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wierzchowo został przyjęty uchwałą Rady Gminy Wierzchowo nr XXXIV/193/2017 z dnia 31 sierpnia 2017 r. W 2018 roku Program był aktualizowany dwukrotnie w związku z potrzebą wpisania do niego nowych zadań. Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wierzchowo powstał na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym w ramach realizacji projektu pn. „Partycypacyjne opracowanie Programu Rewitalizacji dla Gminy Wierzchowo”. Gmina na ten cel pozyskała dofinansowanie ze środków pomocy technicznej Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach konkursu ogłoszonego przez Zachodniopomorską Jednostkę Wdrażania Programów Unijnych – Urząd Marszałkowski w Szczecinie. Przeprowadzono badanie ankietowe, które nadało kierunek dalszym działaniom rewitalizacyjnym. W ramach projektu:

- zorganizowano warsztaty grupowe z przedstawicielami jednostek organizacyjnych w celu pozyskania informacji niezbędnych do zdiagnozowania potrzeb naszej;
- przeprowadzono 2 warsztaty dla Zespołu ds. rewitalizacji Gminy Wierzchowo, który został powołany Zarządzeniem Wójta nr 177/2017 Wójta Gminy Wierzchowo;
- odbyło się spotkanie z przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie gminy. Udział w spotkaniu wzięli przedstawiciele takich firm i organizacji jak: Agri Plus Sp. z o.o., ZUTTO, POM BUDMET, ZPH Beńko, Drewstal, Zakład Stolarski Edward Szczerbala ze Świerczyny, Stowarzyszenie Centrum Aktywności Lokalnej z Wierzchowa, Stowarzyszenie „Nasza Świerczyna” ze Świerczyny oraz Koło PZERI z Wierzchowa;
- zorganizowano warsztaty strategiczne w których udział wzięli: Zespół Ekspertki ds. rewitalizacji, przedstawiciele przedsiębiorców, organizacji pozarządowych oraz reprezentanci Sołectw z Gminy Wierzchowo. Miały one na celu wyznaczenie kierunków odnowy wskazanych do objęcia procesem rewitalizacji obszarów tj. ul. Szkolna w Wierzchowie, miejscowości Żeńsko i Żabin, poprzez przygotowanie fiszek

projektowych. Obszary zdegradowane zostały wskazane na podstawie wskaźników (m. in. poziom bezrobocia, czy ilość osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej) oraz dodatkowych prac eksperckich. Wypracowane fiszki projektowe uwzględniały trzy funkcje danego obszaru tj. infrastruktura, funkcja gospodarcza i społeczna.

- odbyły się 3 spotkania konsultacyjne z mieszkańcami Żabina, Żeńska i Wierzchowa.

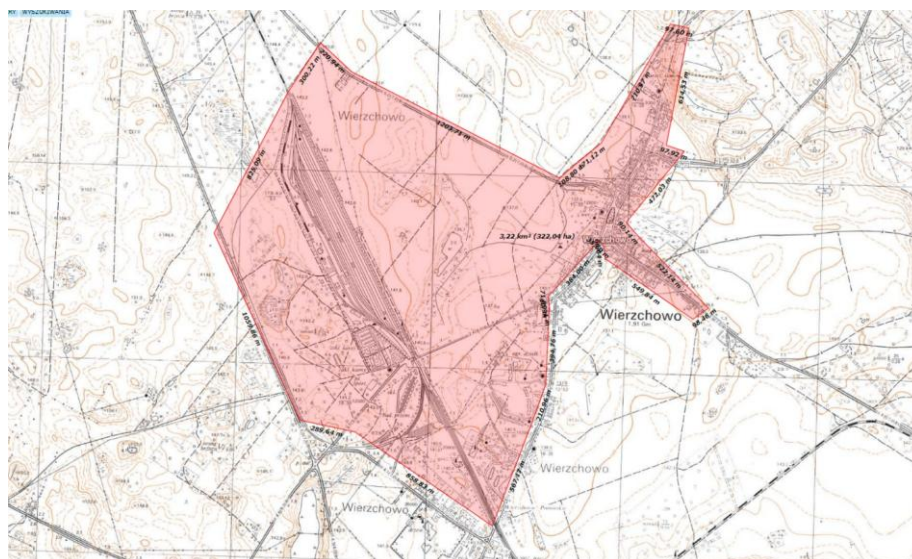
Aktualny program rewitalizacji, przyjęty Uchwałą Nr XLVIII/273/2018 Rady Gminy Wierzchowo w dniu 30 sierpnia 2018 r., powstał w odpowiedzi na oczekiwania mieszkańców oraz przy udziale partycypacji społecznej. W dniu 18.09.2018 roku uchwałą nr 1692/18 Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego LPR Gminy Wierzchowo na lata 2018-2023 został pozytywnie zaopiniowany i wpisany do Wykazu Programów Rewitalizacji Województwa Zachodniopomorskiego.

Rewitalizację należy rozumieć jako proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie programu rewitalizacji. Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Wierzchowo pełni rolę narzędzia planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

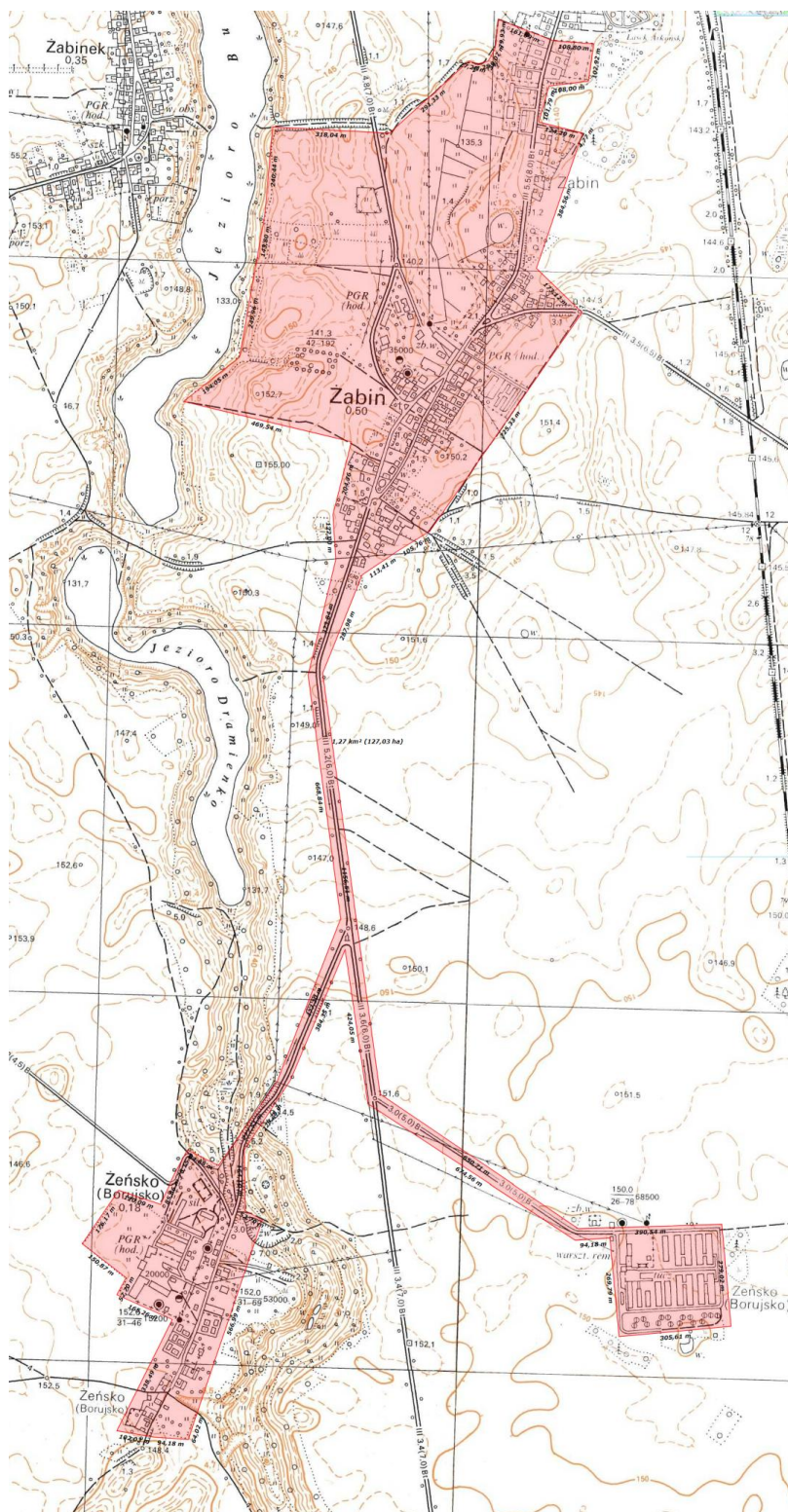
Co ważne, posiadanie programu rewitalizacji, zgodnego z aktualnymi wytycznymi jest warunkiem ubiegania się o wsparcie projektów rewitalizacyjnych we wszystkich działaniach w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020.

W wyniku przeprowadzonej diagnozy wykazano w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Wierzchowo obszary najbardziej zdegradowane, wyznaczając obszar rewitalizacji z wyróżnieniem dwóch podobszarów rewitalizacji:

- 1. I podobszar – Wierzchowo centrum obrzeże (Plac Orła Białego, ul. 3 Marca, ul. Lipowa, ul. Ogrodowa, ul. Polna, ul. Szkolna, ul. Wojska Polskiego);**
- 2. II podobszar – Żabin – Żeńsko.**

Rysunek 1. I obszar rewitalizacji, Wierzchowo- obrzeże centrum (1:5000, mapa skalowana do 65%)

Rysunek 1. II obszar rewitalizacji Żabin – Żeńsko (1:5000, skalowanie do 30% w pionie i poziomie).

W Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Wierzchowo na lata 2018-2023 wyróżniono projekty główne oraz projekty uzupełniające. Listę głównych projektów rewitalizacyjnych tworzą działania, bez których realizacja celów programu nie będzie możliwa, a obszary

rewitalizacji nie będą w stanie wyjść z kryzysowej sytuacji. Zostały one powiązane z celami rewitalizacji i kierunkami działań.

W każdym projekcie infrastrukturalnym znajdują się działania społeczne, skierowane do mieszkańców obszaru rewitalizacji – stanowiące podstawowy trzon działania. Natomiast listę uzupełniających projektów rewitalizacyjnych tworzą działania, którym przypisano mniejszą skalę oddziaływania bądź brak jest szczegółów ich realizacji, a są oczekiwane ze względu na realizację celów programu rewitalizacji.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie **głównych projektów rewitalizacyjnych** w podziale na podobszary rewitalizacji z informacją o stanie ich realizacji.

Lp.	Symbol projektu	Tytuł projektu	Okres realizacji	Podmiot realizujący projekt
1.	P1	Budowa przedszkola w Wierzchowie – projekt infrastrukturalny	2018-2020	Gmina Wierzchowo
2.	P2	Wojsko to twoja przyszłość – projekt społeczny	2018-2023	Szkoła Podstawowa Wierzchowo, 12 Baza Bezzałogowych Statków Powietrznych w Mirosławcu, Gmina Wierzchowo
3.	P3	Podniesienie jakości usług społecznych i wykreowanie atrakcyjnych wydarzeń w Gminie Wierzchowo – projekt społeczny	2018-2020	Gmina Wierzchowo, Stowarzyszenie Czas Przestrzeń Tożsamość ze Szczecina
4.	P4	Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Żeńsko – projekt infrastrukturalny	2018 - 2022	Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki w Wierzchowie
5.	P5	Adaptacja obiektów popegeerowskich w Żabinie na miejsca hotelowe – projekt inwestycyjny	2018-2020	Gospodarstwo Rolne Żabin
6.	P6	Rozbudowa działalności hotelowo – gastronomicznej – projekt inwestycyjny	2019-2021	Rafał Tokarczyk „Color System” Koszalin
7.	P7	Aktywizacja społeczności lokalnej poprzez działania miękkie – projekt społeczny	2020-2023	Rafał Tokarczyk „Color System” Koszalin, Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki w Wierzchowie

Poniższa tabela przedstawia zestawienie uzupełniających projektów rewitalizacyjnych:

Lp.	Symbol projektu	Tytuł projektu	Okres realizacji	Podmiot realizujący projekt
1.	U1	Program aktywizacji zawodowej mieszkańców pod kątem zatrudnienia u potencjalnych pracodawców – projekt społeczny	2018-2020	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wierzychowie
2.	U2	Utworzenie amatorskiej ligi kobiet i mężczyzn w unihokeju 50+ - projekt społeczny	2018-2023	Centrum Aktywności Lokalnej w Wierzychowie
3.	U3	Świetlica wiejska w Żabinie wraz z infrastrukturą sportowo – rekreacyjną i wyposażeniem	2018-2020	Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki w Wierzychowie
4.	U4	Aktywnie społeczny Żabin – projekt społeczny	2020-2023	Sołectwo Żabin
5.	U5	Inwestycja w przystanek Żeńsko wraz z przejęciem nieruchomości - projekt inwestycyjny	2019-2020	Gmina Wierzychowo
6.	U6	Budowa dwutorowej bieżni lekkoatletycznej o długości 80 m zakończonej zeskokiem do skoku w dal – projekt inwestycyjny	2018-2022	Szkoła Podstawowa w Wierzychowie
7.	U7	Rozbudowa remizy z funkcjami społecznymi wraz z wyposażeniem – projekt inwestycyjny	2020-2022	Gmina Wierzychowo
8.	U8	Budowa i modernizacja infrastruktury sportowo-rekreacyjno-kulturalnej – projekt inwestycyjny	2019-2023	Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki w Wierzychowie
9.	U9	Remont drogi i budowa chodnika oraz modernizacja oświetlenia na ul. Wojska Polskiego z uwzględnieniem zagospodarowania placu gminnego integrującego społeczność miejscowości – projekt inwestycyjny	2018-2022	Gmina Wierzychowo
10.	U10	Przebudowa infrastruktury drogowej dla sołectwa Żabin – projekt inwestycyjny	2017-2023	Zarząd Dróg Powiatowych w Drawsku Pomorskim
11.	U11	Budowa farm fotowoltaicznych – projekt inwestycyjny	2018-2023	Inwestorzy prywatni
12.	U12	Remont drogi tzw. „Kasztanowej” w Żabinie – projekt inwestycyjny	2023	Gmina Wierzychowo
13.	U13	Remont drogi Żabin – Żeńsko wraz z budową chodników w miejscowości Żeńsko i ścieżki rowerowej, drogi dojazdowej do lotniska i drogi publicznej do Agri Plus – projekt inwestycyjny	2018-2023	Zarząd Dróg Powiatowych w Drawsku Pomorskim
14.	U14	Zagospodarowanie plaży nad jeziorem Dramienko – projekt inwestycyjny	2017-2020	Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki w Wierzychowie

Spośród wymienionych projektów na lata 2018-2023 są przygotowywane do realizacji lub są w trakcie realizacji następujące przedsięwzięcia:

1. Budowa przedszkola w Wierzchowie – projekt infrastrukturalny, na który gmina otrzymała dofinansowanie w wysokości 2.549.999,99 zł z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014 – 2020, Oś Priorytetowa 9. Infrastruktura publiczna. Działanie 9.3 Wspieranie rewitalizacji w sferze fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich. Inwestycja jest w trakcie realizacji. Realizację inwestycji rozpoczęto w 2019 roku i zakończono 31.08.2020 r.

2. Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Żeńsko – projekt infrastrukturalny. Inwestycja jest przygotowywana do realizacji przez Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki w Wierzchowie. Złożony został wniosek o dofinansowanie do Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Obecnie oczekujemy na rozstrzygnięcie.
3. Adaptacja obiektów popegeerowskich w Żabinie na miejsca hotelowe – projekt inwestycyjny. Realizacja inwestycji wstrzymana.
4. Zagospodarowanie plaży nad jeziorem Dramienko – projekt inwestycyjny. Inwestycja jest w trakcie realizacji. Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki w Wierzchowie uzyskał dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego PO Ryby. W ramach projektu wybudowano pomosty – szt. 2, wybudowano drogę oraz wybudowano miejsce z grillem i ławeczkami.
5. Rozbudowa działalności hotelowo – gastronomicznej – projekt inwestycyjny. Zadanie jest przygotowywane do realizacji. Przedsiębiorca złożył wniosek o dofinansowanie do RPO WZ i uzyskał dofinansowanie.

VI.3. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy

Jednym z zadań gminy jest realizacja polityki rozwoju mieszkalnictwa komunalnego. Instrumentami realizacji tej polityki są m.in. tworzenie zasobu mieszkaniowego, uchwalanie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład tego zasobu, zawierania umów najmu lokalu. Zarządzanie lokalami i budynkami stanowiącymi mieszkaniowy zasób gminy wykonuje Wójt Gminy.

Zadania z zakresu zarządu mieszkaniowym zasobem gminy obejmują w szczególności:

- zapewnienie bezpieczeństwa użytkowania i zabezpieczenia nieruchomości przed uszkodzeniami lub zniszczeniami, a także zapewnienie ich właściwej eksploatacji;
- wykonywanie czynności związanych z najmem lokali w tym. zawieranie umów najmu, naliczanie, pobieranie i rozliczanie należności od najemców, windykacja należności;
- prowadzenie ewidencji mieszkaniowego zasobu gminy;
- planowanie i realizację remontów i modernizacji budynków.

Zasób mieszkaniowy Gminy Wierzchowo stanowi 7 budynków mieszkalnych, z 11 lokalami mieszkalnymi. Budynki te położone są w Będlinie - 1 lokal mieszkalny, Świerczynie - 1 lokal mieszkalny, Osieku Drawskim - 1 lokal mieszkalny oraz w Wierzchowie - 8 lokali mieszkalnych. Powierzchnia użytkowa wynajmowanych lokali mieszkalnych na koniec grudnia wynosiła łącznie 622,23 m².

Część lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Wierzchowo zaplanowana jest do sprzedaży dla obecnych najemców, którzy mają zawarte umowy najmu na czas nieoznaczony i korzystają z pierwszeństwem nabycia jakie gwarantuje im obowiązujące prawo.

W 2020 r. w budynkach komunalnych wykonywane były bieżące remonty..

Na koniec grudnia Gmina nie posiadała żadnych lokali socjalnych, niemniej jednak obecnie przygotowywany jest jeden z lokali na ten cel

Czynsz za lokale mieszkalne opłacają najemcy lokali stanowiących mieszkaniowy zasób Gminy Wierzchowo. Stawka bazowa czynszu za 1m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego zgodnie z zarządzeniem Nr 182/2013 Wójta Gminy Wierzchowo z dnia 06 maja 2013 r. w sprawie ustalenia miesięcznych stawek czynszu za najem w lokalach mieszkalnych i użytkowych wynosił w 2019 r. 2,40 zł za 1m². Stawka podlega zmniejszeniu odpowiednio o 10 % za zły stan techniczny budynku, za brak c.o. w lokalu oraz za brak kanalizacji. Niski standard wyposażenia lokali ma bezpośrednie przełożenie na wysokość stawki czynszowej. W 2020 roku czynsz za lokale mieszkalne nie został podwyższony.

Źródłem finansowania gospodarki mieszkaniowej w zakresie eksploatacji, konserwacji i remontów są wpływy z czynszu najmu lokali mieszkalnych oraz środki wydzielone z budżetu gminy.

VI.4. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych

Do gminnego zasobu nieruchomości należą grunty, które są własnością gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego gminy, których właścicielem jest Skarb Państwa. Gminne zasoby nieruchomości wykorzystywane są na cele rozwojowe gminy i zorganizowaną działalność inwestycyjną, a także na inne cele publiczne. Podstawą tworzenia gminnych zasobów nieruchomości jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje Wójt Gminy Wierzchowo.

Czynnościami jakie są wykonywane podczas wykonywania gminnego zasobu nieruchomości to przede wszystkim:

- wydierżawianie, wynajmowanie i użyczanie nieruchomości wchodzących w skład zasobu, przy czym umowa zawierana na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony wymaga zgody rady gminy;
- zbywanie, nabywanie nieruchomości wchodzących w skład zasobu;
- ewidencjonowanie nieruchomości zgodnie z katastrem nieruchomości;
- zapewnienie wyceny nieruchomości;
- zabezpieczanie nieruchomości przed uszkodzeniem lub zniszczeniem;
- naliczanie należności za nieruchomości udostępnione z zasobu oraz prowadzenie windykacji tych należności;
- podejmowanie czynności w postępowaniu sądowym, dotyczącym własności lub innych praw rzeczowych na nieruchomości;
- planowanie realizacji polityki gospodarowania nieruchomościami;
- składanie wniosków o założenie księgi wieczystej dla nieruchomości.

Gmina Wierzchowo jest właścicielem nieruchomości gruntowych oraz nieruchomości będących przedmiotem użytkowania wieczystego o łącznej powierzchni 283,8369 ha.

Część gminnego zasobu nieruchomości przekazane jest umową użyczenia jednostką organizacyjnym oraz instytucją kultury do zarządzania, są to m.in. sale wiejskie, obiekty szkolne, hydrofornie, remizy strażackie, place zabaw.

Nieruchomości gminne zbywane są zgodnie z ich przeznaczeniem. Wyłączeniu ze sprzedaży podlegają nieruchomości gminne niezbędne dla realizacji zadań własnych gminy, takie jak nieruchomości niezbędne dla realizacji inwestycji gminnych, grunty i obiekty użyteczności publicznej. Dochody z gospodarowania gminnym zasobem nieruchomości na koniec 2020 r. wyniosły 94.941,16 zł.

VI.5. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wierzchowo

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wierzchowo przyjęty został uchwałą Nr XI/60/2015 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 30 września 2015r. w sprawie uchwalenia i przyjęcia do realizacji „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wierzchowo na lata 2015 – 2020”. Jest to dokument strategiczny sporządzany na potrzeby określenia strategii

postępowania, funkcjonowania, realizacji i finansowania inwestycji, których głównym celem jest poprawa jakości powietrza w skali gminy.

Poniższa tabela przedstawia analizę stanu realizacji zaplanowanych przedsięwzięć ujętych w obowiązującym Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wierzchowo.

Lp.	Działanie	Realizator	Okres realizacji		Poniesiony koszt w zł.	Zrealizowane działania
			od	do		
1.	Wykonanie termomodernizacji budynków użyteczności publicznej: Szkoła Podstawowa i Gimnazjum w Wierzchowie, Zespół Szkół w Świerczynie oraz Urząd Gminy Wierzchowo	Gmina Wierzchowo	12.2004	04.2016	2 493 000,18	Działanie zrealizowano przy udziale środków pochodzących z Programu Operacyjnego PL 04 pn. „Oszczędzanie energii i promowanie odnawialnych źródeł energii” Mechanizm Finansowy EOG 2009-2014, Pożyczka WFOŚiGW w Szczecinie, środki własne gminy
2.	Modernizacja oczyszczalni ścieków oraz budowa sieci kanalizacji sanitarnej w celu redukcji zużycia energii i paliw płynnych związanych z odbiorem nieczystości płynnych	Gmina Wierzchowo	2014	W trakcie realizacji	436 205,01	W ramach działania rozpoczęto budowę sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Będolino, Sośnica, Otrzep i Świerczyna w ramach RPO WZ.
3.	Budowa instalacji fotowoltaicznych	Drewstal Transport Przemysław Beńko Wierzchowo	2017	2019	151 649,32	Montaż instalacji fotowoltaicznej o mocy 39,78 kW na dachu budynku, dofinansowanie RPO WZ
4.	Budowa instalacji fotowoltaicznej	Gmina Wierzchowo	2017	2019	251 806,71	Montaż instalacji fotowoltaicznej o mocy 39,950 kW _p na gruncie SUW Wierzchowo. Dofinansowanie z RPO WZ

VI.6. Program Ochrony Środowiska

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Wierzchowo na lata 2017 – 2020 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2021 – 2024 został przyjęty uchwałą Nr XXV/141/2016 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 29 listopada 2016r.

Program Ochrony Środowiska określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów. Według założeń, przedstawionych w Programie, dojdzie do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewnienia skutecznych mechanizmów chroniących środowisko przed degradacją, a także zostaną zapewnione warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Ochrona i utrzymanie obowiązujących standardów powietrza na terenie Gminy Wierzchowo.

Rozwój gospodarczy gminy prowadzony jest w sposób nieuciążliwy dla środowiska naturalnego, z reguły oparty jest na zasobach lokalnych oraz w oparciu o zasoby ludzkie. Rozwój Gminy Wierzchowo prowadzony jest zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz ideą gospodarki niskoemisyjnej. Oceniając jakość powietrza można stwierdzić, że Gmina Wierzchowo należy do jednych z najczystszych gmin w Polsce.

Zagrożenie hałasem.

Na terenie Gminy Wierzchowo wyróżnić można następujące źródła hałasu:

- drogowy,
- kolejowy,
- przemysłowy.

W roku 2020 nie odnotowano skarg związanych z przekroczeniem dopuszczalnych norm hałasu.

Promieniowanie elektromagnetyczne.

Na terenie Gminy Wierzchowo źródłem promieniowania elektromagnetycznego są:

- linie i stacje elektromagnetyczne wysokich napięć,
- urządzenia radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne.

W roku 2020 nie odnotowano przekroczenia dopuszczalnych wartości pól elektromagnetycznych.

Gospodarowanie wodami.

W zakresie wód powierzchniowych należy stwierdzić, iż sieć hydrograficzna Gminy Wierzchowo jest bardzo uboga. Gmina położona jest w dorzeczu Odry, w zlewniach dwóch I-

rzędowych dopływów Noteci: Drawy i Gwdy. Na terenie gminy znajduje się 10 jezior o powierzchni większej od 1 ha.

Wody podziemne są podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę do celów bytowych i gospodarczych na terenie gminy. Poziom wodonośny ujęć występuje na głębokości od 15 do 50 metrów pod powierzchnią terenu.

W celu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych podjęto działania mające na celu budowę sieci kanalizacji sanitarnej oraz wspiera się budowę przydomowych oczyszczalni ścieków.

Gospodarka wodno – ściekowa.

Na terenie gminy wszystkie miejscowości o zwartej zabudowie wyposażone są w sieci wodociągowe. W zabudowie rozproszonej mieszkańcy posiadają indywidualne ujęcia. W chwili obecnej uzbrojenie terenu dotyczące sieci wodociągowej jest wystarczające, a dostarczana woda spełnia parametry sanitarne w zakresie zbiorowego zaopatrzenia dla celów bytowych i gospodarczych. W celu polepszenia parametrów wody, tj. obniżenia zawartości związków żelaza i manganu podjęto decyzję dot. modernizacji ujęcia wody w miejscowości Świerczyna. Ujęcie zaopatruje w wodę miejscowości Świerczyna, Otrzep i Wielboki. W roku 2020 przeprowadzono prace budowlano – instalacyjne ujęcia oraz wyposażono je w nowe urządzenia technologiczne, tj. zbiorniki filtracyjne, zbiornik wyrównawczy, aerator oraz sprężarkę.

W roku 2020 przeprowadzono prace budowlane w zakresie budowy sieci kanalizacji sanitarnych w miejscowościach Będolino, Sośnica oraz rozpoczęto prace w miejscowości Otrzep w zakresie budowy również sieci oraz montażu pneumatycznej przepompowni ścieków. Zadaniem przepompowni będzie przetłoczenie nieczystości płynnych z miejscowości Otrzep, Sośnica i Będolino, oraz przyszłościowo z miejscowości Świerczyna do przepompowni w miejscowości Wierzchowo.

Dnia 7 sierpnia 2020r. podpisana została umowa o dofinansowanie projektu pn. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Świerczyna w aglomeracji Wierzchowo – Wodnik II” pomiędzy Województwem Zachodniopomorskim, a Związkiem Zachodniopomorskiej Strefy Centralnej, który działa w imieniu Gminy Wierzchowo. Wyżej wymienione zadanie uzyskało dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014 – 2020. W ramach niniejszego projektu wybudowane zostanie około 10 km sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjno – tłocznej wraz z przyłączami oraz 4 szt. przepompowni ścieków.

Gleby.

Na terenie Gminy Wierzchowo wyróżniamy gleby bielcowe i gleby brunatne. Wśród gruntów ornych przeważają gleby należące do V oraz VI klasy bonitacyjnej. Użytki rolne stanowią około 27% całego obszaru gminy. W omawianym okresie czasu na gruntach ornych wprowadzano w sposób ciągły zasady dobrych praktyk rolniczych. W ramach prowadzonych szkoleń przez pracowników Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach zwiększana jest świadomość ekologiczna rolników, między innymi w zakresie ograniczania stosowania środków chemicznych.

Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.

Według Planu Gospodarki Odpadami Województwa Zachodniopomorskiego Gmina Wierzchowo należy do drugiego regionu gospodarki odpadami komunalnymi w Województwie Zachodniopomorskim, regionu CZG R – XXI. Zgodnie z założeniami ww. planu niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania z terenu Gminy Wierzchowo mogą być kierowane jedynie do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych tj. Regionalnego Zakładu Gospodarowania Odpadami w Słajsinie, zarządzanego przez Celowy Związek Gmin R – XXI, którego Gmina Wierzchowo jest członkiem.

Zmieszane odpady komunalne odebrane z terenu Gminy Wierzchowo w pierwszej kolejności kierowane są do Stacji Przeładunkowej Odpadów w Mielenku Drawskim. Następnie kierowane są do Regionalnej Instalacji, gdzie w całości poddawane są procesowi mechaniczno-biologicznego przetwarzania. Zgodnie ze zintegrowanym pozwoleniem właściwości przerobowe instalacji są znacznie wyższe niż ilości trafiających do niej odpadów.

W roku 2020 nie realizowano żadnych zadań inwestycyjnych związanych bezpośrednio z gospodarowaniem odpadami komunalnymi na terenie gminy Wierzchowo.

Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi przedstawiają się następująco:

Zestawienie finansowe (wymiar, dochód, egzekucja)

Wartość

liczba podatników zobowiązanych do ponoszenia opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi (osoby fizyczne i prawne z niezerowym przypisem opłaty w roku 2020)	1 096
wymiar opłaty na rok 2020	813 596,00 zł
wpływy z tytułu gospodarowania odpadami	771 016,43 zł
Nadpłaty na dzień 01.01.2020	11 763,15 zł
Nadpłaty na dzień 01.01.2021	13 679,15 zł
łącznie kwota zaległości (rok 2020 i pozostałe)	229 182,24zł
liczba zalegających podatników	191
wystawione upomnienia	258
wystawione i przesłane do komornika tytuły wykonawcze	94
Bilans opłaty	
na dzień 01.01.2020	Nadwyżka w kwocie: 25 447,82 zł
na dzień 01.01.2021	Niedobór w kwocie: 2 730,15 zł

Koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami na terenie gminy w roku 2020 wyniosły 799.194,40 zł.

Na kwotę tę złożyły się:

- koszt odbioru i transportu odpadów komunalnych – wynagrodzenie wykonawcy
- koszt zagospodarowania odpadów – opłata do CZG R-XXI
- koszty wyposażenia i tworzenia punktów zbiórki odpadów komunalnych
- koszty obsługi administracyjnej systemu
- koszty edukacji ekologicznej i prowadzonych akcji ekologicznych w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami (edukacja, promocja i działania informacyjne).

wydatki	kwota
Usługa odbioru i transportu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Wierzchowo – wynagrodzenie wykonawcy w kwocie 39 638 zł brutto m-c	475 656,00 zł
Przyjęcie i zagospodarowanie odpadów na RZGO w Słajsinie – opłata zgodna z cennikiem CZG R – XXI na rok 2020	197 306,27 zł
Pozostałe wydatki	126 232,13 zł
RAZEM	799 194,40 zł

Na dzień 31.12.2020:

- liczba mieszkańców (osób zameldowanych) liczyła 4 264 mieszkańców (liczba osób wg. danych z ewidencji ludności)
- liczba osób objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wynosiła 3 204 (liczba osób zadeklarowanych)
- liczba złożonych (aktywnych) deklaracji o wysokości opłaty wynosiła 1100.

Liczba osób ujętych w złożonych deklaracjach dotyczy liczby faktycznie zamieszkałych na danej nieruchomości, osób zgłoszonych przez właścicieli nieruchomości, stąd liczba zameldowanych osób różni się od liczby mieszkańców zgłoszonych w deklaracjach.

Przyczyny różnic wynikają z naturalnej migracji ludności m.in. podejmowanie nauki poza miejscem stałego zameldowania przez wielu uczniów i studentów oraz analogicznie wśród osób czynnych zawodowo przebywanie na co dzień poza terenem gminy w celach zarobkowych.

W stosunku do 157 właścicieli nieruchomości prowadzono postępowania w sprawie określenia wysokości opłaty.

Odpady komunalne na terenie Gminy Wierzchowo odbierane są w ramach gminnego systemu od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i mieszanych, czyli złożonych z części zamieszkałej i niezamieszkałej na podstawie umowy z wykonawcą wyłonionym w drodze postępowania w trybie zamówienia publicznego w roku 2020 była to firma ATF Sp. z o.o. Sp.k.

Odpady komunalne z nieruchomości niezamieszkałych odbierane są na podstawie umów indywidualnych zawartych z wybranym podmiotem świadczącym określone usługi. Na podstawie art. 3 ust. 3 lit. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie Gmina Wierzchowo prowadzi ewidencję umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, w celu kontroli wykonywania przez właścicieli nieruchomości i przedsiębiorców obowiązków wynikających z ustawy. Ewidencja weryfikowana jest na bieżąco w oparciu o wykazy umów załączone do półrocznych sprawozdań podmiotów odbierających odpady komunalne. W roku 2020 zewidencjonowano 33 właścicieli nieruchomości z zawartą umową indywidualną.

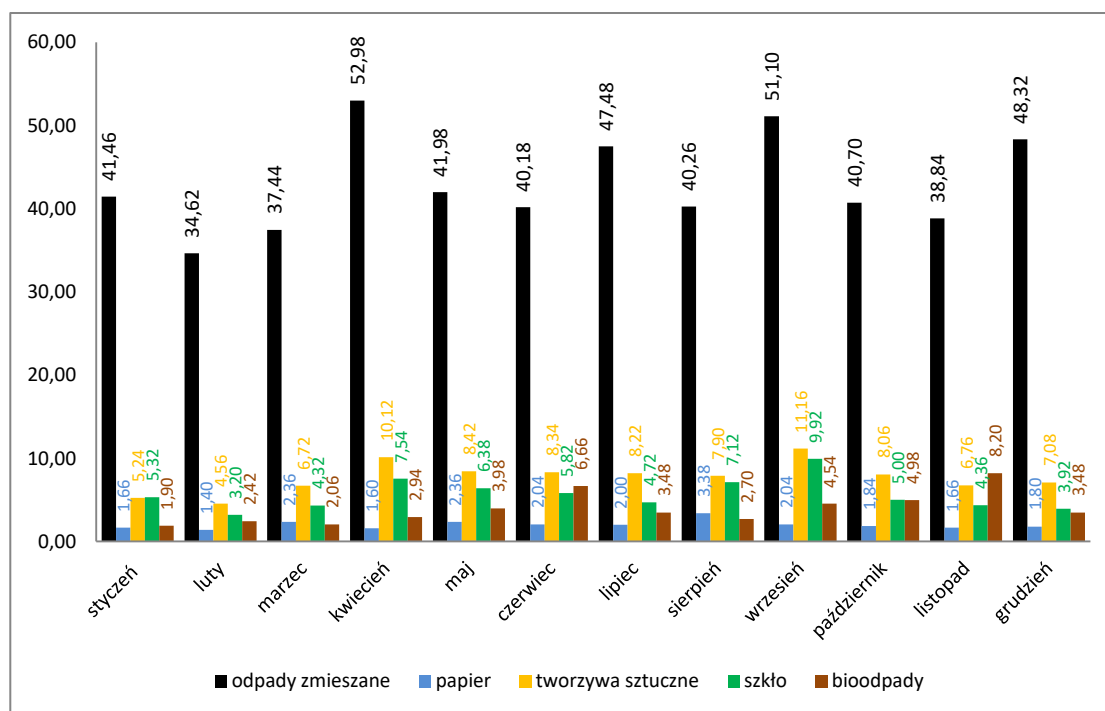
W roku 2020 odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych odbywał się z podziałem na 5 frakcji: papier, szkło, tworzywa sztuczne, bioodpady oraz odpady zmieszane stanowiące pozostałości z sortowania.

Zgodnie ze złożonym rocznym sprawozdaniem z terenu gminy odebrano łącznie w 2020 roku następujące frakcje i ilości odpadów:

Lp.	Rodzaj odpadów	Kod odpadu	Ilość odebranych odpadów komunalnych [Mg]
1	niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	20 03 01	690,88
2	odpady wielkogabarytowe	20 03 07	62,72
3	zmieszane odpady opakowaniowe*	15 01 06	3,62
4	opakowania ze szkła	15 01 07	70,61
5	opakowania z papieru i tektury	15 01 01	25,04
6	opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 02	94,62
7	zużyte opony	16 01 03	9,66
8	odpady ulegające biodegradacji	20 02 01	47,34
9	zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu	17 09 04	2,06
10	odpadowa papa	17 03 80	1,26

Odpady odebrane w ramach gminnego systemu gospodarowania odpadami w roku 2020					
	odpady zmieszane	papier	tworzywa sztuczne	szkło	bioodpady
styczeń	41,46	1,66	5,24	5,32	1,90
luty	34,62	1,40	4,56	3,20	2,42
marzec	37,44	2,36	6,72	4,32	2,06
kwiecień	52,98	1,60	10,12	7,54	2,94
maj	41,98	2,36	8,42	6,38	3,98
czerwiec	40,18	2,04	8,34	5,82	6,66
lipiec	47,48	2,00	8,22	4,72	3,48
sierpień	40,26	3,38	7,90	7,12	2,70
wrzesień	51,10	2,04	11,16	9,92	4,54
październik	40,70	1,84	8,06	5,00	4,98
listopad	38,84	1,66	6,76	4,36	8,20
grudzień	48,32	1,80	7,08	3,92	3,48

W ciągu całego roku na terenie gminy funkcjonował Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (GPSZOK) przyjmujący odpady na zasadach określonych w Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Wierzchowo oraz warunkach określonych w umowie z wykonawcą. Punkt przyjmował odpady w wybrane dni każdego miesiąca.

Z punktu odebrano i przekazano do zagospodarowania następujące frakcje i ilości odpadów:

Lp.	Rodzaj odpadów	Kod odpadu	Ilość odebranych odpadów [Mg]
1	zużyte opony	16 01 03	3,64
2	odpady wielkogabarytowe	20 03 07	16,02
3	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	20 01 36	6,80
4	zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu	17 09 04	1,14

Od marca 2015 r. w wyznaczonych punktach na terenie gminy prowadzona jest zbiórka zużytych baterii. 9 pojemników przeznaczonych specjalnie na ten cel usytuowanych jest w budynkach użyteczności publicznej i punktach przebywania zwiększonej liczby ludności w Wierzchowie i Świerczynie.

W roku 2020 na terenie gminy przeprowadzono dwie zbiórki odpadów wielkogabarytowych. W ramach zrealizowanych zbiórek zebrano odpowiednio:

kwiecień

zużyte opony (16 01 03) 3,08 Mg
odpady wielkogabarytowe (20 03 07) 17,58 Mg

grudzień

opony (16 01 03) 5,22 Mg
odpady wielkogabarytowe (20 03 07) 38,88 Mg

W roku 2020 odebrano:

- 690,88 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych
- 47,34 Mg odpadów ulegających biodegradacji

Odpady ulegając biodegradacji (20 02 01) zostały w całości poddane recyklingowi w procesie odzysku R3 w kompostowni odpadów w Słajsinie.

Wszystkie zmieszane odpady komunalne (20 03 01) poddane zostały innym niż składowanie procesom przetwarzania, a dokładniej poddane procesowi mechaniczno-biologicznego przetwarzania (R12). W wyniku przeprowadzonych procesów masa odpadów powstałych po mechaniczno-biologicznym przetwarzaniu zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 19 12 12 frakcja o wielkości co najmniej od 0 do 80mm została przekazana do składowania w ilości:

- 7,8529 Mg na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Chojnica w Mirostawcu,
- 233,9484 Mg na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Słajsinie.

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy obowiązane są do osiągnięcia do 2020 roku odpowiednich poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, do wartości określonych Rozporządzeniami Ministra Środowiska poprzez poziomy wskazane w poszczególnych latach.

Na terenie Gminy Wierzchowo w 2020 roku osiągnięto odpowiednio:

- poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła: 43,69 %
- poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania: nie dotyczy.

poziom ograniczenia masy odpadów budowlanych i rozbiórkowych przekazanych do składowania: 64,38 %.

Zasoby przyrodnicze

Na terenie Gminy Wierzchowo występują następujące formy ochrony przyrody:

- Obszar Natura 2000 „Ostoja Drawska”;
- Rezerwat Sośnica;
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Pojezierze Drawskie”;
- pomniki przyrody.

Gmina Wierzchowo charakteryzuje się dużą lesistością, tj. na poziomie 63%. Lasy zarządzane są przez Nadleśnictwo Świerczyna, Nadleśnictwo Borne Sulinowo oraz Nadleśnictwo Złocieniec.

Nawiązując do wyżej wymienionych form ochrony przyrody należy stwierdzić, iż podczas planowania działań mających na celu rozwój gminy uwzględnia się wymogi ochrony przyrody, które mają bezpośredni wpływ na kształtowanie się struktury przestrzenno – gospodarczej gminy.

Zagrożenie poważnymi awariami

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020r. poz. 1219 ze zm.) mówiąc o poważnej awarii rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Nawiązując do powyższego należy stwierdzić, iż w roku 2020 na terenie Gminy Wierzchowo nie miały miejsca przedmiotowe awarie.

VI.7. Strategia rozwiązywania problemów społecznych

Na podstawie Uchwały Nr XVI/86/2016 Rada Gminy Wierzchowie przyjęła Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016- 2025 , która stanowi podstawę do prowadzenia lokalnej polityki społecznej wskazując obszary, które powinny stać się przedmiotem szczególnej troski władz lokalnych.

Strategia składa się z czterech zasadniczych części , w których zostały opisane cele strategiczne.

CEL STRATEGICZNY I – indywidualne wsparcie dla osób poszukujących pracy

Prowadzono ścisłą współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w Drawsku Pomorskim w celu pomocy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu zatrudnienia poprzez pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, informację zawodową oraz pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy organizację prac społecznie użytecznych dla osób długotrwale bezrobotnych klientów pomocy społecznej.

CEL STRATEGICZNY II – wzmocnienie współdziałania na rzecz rynku pracy, gospodarki i edukacji

Podjęmowano działania mające na celu poprawę sytuacji materialno-bytowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej przy współpracy Powiatowego Urzędu Pracy w Drawsku Pom., placówek oświatowych oraz organizacji pozarządowych poprzez propagowanie informacji o zawodach oraz o możliwościach szkolenia, kształcenia poprzez podnoszenie kwalifikacji zawodowych w celu odpowiedniego doboru ofert pracy.

Prowadzane były również działania skierowane dla osób starszych w celu poprawy jakości życia poprzez organizowanie usług opiekuńczych w środowisku lokalnym, realizowano świadczenia pieniężne (zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna, zasiłki stałe i celowe). Osoby wymagające całodobowej opieki umieszczano w domach pomocy społecznej.

W ramach podpisanego Porozumienia Partnerskiego pomiędzy Gminą Wierzchowo, a Województwem Zachodniopomorskim wydawane były bezpłatnie Zachodniopomorskie Karty Seniora.

CEL STRATEGICZNY III.: Integracja i reintegracja społeczna oraz zawodowa osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym

Podjęmowano działania w celu rozwiązywania sytuacji kryzysowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie i jej skutkom tj;

- realizowano Program Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w ramach którego zostały podjęte działania na rzecz dziecka i rodziny,
- organizowane były posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, które mają na celu szybki i pełny przepływ informacji między służbami społecznymi i możliwość podjęcia działań zaplanowanych i skoordynowanych,
- prowadzono poradnictwo psychologiczne oraz istniała możliwość skorzystania z usług terapeuty uzależnień w celu uzyskania pomocy w zakresie pokonywania trudności życiowych dotyczących w szczególności problemu alkoholowego, przejawów przemocy

w rodzinie, braku umiejętności budowania poprawnych relacji w rodzinie, niskiego poziomu umiejętności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,

- prowadzono monitoring punktów sprzedaży alkoholu,
- realizowano świadczenia pieniężne (zasiłki celowe, zasiłki celowe specjalne) celem wsparcia rodzin dążących do usamodzielnienia,
- realizowano zadania na rzecz rodzin wielodzietnych (Karta Dużej Rodziny),
- realizowano pomoc materialną dla uczniów w ramach stypendium szkolnego, znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.

CEL STRATEGICZNY IV - Wsparcie rodziny

Podjęmowano działania zapewniające bezpieczeństwo socjalne poprzez udzielania różnych form pomocy finansowej i rzeczowej, realizowano program rządowy, którego celem jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich oraz osób dorosłych, w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych.

Prowadzona była praca socjalna w środowiskach m. in. w uzyskaniu pomocy ze strony właściwych organów, instytucji i organizacji (pomoc w wypełnianiu wniosków, informowanie o różnych uprawnieniach, pomoc w ustaleniu niepełnosprawności, kontakt telefoniczny), poradnictwa wychowawczego, rodzinnego i zawodowego.

Współdział w realizacji programu Operacyjnego- Pomoc Żywnościowa EFAD Funkcjonowanie świetlic środowiskowych , które organizowały czas wolny dla dzieci i młodzieży.

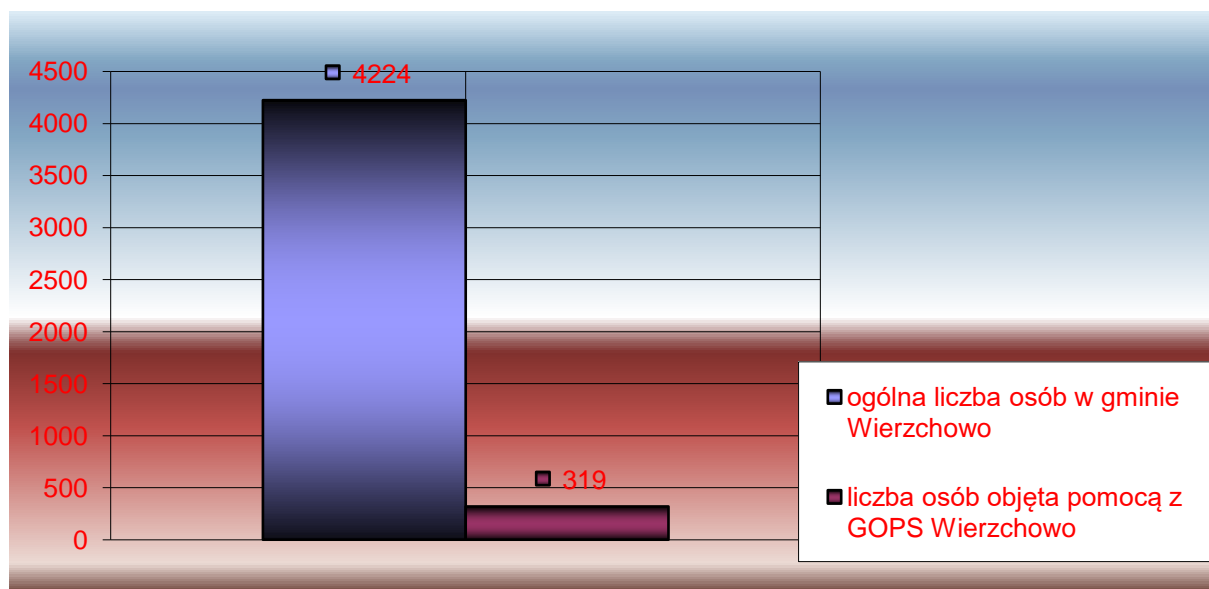
Podjęmowano aktywizacje rodzin poprzez aktywny udział rodziców w życiu szkół podstawowych i gimnazjów oraz przedszkolach.

Ocena realizacji w kontekście ostatnich 2-3 lat ocen zasobów PS

Działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Wierchowiu realizowane są w oparciu o ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z póź.am.) i obejmują działania osłonowe i aktywizujące, w celu umożliwienia osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie rozwiązać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Liczba osób objęta pomocą GOPS w Wierchowiu w roku 2020.

Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej		
Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2014	183	628
2015	179	597
2016	151	507
2017	148	495
2018	144	458
2019	158	480
2020	117	319

Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych							
Rodzaj świadczenia	Liczba osób						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
świadczenia niepieniężne	188	183	149	141	138	133	66
świadczenia pieniężne	181	178	136	133	126	118	95

Liczba rodzin korzystających z świadczeń pieniężnych i niepieniężnych							
Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
świadczenia niepieniężne	99	94	72	65	66	71	37
świadczenia pieniężne	167	158	132	126	124	116	92

Powody udzielania pomocy za rok 2020 (Dane za okres I-XII 2020r. zgodnie z MPiPS-03 – sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach)		
Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	72	191
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	6	6
Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym:	16	102
wielodzietność:	16	102
Bezrobocie	52	154
Niepełnosprawność	32	65
Długotrwała lub ciężka choroba	51	115
Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w tym:	74	219
rodziny niepełne:	5	29
rodziny wielodzietne:	3	18
Przemoc w rodzinie	0	0
Alkoholizm	10	19
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	4
Zdarzenie losowe	2	6
Sytuacja kryzysowa	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

Wskaźnik pracy socjalnej (wskaźnik obliczany jako stosunek liczby rodzin objętych pracą socjalną do rodzin osób, którym przyznano świadczenie pomnożony przez 100%)							
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wskaźnik pracy socjalnej	84,53%	81,92%	88,97%	67,13%	47,55%	91,72%	
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia	181	177	145	143	143	145	107
Praca socjalna ogółem	153	145	129	96	68	133	85

VI.8. Gminny program wspierania rodziny

Gminny Program Wspierania Rodziny na podstawie art. 176 pkt 1 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej został przyjęty uchwałą Nr XXXVII/217/2017 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 28 grudnia 2017 roku w sprawie uchwalenia 3-letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020. Realizatorem jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wierzchowie

Głównym celem programu jest wspieranie rodzin mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczej.

Wzmacnianie ekonomicznej funkcji rodziny:

- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- wsparcie finansowe w postaci zasiłków okresowych, celowych, specjalnego zasiłku celowego;
- prowadzono pracę socjalną w zakresie wspierania rodziny w uzyskaniu pomocy ze strony właściwych organów, instytucji i organizacji.

Wsparcie dla dzieci i młodzieży uczących się:

- wsparcie z systemu świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego oraz w ramach rządowego programu „Dobry Start”;
- przyznawanie i wypłatę stypendiów socjalnych, dodatków mieszkaniowych, ulgi dla rodzin wielodzietnych (karta dużej rodziny).

Działania i efekty pracy z rodziną objętą wsparciem asystenta rodziny:

1. Podjęcie działań odwykowych oraz profilaktycznych w zakresie uzależnień – z powodu panującej pandemii Covid-19 w roku 2020 – żadna z osób z 11 rodzin współpracujących z asystentem rodziny nie podjęła leczenia w systemie stacjonarnym, 2 osoby podjęły leczenie w postaci przyjęcia zastrzyku awersyjnego, w 11 rodzinach osoby posiadające skłonność do nadmiernej konsumpcji alkoholu od dłuższego czasu zachowują trzeźwy tryb życia.

W celu zachowania bezpieczeństwa w czasie pandemii COVID-19 – osoby miały możliwość skorzystania również z umówionych wizyt telefonicznych lub stacjonarnych do specjalistów tj. terapeutów ds. uzależnień oraz psychologa. Ponadto w ramach współpracy asystenta rodziny z Ośrodkiem Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży z powiatu Drawskiego skorzystały również 2 rodziny.

Osoby korzystające z usług psychologa oraz terapeuty uzależnień dyżurujących w siedzibie GOPS Wierzchowo lub telefonicznie, miały możliwość uzyskania pomocy w zakresie pokonywania trudności życiowych dotyczących w szczególności problemu alkoholowego, przejawów przemocy w rodzinie, braku umiejętności budowania poprawnych relacji w rodzinie i otoczeniu, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych oraz ustalenia stopnia niepełnosprawności, rozmów wspierających osoby zagrożone wykluczeniem społecznym.

Z w/w porad Psychologa na skierowanie asystenta rodziny skorzystało około 27 osób w tym 2 dzieci - porady podczas panującej pandemii covid-19 odbywały się telefonicznie i stacjonarnie. W roku 2020 z Terapeuty ds. uzależnień, gdzie skorzystało: 6 osób (16 konsultacji) z uwagi na COVID-19 konsultacje odbyły się telefonicznie.

2. Poprawa sytuacji lokalowej tj. przeprowadzenie remontu mieszkania, wymiana i zakup mebli dbałość o własne otoczenie – 7 rodzin,
3. Poprawa umiejętności opiekuńczo – wychowawczych – 5 rodzin,
4. Poprawa funkcjonowania osób z dysfunkcjami rozwojowymi lub niepełnosprawnością - 3 osoby,
5. Profilaktyka zdrowotna, poprawa sytuacji zdrowotnej rodziny, dbałość o higienę –10 rodzin,
6. Poprawa funkcjonowania rodziny, w której występuje przemoc –4 rodziny,
7. Częściowe spłacenie zadłużeń w ratach, próby uregulowania zadłużeń oraz nawiązanie kontaktu z wierzycielami – 4 rodziny

Asystent Rodziny w trakcie panującej pandemii Covid-19 w 2020 roku, podejmował współpracę na rzecz dzieci z Gminy Wierzchowo ze Stowarzyszeniem „ Nasze Szwedkowo” oraz z Kuratorium Oświaty w Szczecinie. Działania związane były z organizacją wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży w sezonie letnim 2020 przy zachowaniu szczególnej ostrożności, zasad higieny i bezpieczeństwa w związku z pandemią Covid-19.

W ramach wzajemnej współpracy z wypoczynku letniego skorzystało 12-ro dzieci i młodzieży z terenu gm. Wierzchowo (wypoczynek w miejscowości Władysławowo w terminie od 18.07.2020r. do 27.07.2020r.)

Uczestnicy kolonii to m.in. dzieci i młodzież pochodząca z rodzin wielodzietnych, niepełnych z trudną sytuacją materialną, bezrobociem, niepełnosprawnością oraz problemem alkoholowym w rodzinie a także niedostosowaniem społecznym.

Asystent rodziny w ramach współpracy z sołectwami z terenu Gminy Wierzchowo rozpowszechnił propozycję wyjazdu na bezpłatną kolonię w góry, miejsce: Biały Dunajec dla dzieci rolników z terenu Gminy Wierzchowo w terminie: 20.08.2020r -29.08.2020r.

Ponadto Asystent rodziny utrzymywał stały kontakt i współpracę z psychologiem dyżurującym w obiekcie GOPS pod kątem udzielania wsparcia dziecku i rodzinie.

Przez tutejszy Ośrodek prowadzona jest bardzo ścisła współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Drawsku Pomorskim - zarówno w dążeniu do utworzenia kompleksowego systemu wczesnej interwencji pomocy socjalnej, psychologicznej pedagogicznej i prawnej.

Nawiązanie współpracy między służbami pomocowymi w gminie i powiecie ma na celu jak najszybszy powrót dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo - wychowawczych – do rodziców biologicznych, do rodzin naturalnych.

W rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny – asystent rodziny doradzał rodzinom, w jaki sposób mają prawidłowo wydatkować otrzymane fundusze z programu Rodzina 500+, fundusz alimentacyjny, świadczenie rodzinne – zgodnie z ich przeznaczeniem.

Dostęp do poradnictwa specjalistycznego:

- prowadzono poradnictwo psychologiczne celem udzielania różnych form pomocy i wsparcia.
- prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy i przygotowywaniu opinii dla celów PCPR;
- dostarczenie wiedzy na temat prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej;
- umożliwienie rodzinom korzystania z pomocy asystenta rodziny;
- motywowanie rodzin, w których występuje problem alkoholowy do podjęcia leczenia odwykowego oraz uświadomienie konieczności podjęcia terapii odwykowej;
- współpraca z Sądem Rejonowym w Drawsku w szczególności z III Wydziałem Rodzinny i Nieletnich w Drawsku Pomorskim;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci.

Interdyscyplinarność współpracy i koordynacji działań instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny:

Asystent Rodziny w ramach podejmowanej pracy z rodziną w okresie pandemii Covid-19 w 2020 roku wystosował również odpowiednio:

- 2 wnioski do Sądu Rejonowego, III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Drawsku Pomorskim, z prośbą o wgląd w sytuację opiekuńczo – wychowawczą w rodzinach współpracujących z asystentem rodziny.
- 7 opinii do Sądu Rejonowego, III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Drawsku Pomorskim, dot. funkcjonowania rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.

Pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wierzchowie w ramach pracy socjalnej z rodzinami z problemami alkoholowymi motywowali do podjęcia leczenia odwykowego, zobowiązywali do zachowania abstynencji. W 2020 roku pracownicy socjalni zawarli 24 kontrakty socjalne. Sporządzili 5 wniosków o skierowanie na przymusowe leczenie odwykowe do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wierzchowie u osób z tendencją do nadużywania alkoholu oraz przesłali 4 wnioski do Sądu Rejonowego, III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Drawsku Pomorskim, z prośbą o wgląd w sytuację opiekuńczo – wychowawczą w rodzinie. W zawiązku z podejrzeniem stosowania przemocy w rodzinie pracownicy socjalni w roku 2020 w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego wzięli udział w 18 posiedzeniach grup roboczych, podczas których dokonywali Analiz i stosowanych działań, celem możliwości wyeliminowania przemocy w rodzinach, gdzie zostały założone Niebieskie Karty.

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników współpracujących z rodziną dysfunkcyjną

W celu zapewnienia odpowiedniej jakości i prawidłowego realizowania zadań, pracownicy GOPS w Wierzchowie byli objęci systemem szkoleń. Pracownicy GOPS w Wierzchowie mieli sposobność wzięcia udziału w 14 szkoleniach o różnej tematyce.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 z późn. zm.) Asystent rodziny pracuje z rodzinami dotkniętymi m.in. problemami:

- bezrobocia,
- zagrożone ubóstwem,
- bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych,
- bezradności w sprawach prowadzenia gospodarstwa domowego,
- wielodzietności,
- długotrwałe lub ciężkie choroby i niepełnosprawności,
- uzależnienia i współuzależnienia (alkoholizm, skłonność do nadużywania alkoholu, narkotyków itp),
- konfliktami rodzinnymi,
- dotkniętymi przemocą fizyczną i psychiczną,

bezradności w poszukiwaniu pracy oraz załatwianiu spraw urzędowych.

Rodziny objęte wsparciem w ramach współpracy z asystentem w latach 2015- 2020			
Rok	Liczba rodzin korzystających z usług asystentów rodziny	liczba małoletnich dzieci w rodzinach	liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej
2015	17	50	1
2016	16	44	9
2017	16	48	10
2018	14	41	14
2019	17	47	8
2020	11	27	4

VI.9. Polityka społeczna

Gmina Wierzchowo za pośrednictwem jednostki organizacyjnej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wierzchowie realizuje cele i zadania określone w przepisach ustawy o pomocy społecznej oraz przepisach wydanych na jej podstawie, w szczególności podejmuje działania zmierzające do zaspakajania niezbędnych potrzeb życiowych osób, rodzin, oraz w miarę możliwości do życiowego ich usamodzielnienia, a także integracji tych osób i rodzin ze środowiskiem.

Jednym z najważniejszych, ale zarazem najtrudniejszych zadań jest pomoc dzieciom w rodzinach dysfunkcyjnych. Dzieci wychowywane w takich rodzinach nie tylko pozbawione są godnego dzieciństwa, ale także bardzo często tracą szanse na normalne życie w przyszłości, a w konsekwencji, tak jak ich rodzice (opiekunowie), stają się klientami OPS-ów.

Program „Rodzina 500 plus” daje rodzinom nowe perspektywy i szanse na rozwój dzieci. Świadczenie służy częściowemu pokryciu kosztów związanych z zaspokojeniem potrzeb życiowych oraz wychowaniem dziecka. Dzięki programowi 500 plus ze świadczeń rodzinnych i systemu opieki społecznej przestają korzystać rodziny z dziećmi. Potwierdza się, że mocno zmalał poziom ubóstwa rodzin z dziećmi zarówno skrajnego, jak i relatywnego.

Średnia liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego		
Rok	Liczba rodzin	Łączna kwota świadczenia
2017	282	2 955 481,37 zł
2018	276	2 729 059,91 zł
2019	247	3 193 671,00 zł
2020	256	3 918 522,40 zł

Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka.							
	Lata						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami	172	158	173	167	170	153	233

Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach.							
	Lata						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	45	49	47	44	37	35	31

Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach.							
	Lata						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	33	34	32	30	25	22	19

Kwota świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego		
Rok 2018	2019	2020
166 830,00 zł	155 140,00 zł	138 790,00 zł

Realizacja świadczeń rodzinnych w latach 2015-2019 (ilość świadczeń)						
	Liczba świadczeń w roku					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Zasiłki rodzinne	3799	4063	3887	4011	2976	3025
Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:						
- urodzenie dziecka	23	20	26	24	11	17
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	43	76	57	40	80	33
- samotnego wychowywania dziecka	192	115	104	92	102	72
- wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	918	900	914	930	878	784
- Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	264	233	243	204	136	111
- rozpoczęcia roku szkolnego	220	232	207	209	193	165
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	428	476	393	316	342	453
- zasiłki pielęgnacyjne	992	986	998	1029	985	930
- świadczenia pielęgnacyjne	169	152	143	151	129	186
- specjalny zasiłek opiekuńczy	10	14	25	36	46	36
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	36	34	43	37	24	32
- składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	172	101	97	114	99	135
- składki na ubezpieczenie zdrowotne	116	58	59	76	82	104

Realizacja świadczeń rodzinnych w latach 2015-2019 (kwota świadczeń)						
	Kwota świadczeń (w zł) w roku					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Zasiłki rodzinne	382257	453479	454657	466519	415755	353042
Dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:						
- urodzenie dziecka	23000	20000	26000	24000	11000	17000
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	16680	28920	21693	14401	30650	12545
- samotnego wychowywania dziecka	36640	23699	22067	18991	20796	15096
- wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	74880	81690	86820	88302	83410	74480
- Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	20940	22780	26160	22260	14960	12070
- rozpoczęcia roku szkolnego	22000	23200	20687	20900	19292	16500
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	29756	40018	35389	27490	31650	43401
- zasiłki pielęgnacyjne	15177 6	15085 8	152694	162716	18677 5	200731
- świadczenia pielęgnacyjne	20280 0	19760 0	201058	221885	20420 7	332629
- specjalny zasiłek opiekuńczy	5200	7280	13000	19320	28520	22320
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	36000	34000	43000	37000	24000	32000
- składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	37031	33068	31437	36284	31670	48058
- składki na ubezpieczenie zdrowotne	8150	6646	6509	8065	8736	13209

Realizacja dodatków mieszkaniowych w 2020r		
Wyszczególnienie	Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w złotych
Ogółem	57	15608,96
z tego w zasobie	gminnym	10
	spółdzielczym	0
	wspólnot mieszkaniowych	10
	prywatnym	35
	prywatne czynszowe	2
	innym	0
		4950,25
		0,00
		920,48
		8757,35
		980,88
		0,00

Dodatek energetyczny

Od 1 stycznia 2014 r. ustawą z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r., poz. 2407 z późn. zm),

wprowadzono prawo do zryczałtowanego dodatku energetycznego. Dodatek energetyczny przyznaje wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w drodze decyzji, na wniosek odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej.

Wysokość dodatku energetycznego dla gospodarstwa domowego:

- 1) prowadzonego przez osobę samotną – wynosi 11,35zł/miesiąc;
- 2) składającego się z 2 do 4 osób – wynosi 15,77 zł/miesiąc;
- 3) składającego się z co najmniej 5 osób – wynosi 18,92zł/miesiąc.

Realizacja dodatków energetycznych w 2020r.			
L.p.	Wyszczególnienie	2020 r.	
1.	Kwota dotacji otrzymana przez gminę od początku roku do zakończenia 2020 roku ogółem (zł)	0,00 zł	
2.	Kwota dotacji faktycznie wykorzystana przez gminę w 2020 roku (zł)	ogółem (zł)	0,00 zł
		kwota faktycznie wypłacona na dodatki (zł)	0,00 zł
		koszty wypłacania dodatku - 2% (zł)	0,00 zł
3.	Kwota dotacji zwrócona przez gminę (zł)	ogółem (zł)	0,00 zł
4.	Gospodarstwa domowe prowadzone przez osoby samotne	a) Ilość świadczeń faktycznie wypłaconych (szt.)	0
		b) Kwota wypłaconych dodatków (zł)	0,00
5.	Gospodarstwa domowe składające się od 2 do 4 osób	a) Ilość świadczeń faktycznie wypłaconych (szt.)	0
		b) Kwota wypłaconych dodatków (zł)	0,00
6.	Gospodarstwa domowe składające się co najmniej 5 osób	a) Ilość świadczeń faktycznie wypłaconych (szt.)	0
		b) Kwota wypłaconych dodatków (zł)	0,00 zł

Świadczenia „Dobry start”

Świadczenie Dobry start (300+) jest realizacją rządowego programu „Dobry start”. Jego celem jest wsparcie rodzin z dziećmi w ponoszeniu wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego. Wsparcie to polegać będzie na przyznaniu raz w roku świadczenia w wysokości 300 zł na każde dziecko w wieku szkolnym, niezależnie od wysokości dochodów uzyskiwanych przez rodzinę.

W ramach realizacji programu „Dobry start” w 2020 roku złożonych zostało 316 wniosków. W ramach złożonych wniosków przyznano 453 świadczeń na łączną kwotę 135 750,00 zł.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym – Stypendia socjalne

Gmina Wierzchowo za pośrednictwem swojej jednostki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wierzchowie udziela pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów. Pomoc przyznawana jest w celu umożliwienia pokonywania barier w dostępie do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej rodzin.

Stypendia socjalne przyznane w roku 2020				
	Okres I-VI 2020r.		Okres IX-XI 2020r.	
	Liczba złożonych wniosków o przyznanie stypendium szkolnego (dane za rok szkolny 2019/2020)	Liczba przyznanych stypendiów (dane za rok szkolny 2019/2020)	Liczba złożonych wniosków o przyznanie stypendium szkolnego (dane za rok szkolny 2020/2021)	Liczba przyznanych stypendiów (dane za rok szkolny 2020/2021)
Ogółem:	33	25	37	26
Szkoły Podstawowe	24	18	23	17
Szkoły ponadgimnazjalne	9	7	14	9

Od dnia 01.01.2020 r. do dnia 30.12.2020 r. wypłacono łącznie stypendia socjalne na kwotę: 37.413,87 zł.

Decyzje administracyjne i informacje o przyznaniu wydane przez GOPS Wierzchowo w zakresie realizacji świadczeń pomocy społecznej					
Rodzaj świadczenia	Liczba wydanych decyzji				
	2016	2017	2018	2019	2020
świadczenia z pomocy społecznej	678	680	681	572	395
świadczenia rodzinne	458	420	498	306	321
stypendia socjalne	168	123	139	100	72
świadczenia z funduszu alimentacyjnego	56	36	41	30	32
świadczenia wychowawcze	389	329	356	454	75
dotatki mieszkaniowe	19	18	14	12	11
dodatek energetyczny	2	1	1	0	0
Dobry Start				326	316

VI.10. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 rok przyjęty został uchwałą Nr XVI/86/2019 z dnia 19 grudnia 2019 roku, natomiast Gminny Program Przeciwdziałania Narkomani na 2020 rok uchwalono uchwałą Nr XVI/97/2019 z dnia 19 grudnia 2019 r.

W oparciu o założenia i zadania zapisane w programach ich realizatorem jest Pełnomocnik Wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narkomani oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz sposoby ich realizacji:

1. Zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej oraz rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, a także osób zagrożonych uzależnieniami:

- 1) Ogólnie dostępna informacja o miejscach udzielania pomocy dla osób uzależnionych i członków rodzin, prowadzona przez jednostki zajmujące się problematyką uzależnień na terenie gminy;
- 2) Współpraca z placówkami służby zdrowia w zakresie leczenia osób uzależnionych;
- 3) Kierowanie osób z problemem alkoholowym do poradni, ośrodków terapii uzależnień, oddziałów szpitalnych zamkniętych;
- 4) Podejmowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działań zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego przez osoby uzależnione, poprzez motywację lub zastosowanie zobowiązania sądowego;
- 5) Finansowanie kosztów związanych z wydawaniem opinii psychologicznych, psychiatrycznych dla osób kierowanych przez GKRPA;
- 6) Udzielanie wsparcia i pomocy psychologicznej osobom po ukończeniu terapii odwykowej oraz ich rodzinom;
- 7) Zapewnienie kompleksowej pomocy terapeutycznej dla osób nadużywających i uzależnionych od alkoholu oraz członków ich rodzin.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy społecznej, psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- 1) Finansowanie wybranych usług i programów informacyjno-pomocowych, profilaktyczno-terapeutycznych mających na celu zdiagnozowanie i zapobiegania zjawisku uzależnienia od alkoholu oraz przemocy w rodzinie;

- 2) Zapewnianie przez Punkt Konsultacyjny, działający przy Ośrodku Pomocy Społecznej, kompleksowej pomocy psychologicznej, terapeutycznej i prawnej dla rodzin i osób z problemem uzależnień oraz członkom ich rodzin;
- 3) Udzielenia pomocy rodzinom dotkniętym przemocą domową;
- 4) Tworzenie programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie z uwzględnieniem procedury Niebieskiej Karty;
- 5) Podnoszenie kwalifikacji osób zaangażowanych w działania profilaktyczne na terenie Gminy poprzez dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych;
- 6) Organizowanie szkoleń, kursów, konferencji, debat dotyczących uzależnienia od alkoholu oraz zjawiska przemocy w rodzinie;
- 7) Współpraca z Policją, Strażą Gminną, Sądem, Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich, kuratorami, pedagogami i psychologami szkolnymi w celu podnoszenia skuteczności podejmowania działań.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym zajęć sportowo-edukacyjnych, ogólnorozwojowych dzieci uczestniczących w pozaszkolnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

- 1) Organizowanie i prowadzenie na terenie szkół i przedszkoli edukacyjnych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży;
- 2) Prowadzenie na terenie szkół programów edukacyjnych z zakresu profilaktyki uzależnień skierowanych do rodziców;
- 3) Wspomaganie działań profilaktycznych w szkołach i przedszkolach;
- 4) Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież;
- 5) Wspieranie rozwoju wolontariatu wśród dzieci i młodzieży;
- 6) Informowanie o dostępności usług terapeutycznych oraz prowadzenie powszechnej edukacji w zakresie szkodliwości substancji uzależniających;
- 7) Zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych i wyposażenia do szkół i świetlic;
- 8) Podnoszenie kwalifikacji osób realizujących programy profilaktyczne na terenie gminy (kursy i szkolenia);
- 9) Organizowanie wyjazdów oraz kolonii letnich w połączeniu z programem profilaktyczno-wychowawczym;
- 10) Organizowanie wypoczynku w okresie ferii zimowych z uwzględnieniem programów profilaktycznych;
- 11) Dofinansowanie dożywiania dla dzieci z rodzin biednych i z dysfunkcyjnych;
- 12) Prowadzenie świetlic z realizacją programów opiekuńczo wychowawczych;

- 13) Organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych problemami alkoholowymi i zjawiskiem przemocy;
  - 14) Organizowanie festynów, imprez sportowo-rekreacyjnych i kulturalnych promujących zdrowy tryb życia.
4. Wspomaganie w działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:
- 1) Współpraca z organizacjami pozarządowymi, w tym przekazanie do realizacji zadań z zakresu profilaktyki, zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
  - 2) Wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
  - 3) Wspieranie w funkcjonowaniu klubów abstynenckich;
  - 4) Organizowanie imprez integracyjnych.
5. Inicjowanie działań zmierzających do kształtowania polityki lokalnej dotyczącej obrotu napojami alkoholowymi:
- 1) Stanowienie przez Radę Gminy w formie uchwał, przepisów wewnętrznych w zakresie liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) oraz zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych;
  - 2) Opiniowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wniosków o udzielenie zezwolenia z uwzględnieniem warunków zawartych w uchwale Rady Gminy;
  - 3) Szkolenie sprzedawców w zakresie obowiązujących przepisów i zasad sprzedaży napojów alkoholowych;
  - 4) Prowadzenie działań kontrolno-interwencyjnych w zakresie postrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W ramach w/w zadań w roku sprawozdawczym organizowano działania mające na celu skuteczne przeciwdziałanie i zapobieganie nadmiernego spożywania alkoholu przez mieszkańców Gminy Wierzchowo. W tym celu prowadzony jest Punkt Konsultacyjny, w którym przyjmuje terapeuta i specjalista ds. uzależnień. Punkt czynny jest jeden raz w miesiącu. W wymienionym punkcie można skorzystać z fachowej pomocy specjalisty, porad ze sposobem radzenia sobie w okresie abstynencji. Z pomocy mają możliwość skorzystania osoby

współzależnione jak też członkowie rodzin osób borykających się z problemem uzależnień. Przy Punkcie Konsultacyjnym istnieje możliwość skorzystania z pomocy psychologicznej, która jest niezbędnym elementem w pokonywaniu przeszkód, w radzeniu sobie z nową rzeczywistością, w podstawowym obcowaniu w życiu codziennym osoby uzależnionej jak i osób pozostających w relacjach: rodzinnych, przyjacielskich, koleżeńskich. Wszystkie porady, pomoc specjalistów jest nieodpłatna dla korzystających. W omawianym okresie czasu Punkt Konsultacyjny zarejestrował 11 osób w tym 5 kobiet i 11 mężczyzn borykających się różnymi problemami z zakresu uzależnień. Terapeuta udzielił 36 konsultacji dotyczących w/w osób. Problemy rozpoznane u klientów Punktu to:

- przemoc w rodzinie 7 osoby;
- problem alkoholowy 5 osób;
- problem alkoholowy + współzależnienie 6 osoby;
- politoksykomania 1 osoba.

W omawianym okresie sprawozdawczym w ramach obu programów profilaktycznych realizowano szereg działań skierowanych do dzieci i młodzieży. Mając na uwadze to, iż te grupy wiekowe są najbardziej narażone i potencjalnie podatne na wszelkiego rodzaju uzależnienia. Podejmowane działania mają na celu przekazanie wiedzy na temat uzależnień, sposobów radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, alternatywy w ramach spędzania wolnego czasu, zachęcenie dzieci i młodzieży do własnych poszukiwań w obrębie zainteresowań, ukierunkowania własnej osoby na przyszłość, pokazanie młodym ludziom właściwych wzorców, norm i zasad, których często nie doświadczają w domach rodzinnych i grupach rówieśniczych. W tym obszarze prowadzimy szeroką współpracę ze Szkołami, Stowarzyszeniem „Nasza Świerczyna” z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Gminnym Ośrodkiem Kultury Sportu i Turystyki, Biblioteką Publiczną, Radami Sołeckimi, Ochotniczą Strażą Pożarną. Wspólnie organizujemy wyjazdy dzieci do kina, na basen, wycieczki w nowe ciekawe miejsca, spotkania teatralne, wyjazdy do centrów sportowych, pikniki. Współuczestniczymy w organizacji Dnia Dziecka, Święta Mikołajkowego, W ramach profilaktycznych spotkań teatralnych nasze dzieci i młodzież uczestniczą w przedstawieniach Teatru „Kurtyna” i „Moralitet” z Krakowa. Tematami przewodnimi w okresie sprawozdawczym były: cyberprzemoc, uzależnienia, empatia. Z uwagi na wprowadzony stan pandemii większość zajęć i programów realizowano w formie on-line.

Na terenie naszej gminy w ramach gminnego programu profilaktycznego prowadzone są dwie świetlice opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży. W programach świetlic uwzględnione są przede wszystkim zadania związane z ciekawym i interesującym spędzeniem wolnego czasu. W obu świetlicach pracują osoby w wykształceniu pedagogicznym. W związku z wprowadzeniem stanu epidemicznego w roku sprawozdawczym zawieszono działalność w/w świetlic.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych liczy sześć osób. Członkowie GKRPA spotykają się cyklicznie jeden raz w miesiącu na posiedzeniach stacjonarnych zajmując się głównie weryfikacją wniosków osób skierowanych na przymusowe leczenie odwykowe. Ponadto zajmują się kontrolowaniem punktów sprzedaży alkoholu na terenie naszej gminy, opiniowaniem wniosków sprzedawców alkoholu. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zarejestrowała 15 wniosków dotyczących osób ze skierowaniem na leczenie odwykowe. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbyła 9 posiedzeń stacjonarnych, przeprowadziła kontrolę 14 punktów sprzedaży alkoholu, zaopiniowała 7 wniosków dotyczących wydania pozwoleń na sprzedaż alkoholu na terenie gminy. W roku sprawozdawczym przeprowadzono szkolenie dla sprzedawców alkoholu, ponadto przeprowadzono badanie dostępności napojów alkoholowych dla osób nieletnich w punktach sprzedaży.

Pełnomocnik Wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narkomanii odpowiedzialny jest za właściwą realizację gminnych programów profilaktycznych, ponadto w ramach swoich działań prowadzi dyżury dla osób borykających się problemami uzależnień jak i osób współuzależnionych w zakresie uzyskania pomocy terapeutycznej i leczniczej.

VI.11. Roczny Program Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.

Program współpracy Gminy Wierzchowo z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2020 rok został przyjęty przez Radę Gminy Wierzchowo uchwałą Nr XV/75/2019 z dnia 28 listopada 2019 roku, zgodnie z art. 5a pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Projekt Programu opracowany w oparciu o wcześniejsze doświadczenia ze współpracy był konsultowany z organizacjami pozarządowymi zgodnie z przyjętymi procedurami. Program szczegółowo określa finansowe i pozafinansowe formy możliwej współpracy Gminy Wierzchowo z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Współpraca administracji publicznej z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego odbywa się w dwóch równoważnych płaszczyznach: w formie finansowej i pozafinansowej. Współpraca Gminy Wierzchowo z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na płaszczyźnie finansowej odbywała się w 2020 roku przede wszystkim poprzez wspieranie realizacji zadań publicznych przez uprawnione podmioty w trybie otwartego konkursu ofert.

Za priorytetowe zadania publiczne Gminy Wierzchowo w 2020 roku określono następujące zadania o charakterze gminnym z zakresu:

- 1) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej,
- 2) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym,

- 3) działalności na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 4) ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego,
- 5) działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży.

Na realizację zadań publicznych przeznaczono odpowiednio:

- 1) wspieranie i upowszechniania kultury fizycznej - 19 000 zł,
- 2) działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym - 8 000 zł,
- 3) działalność na rzecz osób niepełnosprawnych – 2 500 zł,
- 4) ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego - 3 500 zł
- 4) działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży - 3 500 zł.

Gmina Wierzchowo dodatkowo w trybie otwartego konkursu ofert dokonała wyboru operatora regrantingu na zadania publiczne w zakresie „Promocji i organizacji wolontariatu”. Na ten cel przeznaczono kwotę 4 000 zł.

Ogółem na realizację zadań publicznych zleczanych podmiotom biorącym udział w otwartych konkursach ofert przeznaczono w 2020 roku kwotę 40 500 zł.

Zajęcia unihokeja w ramach realizacji zadania publicznego pn. „W unihokeja granie – wspiera dziecka wychowanie”.

VI.12. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wierzchowo, Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego

Zasadniczym dokumentem określającym politykę przestrzenną Gminy Wierzchowo jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wierzchowo. Studium zostało uchwalone przez Radę Gminy Wierzchowo uchwałą Nr XXXII/175/2001 w dniu 23 sierpnia 2001 r. Dokument ten z uwagi na datę jego przyjęcia, nie jest dostosowany do przepisów obowiązującej ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Ponadto obszar studium zawiera teren, który obecnie stanowi część gminy Mirosławiec.

Rada Gminy Wierzchowo w dniu 29 czerwca 2017 r. uchwałą Nr XXXIII/186/2017 w sprawie oceny aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wierzchowo uznała studium w całości za nieaktualne. W związku z tym w 2020 r. rozpoczęto procedurę opracowania nowego studium, której zakończenie planuje się na I kwartał 2022 r.

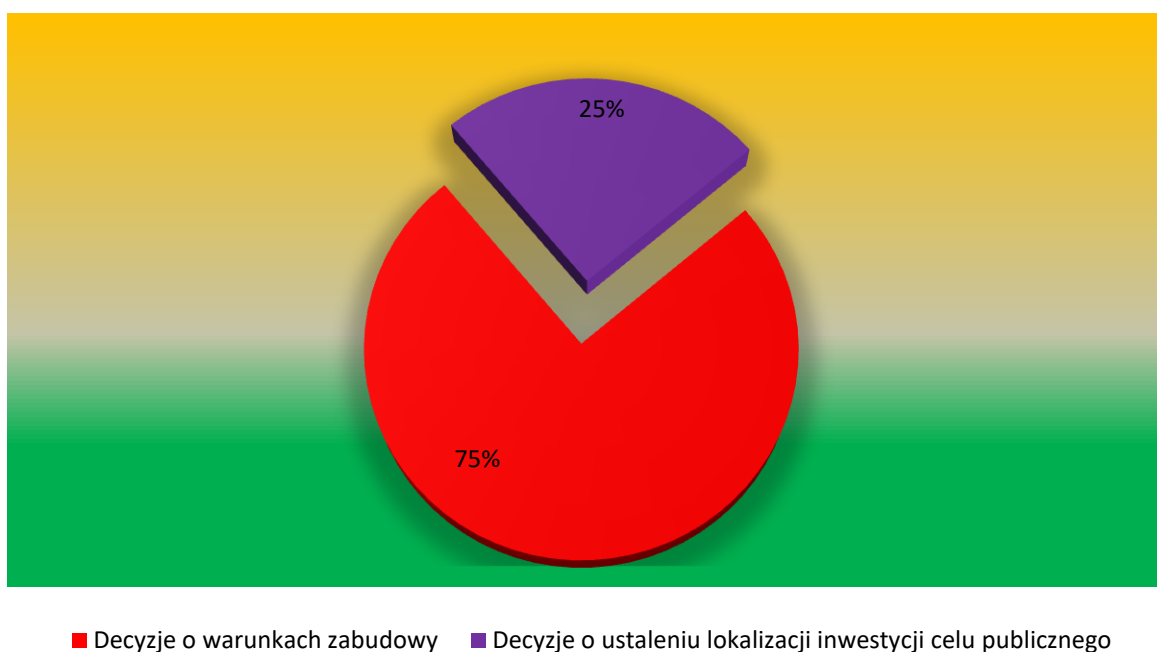
Gmina Wierzchowo nie posiada miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ostatnim aktem prawa miejscowego był Miejscowy Plan Ogólnego Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wierzchowo uchwalony przez Radę Gminy Wierzchowo uchwałą Nr XLV/181/94 z dnia 8 kwietnia 1994 r. ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Koszalińskiego Nr 12 z dnia 4 lipca 1994 r., który obowiązywał do dnia 31.12.2003 r.

W związku z powyższym określenie sposobu zagospodarowania terenu następuje poprzez wydawanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu na podstawie obowiązujących przepisów ustawy z dnia 23 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.

Decyzje te stanowią akt administracyjny występujący w dwóch formach, w zależności od rodzaju planowanej inwestycji:

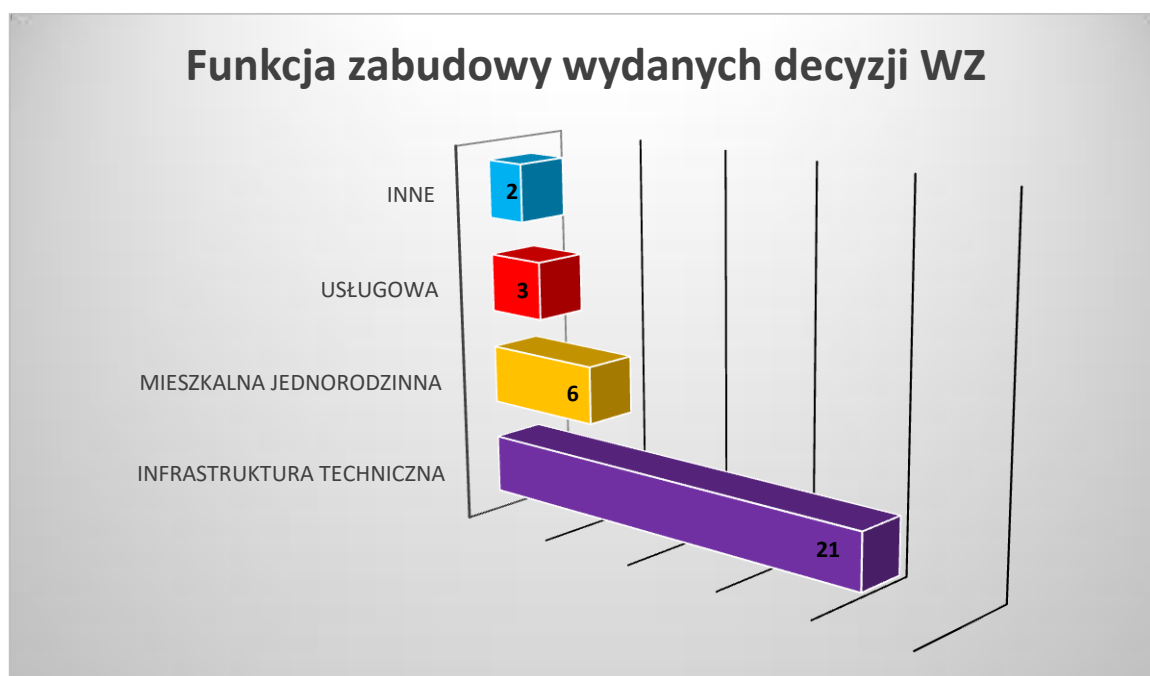
- decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego,
- oraz decyzji o warunkach zabudowy.

Ilość wydanych decyzji w 2020 roku.

W okresie podlegającym analizie wydano łącznie 33 decyzje o warunkach zabudowy, w tym jedną decyzję odmawiającą ustalenia warunków zabudowy oraz 11 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

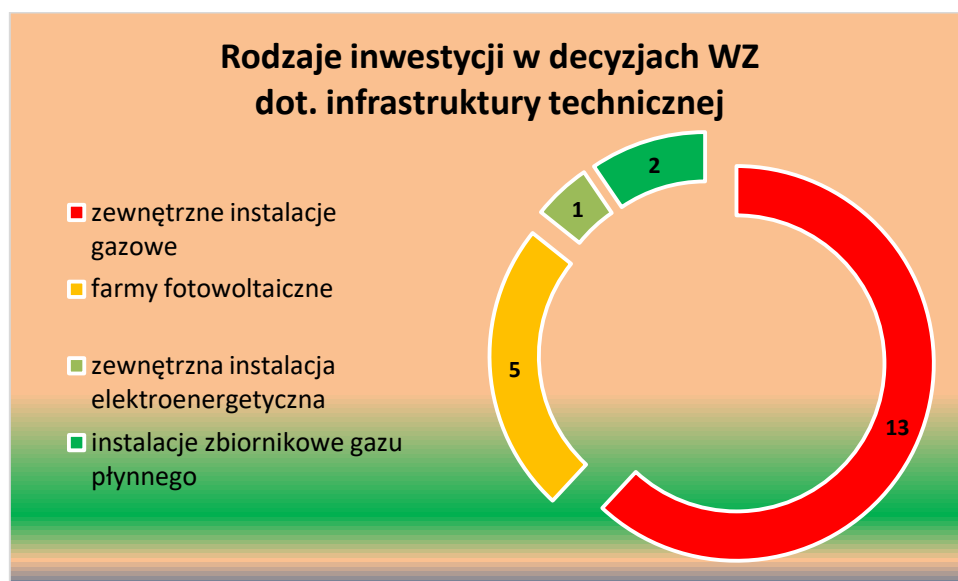
Funkcja zabudowy wydanych decyzji WZ

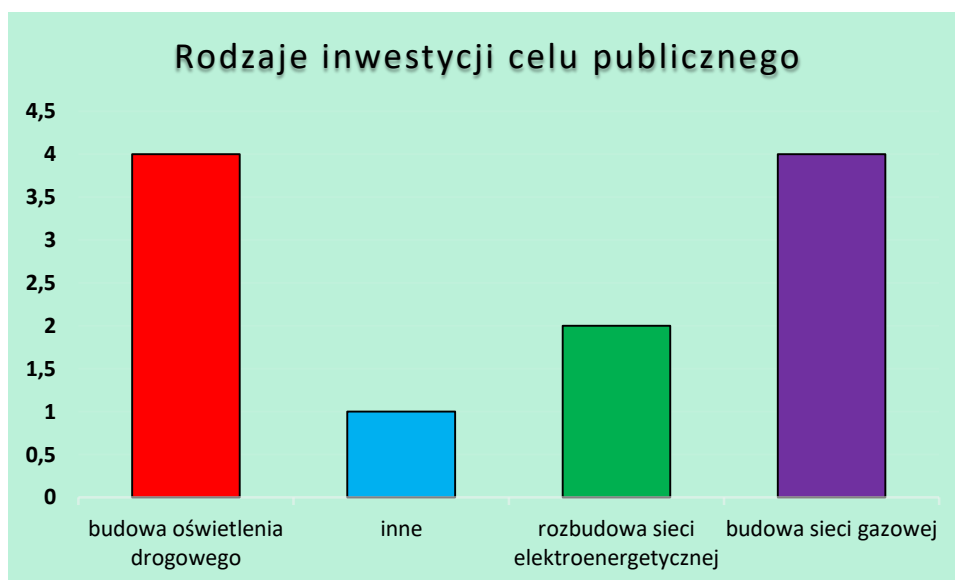
W większości wydawane decyzje o warunkach zabudowy dotyczyły infrastruktury technicznej - budowy zewnętrznej instalacji gazowej, niekoniecznie wiążącej się ze wzrostem

powierzchni zabudowy oraz budowy farm fotowoltaicznych. W zakresie zabudowy mieszkaniowej wydano 7 decyzji, w tym jedną odmawiającą ustalenia warunków zabudowy.

W zakresie inwestycji celu publicznego wydano 11 decyzji ustalających ich lokalizację. Decyzje dotyczyły budowy infrastruktury technicznej gazowej i elektroenergetycznej, jedna decyzja dotyczyła budowy ścieżki rowerowej na dawnym szlaku kolejowym.

VII. Realizacja uchwał Rady Gminy Wierzchowo

W okresie od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku Rada Gminy Wierzchowo odbyła 11 posiedzeń sesji, zgodnie z przyjętym planem pracy Rady Gminy Wierzchowo na rok

2020. Na mocy ustawy o samorządzie gminnym wykonawcą uchwał rady gminy jest organ wykonawczy – Wójt.

W trakcie odbytych w 2020 roku sesji Rada Gminy Wierzchowo podjęła łącznie 67 uchwał. Spośród podjętych uchwał 17 stanowiło akty prawa miejscowego. Uchwały podejmowane przez Radę Gminy Wierzchowo w terminie ustawowym 7 dni przekazywane były do organu nadzoru celem ich weryfikacji pod względem zgodności z obowiązującym prawem. Wszystkie podejmowane uchwały publikowane były w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Wierzchowo, a uchwały stanowiące akty prawa miejscowego, w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

Poniżej przedstawiono szczegółowe zestawienie uchwał podjętych w 2020 roku wraz z informacją o stanie ich realizacji.

Lp	Numer	Data	Tytuł	Stan realizacji
1	XVII/92/2020	30-01-2020	w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia udzielających schronienia osobom bezdomnym	W ramach realizacji uchwały w 2020 roku udzielono pomocy w schronienia 5 osobom bezdomnym na łączną kwotę 21.826 zł.
2	XVII/93/2020	30-01-2020	w sprawie przyjęcia rocznego planu potrzeb w zakresie prac społecznie użytecznych na rok 2020	W ramach prac społecznie-użytecznych w okresie 10 lutego do 3 kwietnia zatrudnione były 2 osoby z terenu gminy w miejscowościach Żabin i Żabinek. Od 4 kwietnia do 30 czerwca w ramach prac społecznie użytecznych zatrudniona była jedna osoba. Osoba ta następnie w okresie, 1 lipca do 30 września zatrudniona była w ramach robót publicznych w wymiarze ½ etatu. Po tym okresie osoba ta zatrudniona była do 31 grudnia przez Urząd Gminy w wymiarze ½ etatu. Uchwała została zrealizowana.
3	XVII/94/2020	30-01-2020	w sprawie sprzedaży praw użytkownika wieczystego nieruchomości gruntowej, położonej w Wierzchowie	Uchwała jest w trakcie realizacji. Nieruchomość obecnie umieszczona została w wykazie nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży.
4	XVII/95/2020	30-01-2020	w sprawie zmiany uchwały w sprawie powołania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Wierzchowo	Uchwał jest w trakcie realizacji.
5	XVII/96/2020	30-01-2020	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2020	Uchwała została zrealizowana.
6	XVII/97/2020	30-01-2020	w sprawie zmiany uchwały Nr LII/265/2010 Rady Gminy Wierzchowo z dnia 26 sierpnia 2010 r. w sprawie ustalenia stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych na terenie Gminy Wierzchowo	Uchwałą dokonano zmian stawek za zajęcie pasa drogowego w zakresie realizacji inwestycji związanych z budową infrastruktury telekomunikacyjnej dostosowując jej zapisy do nowelizacji ustawowej. W 2020 roku. W ramach realizacji uchwały osiągnięto w 2020 roku dochód w wysokości 5.457,84 zł.

7	XVIII/98/2020	27-02-2020	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości gruntowych oraz zwolnienia z obowiązku oddania w dzierżawę nieruchomości gruntowych w drodze przetargu	Uchwała jest w trakcie realizacji. Nieruchomości obecnie przygotowywane są do dzierżawy.
8	XVIII/99/2020	27-02-2020	w sprawie wyznaczenia drugiego delegata Gminy Wierzchowo w Zgromadzeniu Związku Zachodniopomorskiej Strefy Centralnej	Uchwałą wyznaczono Panią Klaudię Kalinowską Kierownika Referatu Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska na drugiego delegata Gminy Wierzchowo w Zgromadzeniu Związku Zachodniopomorskiej Strefy Centralnej. Uchwała jest w trakcie realizacji.
9	XVIII/100/2020	27-02-2020	w sprawie zmiany uchwały w sprawie powołania składów i określenia przedmiotu działania komisji stałych Rady Gminy Wierzchowo	Uchwała jest w trakcie realizacji.
10	XVIII/101/2020	27-02-2020	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2020	Uchwała została zrealizowana.
11	XVIII/102/2020	27-02-2020	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wierzchowo na lata 2020-2030	Uchwała jest w trakcie realizacji.
12	XIX/103/2020	26-03-2020	w sprawie niewyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie gminy funduszu sołeckiego na rok 2021	Uchwała została zrealizowana.
13	XIX/104/2020	26-03-2020	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2020	Uchwała została zrealizowana.
14	XX/105/2020	26-03-2020	w sprawie wzoru wniosku odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej o wypłatę dodatku energetycznego	Uchwałą określono wzór wniosku odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej o wypłatę dodatku energetycznego. Uchwała jest w trakcie realizacji.
15	XX/106/2020	30-04-2020	w sprawie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wierzchowo	Rozstrzygnięciem nadzorczym Nr P-1.4131.132.2020.KD Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 27 maja 2020 r. stwierdzono nieważność uchwały.
16	XX/107/2020	30-04-2020	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości gruntowych oraz zwolnienia z obowiązku oddania w dzierżawę nieruchomości gruntowych w drodze przetargu	Uchwała jest w trakcie realizacji. Nieruchomość przygotowywana jest do dzierżawy.
17	XX/108/2020	30-04-2020	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości gruntowych oraz zwolnienia z obowiązku oddania w dzierżawę nieruchomości gruntowych w drodze przetargu	Uchwała jest w trakcie realizacji. Nieruchomość przygotowywana jest do dzierżawy.
18	XX/109/2020	30-04-2020	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2020	Uchwała została zrealizowana.
19	XX/110/2020	30-04-2020	w sprawie emisji obligacji komunalnych	Uchwała jest w trakcie realizacji. Na dzień opracowywania niniejszej informacji wyemitowano obligację na kwotę 3.000.000 zł.
20	XX/111/2020	30-04-2020	w sprawie udzielenia Powiatowi Drawskiemu pomocy finansowej na realizację zadania inwestycyjnego pn.: opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla zadania „Przebudowa drogi powiatowej nr 1994Z na odcinku	Uchwała nie została wykonana z uwagi na brak w roku 2020 realizacji tego zadania przez Powiat Drawski.

			Wierzchowo - Sośnica (etap II i III)".	
21	XX/112/2020	30-04-2020	w sprawie udzielenia Powiatowi Drawskiemu pomocy finansowej na realizację zadania inwestycyjnego pn.: „Przebudowa drogi powiatowej nr 1994Z Osiek Drawski-Wierzchowo-Będolino-Sośnica (etap I)”	Uchwała została uchylona uchwałą Nr XXV/136/2020 z dnia 17 listopada 2020 r.
22	XXI/113/2020	25-05-2020	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2020	Uchwała została zrealizowana.
23	XXII/114/2020	25-06-2020	w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Wierzchowo wotum zaufania	Uchwała została zrealizowana. Wotum zaufania zostało udzielone.
24	XXII/115/2020	25-06-2020	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2019 rok oraz sprawozdania z wykonania budżetu za 2019 rok	Uchwała została zrealizowana. Sprawozdanie zostały zatwierdzone.
25	XXII/116/2020	25-06-2020	w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Wierzchowo absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2019 rok	Uchwała została zrealizowana. Absolutorium zostało udzielone.
26	XXII/117/2020	25-06-2020	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2020	Uchwała została zrealizowana.
27	XXII/118/2020	25-06-2020	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wierzchowo na lata 2020-2030	Uchwała jest w trakcie realizacji.
28	XXII/119/2020	25-06-2020	w sprawie pozostawienia petycji wniesionej przez Koalicję Polska Wolna od 5G w dniu 27 marca 2020 r. bez rozpatrzenia	Uchwała została zrealizowana. Petycję pozostawiono bez rozpatrzenia z uwagi na braki formalne petycji.
29	XXII/120/2020	25-06-2020	w sprawie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wierzchowo	W ramach realizacji uchwały wykonano następujące działania: - zakupiono budę dla psa do kojca gminnego oraz karmę za kwotę 916,82 zł; - odłowiono i umieszczono w schronisku jednego psa za kwotę 1.200 zł; - dofinansowano zabiegi sterylizacji i kastracji zwierząt kwotą 2.064 zł; - przekazano zgodnie z umową kwotę 10.000 zł z przeznaczeniem na utrzymanie i remont kojca w schronisku, z którym Gmina miała zawartą umowę.
30	XXII/121/2020	25-06-2020	w sprawie zaliczenia drogi do kategorii drogi publicznej	Uchwałą zaliczono drogę gminną w miejscowości Otrzep do kategorii dróg publicznych. Uchwała została zrealizowana.
31	XXII/122/2020	25-06-2020	w sprawie uchwalenia planu pracy Komisji stałych Rady Gminy Wierzchowo	Uchwałą została zrealizowana.
32	XXII/123/2020	25-06-2020	w sprawie udzielenia Powiatowi Drawskiemu pomocy finansowej	Uchwałą udzielono Powiatowi Drawskiemu dotacji celowej na realizację świadczenia usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego relacji Złocieniec-Wierzchowo-Świerczyna-Wielboki w okresie od dnia 1 lipca 2020 r. do dnia 31 sierpnia 2020 r. Pomoc finansowa Gminy wyniosła 1933,49 zł. Uchwałą została zrealizowana.
33	XXIII/124/2020	27-08-2020	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości gruntowych oraz zwolnienia z obowiązku oddania w dzierżawę nieruchomości gruntowych w drodze przetargu	Uchwałą jest w trakcie realizacji. Nieruchomości przygotowywane są do dzierżawy.

34	XXIII/125/2020	27-08-2020	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości gruntowych oraz zwolnienia z obowiązku oddania w dzierżawę nieruchomości gruntowych w drodze przetargu	Uchwałą jest w trakcie realizacji. Nieruchomości przygotowywane są do dzierżawy.
35	XXIII/126/2020	27-08-2020	w sprawie średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Wierzchowo na rok szkolny 2020/2021	Uchwałą określono średnią cenę jednostki paliwa w Gminie Wierzchowo na rok szkolny 2020/2021. Uchwała jest w trakcie realizacji.
36	XXIII/127/2020	27-08-2020	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2020	Uchwała została zrealizowana.
37	XXIII/128/2020	27-08-2020	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wierzchowo na lata 2020-2030	Uchwała jest w trakcie realizacji.
38	XXIV/129/2020	30-09-2020	w sprawie wyznaczenia aglomeracji Wierzchowo	Uchwałą wyznaczono obszar Aglomeracji Wierzchowo. Uchwała jest w trakcie realizacji.
39	XXIV/130/2020	30-09-2020	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości gruntowej oraz zwolnienia z obowiązku oddania w dzierżawę nieruchomości gruntowej w drodze przetargu	Uchwałą jest w trakcie realizacji. Nieruchomości przygotowywane są do dzierżawy.
40	XXIV/131/2020	30-09-2020	w sprawie udzielenia Powiatowi Drawskiemu pomocy finansowej na realizację zadania inwestycyjnego pn.: Oznakowanie poziome drogi powiatowej nr 1985Z wraz z przygotowaniem dokumentacji	Uchwałą udzielono Powiatowi Drawskiemu dotacji na zadanie znakowania poziomego drogi powiatowej nr 1985Z. W ramach realizacji uchwały przekazano Powiatowi Drawskiemu w ramach zawartej umowy dotację w wysokości 19.287,56 zł.
41	XXIV/132/2020	30-09-2020	w sprawie udzielenia Powiatowi Drawskiemu pomocy finansowej na realizację zadania inwestycyjnego pn.: „Przebudowa drogi powiatowej nr 1996Z na odcinku Żabin - Nowe Laski”	Uchwałą postanowiono o udzieleniu dotacji celowej Powiatowi Drawskiemu na realizację zadania inwestycyjnego przebudowy drogi powiatowej nr 1996 Z. Zgodnie z zawartą umową ostateczna wysokość dotacji wyniosła 25.000 zł.
42	XXIV/133/2020	30-09-2020	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2020	Uchwała została zrealizowana.
43	XXIV/134/2020	30-09-2020	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wierzchowo na lata 2020-2030	Uchwała jest w trakcie realizacji.
44	XXV/135/2020	17-11-2020	w sprawie zaciągnięcia pożyczki w Wojewódzkim Funduszu Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie	Uchwałą postanowiono o zaciągnięciu pożyczki w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie na realizację zadania: Termomodernizacja budynków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i Ośrodka Zdrowia w Wierzchowie oraz Sali Wiejskiej w Świerczynie Gmina Wierzchowo. W zakresie roku 2020 uchwała nie została zrealizowana z uwagi na brak konieczności zaciągnięcia

				zobowiązania.
45	XXV/136/2020	17-11-2020	w sprawie udzielenia Powiatowi Drawskiemu pomocy finansowej na realizację zadania inwestycyjnego pn.: „Przebudowa drogi powiatowej nr 1994Z Osiek Drawski-Wierzchowo-Będolino-Sośnica (etap I)”	Uchwała została zrealizowana. Udzielono powiatowi na mocy zawartej umowy dotacji w wysokości 303.854,12 zł.
46	XXV/137/2020	17-11-2020	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2020	Uchwała została zrealizowana.
47	XXV/138/2020	17-11-2020	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wierzchowo na lata 2020-2030	Uchwała jest w trakcie realizacji.
48	XXVI/139/2020	26-11-2020	w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na 2021 rok	Uchwałą określono stawki podatków od nieruchomości na rok 2021. Uchwała jest w trakcie realizacji.
49	XXVI/140/2020	26-11-2020	w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na 2021 rok	Uchwałą określono stawki podatków od środków transportowych na rok 2021. Uchwała jest w trakcie realizacji.
50	XXVI/141/2020	26-11-2020	w sprawie przyjęcia Programu współpracy Gminy Wierzchowo z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2021	W ramach realizacji uchwały ogłoszony został konkurs na realizację zadań publicznych Gminy Wierzchowo przez organizacje pozarządowe. W konkursach tych wyłoniono organizacje, z którymi podpisano umowy na łączną kwotę 40.500,00 zł
51	XXVI/142/2020	26-11-2020	w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi	Uchwała jest w trakcie realizacji.
52	XXVI/143/2020	26-11-2020	w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Wierzchowo	Uchwała jest w trakcie realizacji.
53	XXVI/144/2020	26-11-2020	w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Wierzchowo	Uchwała jest w trakcie realizacji.
54	XXVI/145/2020	26-11-2020	w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki takiej opłaty oraz pojemnik o określonej pojemności	Uchwała jest w trakcie realizacji.
55	XXVI/146/2020	26-11-2020	w sprawie zwolnienia z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym	Uchwała jest w trakcie realizacji. Na dzień sporządzania nin. informacji ze zwolnienia skorzystało 208 osób.

56	XXVI/147/2020	26-11-2020	w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości	Uchwała jest w trakcie realizacji.
57	XXVI/148/2020	26-11-2020	w sprawie pozbawienia kategorii dróg gminnych na terenie gminy Wierzchowo i wyłączenia ich z użytkowania	Uchwała została zrealizowana.
58	XXVI/149/2020	26-11-2020	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2020	Uchwała została zrealizowana.
59	XXVII/150/2020	16-12-2020	w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wierzchowo na lata 2021-2032	Uchwała jest w trakcie realizacji.
60	XXVII/151/2020	16-12-2020	w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Wierzchowo na rok 2021	Uchwała jest w trakcie realizacji.
61	XXVII/152/2020	16-12-2020	w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Wierzchowo na rok 2021	Uchwałą określono Program działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na rok 2021. Uchwała jest w trakcie realizacji.
62	XXVII/153/2020	16-12-2020	w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wierzchowo na rok 2021	Uchwałą określono Program działań w zakresie przeciwdziałania narkomanii na rok 2021. Uchwała jest w trakcie realizacji.
63	XXVII/154/2020	16-12-2020	w sprawie uchwalenia planu pracy Komisji stałych Rady Gminy Wierzchowo	Uchwała jest w trakcie realizacji.
64	XXVII/155/2020	16-12-2020	w sprawie zatwierdzenia planu pracy i kontroli Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Wierzchowo	Uchwała jest w trakcie realizacji.
65	XXVII/156/2020	16-12-2020	w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie umowy o świadczenia usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego w ramach przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej	Uchwała jest w trakcie realizacji. Umowa została zawarta w dniu 28 grudnia 2020 r.
66	XXVII/157/2020	16-12-2020	w sprawie zmian w budżecie Gminy Wierzchowo na rok 2020	Uchwała została zrealizowana.
67	XXVII/158/2020	16-12-2020	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wierzchowo na lata 2020-2030	Uchwała jest w trakcie realizacji.

VIII. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi

VIII.1. Stowarzyszenia gmin i powiatów

Gmina Wierzchowo jest członkiem Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Pomerania, Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Partnerstwo Drawy z Liderem Wałęckim”.

Związek Gmin Wiejskich RP to największa ogólnopolska organizacja skupiająca gminy wiejskie i miejsko-wiejskie. Związek jest bezpośrednim kontynuatorem tradycji przedwojennej organizacji o tej samej nazwie. Podstawowym celem Związku jest integracja samorządów wiejskich i rozwiązywanie typowych problemów tego środowiska. Wspólne działania za pośrednictwem Związku pomagają w sposób zorganizowany walczyć o interesy członków. Działania ZGW RP są prowadzone na wielu płaszczyznach. Dotyczą zarówno negocjacji

z Rządem, konsultacji w Parlamencie, wymiany doświadczeń pomiędzy członkami, jak i działań w celu gospodarczego i kulturalnego rozwoju gmin wiejskich. Związek od lat działa skutecznie w wielu sferach broniąc spraw gmin wiejskich. Dzięki naszemu zaangażowaniu i lobbingsowi wiele złych z punktu widzenia samorządów wiejskich rozwiązań proponowanych przez Rząd lub Parlament zostało oprotestowanych i tym samym skutecznie zablokowanych. Związek tworzy szeroką platformę współpracy i wymiany doświadczeń pomiędzy gminami (kongresy, konferencje, grupy wymiany doświadczeń, baza dobrych praktyk, różnorodne formy współdziałania z wykorzystaniem technologii informatycznych). Na przestrzeni ostatnich lat ZGW RP intensywnie wspierał gminy w dostosowaniu się do standardów unijnych, realizował różnorakie programy badawczo-analityczne, organizował liczne szkolenia, warsztaty i konferencje wspierające realizację gminnych zadań i doskonalące umiejętności przedstawicieli samorządów.

Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pomerania podejmuje wspólne działania dla równomiernego i zrównoważonego rozwoju Euroregionu oraz zbliżenia jego mieszkańców po obu stronach granicy. Działalność stowarzyszenia mieści się w następujących obszarach: współpraca gospodarcza, transfer technologii, szkolenia zawodowe, wymiana młodzieży i grup zawodowych, współpraca kulturalna, ochrona środowiska naturalnego, poprawa gospodarki leśnej i rolnej, infrastruktury granicznej i transgranicznej, budowa kompleksowego systemu informacji, koordynacja transgranicznego planowania przestrzennego, współpraca podczas pożarów i klęsk żywiołowych.

Głównym celem działalności Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Partnerstwo Drawy z Liderem Wałeckim” jest wspólne działanie na rzecz szeroko pojętego rozwoju obszarów wiejskich i miejskich swojego regionu, a w szczególności m.in.:

- 1) rozwijanie zdolności podmiotów lokalnych do opracowywania i wdrażania operacji, w tym rozwijania ich zdolności zarządzania projektami;
- 2) opracowanie i publikowanie naborów wniosków lub ciągłej procedury składania projektów, w tym określanie kryteriów wyboru;
- 3) przyjmowanie i dokonywanie oceny wniosków o dofinansowanie;
- 4) wybór operacji i ustalanie kwoty wsparcia oraz, w stosownych przypadkach, przedkładanie wniosków do podmiotu odpowiedzialnego za ostateczną weryfikację kwalifikowalności przed ich zatwierdzeniem;
- 5) opracowanie i wdrożenie lokalnej strategii rozwoju w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Programu Rybactwo i Morze na lata 2014-2020;
- 6) aktywizowanie i mobilizowanie ludności wiejskiej i ludności obszarów zależnych od rybactwa oraz stymulowanie lokalnych inicjatyw;

- 7) upowszechnianie i wymiana informacji o inicjatywach związanych z aktywizacją ludności na obszarach wiejskich i obszarach zależnych od rybactwa;
- 8) działalność edukacyjna i informacyjna w zakresie możliwości korzystania i wdrażania programów rozwoju, restrukturyzacji i modernizacji rolnictwa;
- 9) wspieranie działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnej.

W ramach Partnerstwo Strefa Centralna Gmina Wierzchowo przystąpiła do projektu pilotażowego „Centrum Wsparcia Doradczego” realizowanego przez Związek Miast Polskich na zlecenie Ministerstwa Funduszy i Polityki Rozwoju, który ma na celu wypracowanie docelowego modelu Centrum Wsparcia Doradczego, czyli modelu świadczenia doradztwa partnerstwom samorządów lokalnych. Powołanie Centrum Wsparcia Doradczego jako jednostki działającej na rzecz wzmocnienia sprawności administracyjnej samorządów terytorialnych (gminnych i powiatowych) ma za zadanie poprawę ich kompetencji do zarządzania strategicznego rozwojem lokalnym oraz inicjowania i realizacji kompleksowych przedsięwzięć rozwojowych w partnerstwie społeczno-gospodarczym (z zaangażowaniem interesariuszy) w okresie trwania projektu, od grudnia 2020r. do lutego 2022r. Partnerstwo Strefa Centralna tworzą następujące jednostki samorządu terytorialnego: Gmina Czaplinek, Gmina Drawsko Pomorskie, Gmina Kalisz Pomorski, Gmina Wierzchowo, Gmina Złocieniec, Gmina Dobra, Gmina Łobez, Gmina Radowe małe, Gmina Resko, Gmina Węgorzyno, Gmina Brzeźno, Gmina Rąbino, Gmina Sławoborze, Gmina Świdwin, Gmina Miejska Świdwin, Gmina Połczyn-Zdrój, Powiat Drawski, Powiat Łobeski i Powiat Świdwiński. Celem głównym Partnerstwa jest współpraca samorządów. Partnerstwo Strefy Centralnej oraz innych podmiotów z tego obszaru (publicznych, społecznych i gospodarczych) na rzecz prowadzenia efektywnej polityki zrównoważonego rozwoju.

VIII.2. Związki Komunalne

Celowy Związek Gmin R – XXI.

Dnia 26 lutego 2004r. uchwałą Rady Gminy Wierzchowo nr XIX/101/2004 Gmina Wierzchowo przystąpiła do Celowego Związku Gmin R – XXI. Uczestnikami związku jest 26 gmin województwa zachodniopomorskiego. Siedzibą Związku jest miasto Nowogard.

Do celów i zadań Związku należy wspólne planowanie i wykonywanie zadań założonych w polityce ekologicznej na terytorium gmin będących uczestnikami Związku w zakresie zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty, mieszkańców tych gmin dotyczących zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego, obejmujących w szczególności zadania utrzymania czystości i porządku, urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych poprzez świadczenie usług publicznych w wykonaniu obowiązku służby publicznej z zakresu rozwiązywania problemu dotyczącego środowiska naturalnego.

Uczestnicy - Założyciele Związku wnoszą do związku wpisowe w wysokości 5 000,00 zł.

Stałe roczne składki członkowskie uzależnione są od ilości mieszkańców danej gminy - uczestnika Związku, w dniu 31 grudnia roku poprzedzającego rok obrotowy. Wysokość składek jest ustalana przez Walne Zgromadzenie Związku. W roku 2020 składka wynosiła 2 zł od mieszkańca.

Celowy Związek Gmin R-XXI prowadzi instalację przetwarzania odpadów komunalnych dla 29 gmin województwa zachodniopomorskiego. Misją CZG R-XXI jest ochrona środowiska poprzez zagospodarowanie odpadów komunalnych w sposób racjonalny, optymalny i zgodny z prawem. Moc przerobowa instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów wynosi 120 000 mg/rok, co zapewnia zagospodarowanie strumienia odpadów kierowanego z regionu do instalacji. Instalacja znajduje się w Regionalnym Zakładzie Gospodarowania Odpadami w miejscowości Słajfino, gm. Nowogard. Powierzchnia całego terenu Zakładu wynosi 18,6 ha. Zadaniem Regionalnego Zakładu Gospodarowania Odpadami jest odbiór, przetworzenie/odzysk i unieszkodliwienie dowożonych odpadów komunalnych z terenów gmin należących do Celowego Związku Gmin R-XXI, w tym przede wszystkim:

- mechaniczno-biologiczne przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych
- przetwarzanie selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów
- składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów.

W sortowni prowadzi się mechaniczne przetwarzanie odpadów na liniach sortowania zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów opakowaniowych pochodzących z selektywnej zbiórki:

- o wydajności ok. 99 600 Mg/a dla odpadów komunalnych zmieszanych,
- o wydajności ok. 5 000 Mg/a dla odpadów opakowaniowych.

Zagospodarowanie odpadów ulegających biodegradacji wydzielonych w sortowaniu odbywa się w instalacji do biologicznego przetwarzania odpadów, która umożliwia ich biostabilizację w systemie NOVAKOMP o zdolności przetwarzania ponad 50 ton na dobę i ok. 50 000 Mg/a. Na terenie RZGO w Słajsinie wybudowano dwie kwatery składowania odpadów o łącznej powierzchni 4,5 ha i pojemności 345 700 m³.

Celowy Związek Gmin R-XXI w ramach uzyskanego dofinansowania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie realizuje program edukacyjny pn. "Kompleksowa i długofalowa kampania informacyjno-edukacyjna z zakresu prawidłowej segregacji odpadów skierowana do dzieci i młodzieży oraz dorosłych mieszkańców pn. Odpady

Segregujesz - Surowce Odzyskujesz". Program ma na celu zwiększenie świadomości ekologicznej dotyczącej prawidłowej segregacji odpadów u źródła. Bezpośrednimi odbiorcami są dzieci i młodzież ze szkół podstawowych wraz z nauczycielami, natomiast odbiorcami pośrednimi są rodzice i opiekunowie. Eko- lekcje odbywają się w różnych formach, dostosowane odpowiednio do grup wiekowych. Aby wzmocnić przekaz na zakończenie Eko-lekcji każde z dzieci oraz opiekun otrzymuje ekogadżet, torbę bawełnianą oraz ulotkę informacyjno – edukacyjną utrwalającą wiedzę z zakresu prawidłowej segregacji odpadów. Efektem ekologicznym programu będzie kształtowanie postaw proekologicznych bezpośrednio wśród dzieci i młodzieży oraz pośrednio na dorosłych mieszkańców, podniesienie świadomości, zmiana postaw i zachowań społeczeństwa względem środowiska naturalnego ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowej segregacji odpadów. Realizacja zadania wiąże się ze ścisłą współpracą CZG R-XXI z gminami członkowskimi, placówkami oświatowymi, dyrektorami szkół, nauczycielami, co wpłynie na sprawną realizację programu.

Związek Zachodniopomorskiej Strefy Centralnej.

W roku 2020 Związek realizował projekty związane są z uporządkowaniem gospodarki wodno – ściekowej na terenie gmin będących członkami Związku. Inwestycje dotyczyły budowy sieci wodociągowych oraz sieci kanalizacji sanitarnych grawitacyjno – tłocznych wraz z infrastrukturą towarzyszącą jak również modernizacji ujęć wody oraz oczyszczalni ścieków.

Gmina Wierzchowo, poprzez obecność w Związku, uzyskała dofinansowanie, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014 – 2020, działanie 3.6. Wsparcie rozwoju systemów oczyszczania ścieków, na zadanie dotyczące budowy sieci kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Będolino, Sońnica i Otrzeb jak również na modernizację hydroforni w miejscowości Świerczyna, która realizowana będzie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014 – 2020 oś „Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu”, działanie 3.5 „Wsparcie rozwoju sieci wodociągowych”.

W roku 2020 uzyskano kolejne dofinansowanie dla projektu pn. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Świerczyna w aglomeracji Wierzchowo – Wodnik II”.

VIII.3. Współpraca zagraniczna

Współpraca zagraniczna Gminy Wierzchowo opiera się na partnerstwie z gminą Henstedt-Ulzburg. Wzajemne kontakty naszych Gminy trwają od 1992 r., wówczas to określono kierunki wspólnych działań w sferze oświatowo-wychowawczej, kulturalnej, opieki społecznej, ochrony środowiska, turystyki i gospodarki. Przedstawiciele z Henstedt-Ulzburg systematycznie odwiedzają naszą gminę, biorąc udział m.in. w Gminnym Świącie Plonów, spotkaniach integracyjnych Koła Emerytów, czy Gminnych Zawodach Sportowo-Pożarniczych. Szkoła

Podstawowa w Wierzchowie kontynuuje wymianę uczniów zapoczątkowaną wiele lat temu przez Gimnazjum w Wierzchowie.

W dniach 4-6 września 2020 roku Gminę Wierzchowo odwiedziła 6-osobowa delegacja z zaprzyjaźnionej niemieckiej gminy Henstedt – Ulzburg z nową Burmistrz Panią Ulrike Schmidt i Przewodniczącym Koła Przyjaciół Wierzchowa - Panem Waldemarem Biangą wraz z delegacją. Delegacja niemiecka uczestniczyła w uroczystości otwarcia nowo wybudowanego Przedszkola w Wierzchowie. Podczas spotkania w Urzędzie Gminy Wierzchowo omówiono najważniejsze punkty corocznej współpracy między gminami. Następnie podczas wycieczki po gminie Wierzchowo Pani Burmistrz Ulrike Schmidt wraz z delegacją niemiecką mogła poznać ciekawe historycznie i turystycznie miejsca naszej gminy.

Wizyta delegacji z Henstedt-Ulzburg z okazji otwarcia Przedszkola w Wierzchowie.

Wizyta delegacji z Henstedt-Ulzburg.

Wizyta delegacji z Henstedt-Ulzburg.

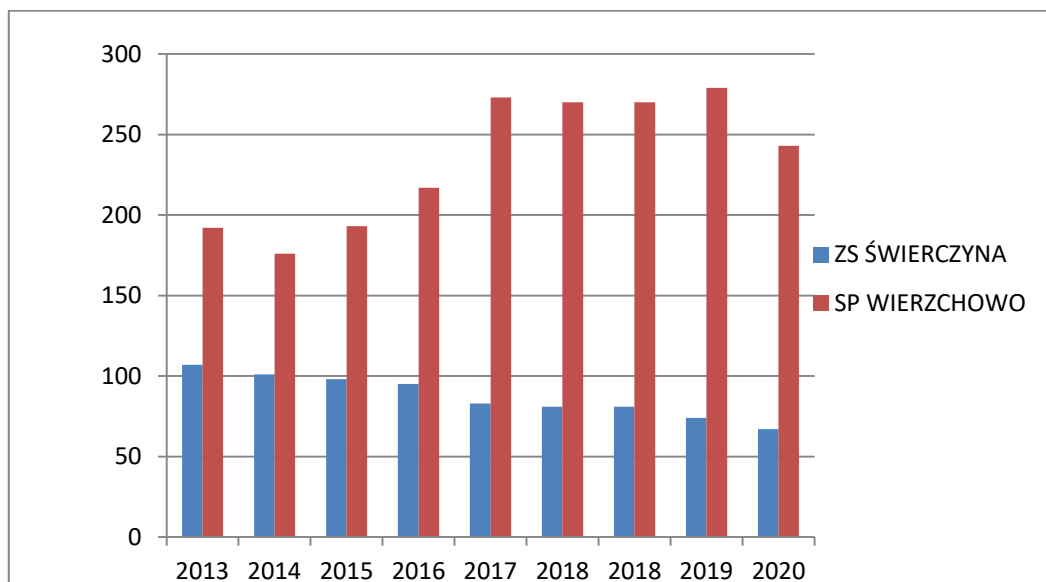
IX. Część analityczna

IX.1. Oświata

Tabela Nr 1. Stan organizacji szkół podstawowych z oddziałami gimnazjalnymi w roku szkolnym 2019/2020.

	Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	w tym:							
				I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1.	Szkoła Podstawowa Wierzchowo	13	243	32	30	28	9	45	43	23	33
2.	Szkoła Podstawowa Świerczyna (Zespół Szkół)	7	67	12	5	9	0	11	13	8	9
	Razem	20	310	44	35	37	9	56	56	31	42

Liczba uczniów szkół podstawowych w stosunku do roku poprzedniego zmniejszyła się o 12 uczniów co spowodowane jest tym, że w roku ubiegłym była liczniejsza klasa VIII licząca trzy oddziały, a obecnie są dwa i klasa I, która doszła też ma dwa oddziały.

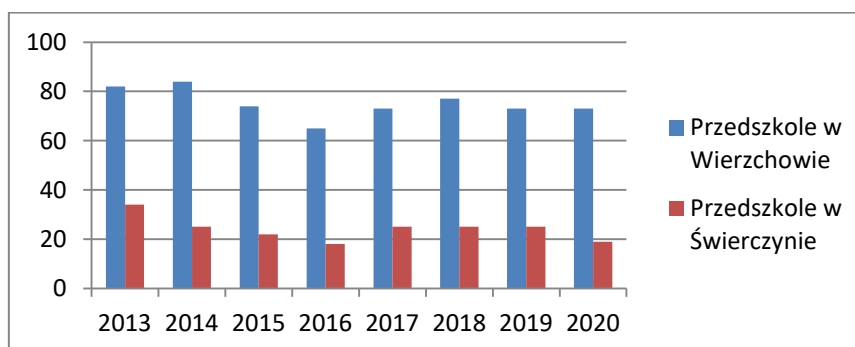

Wykres nr 1. Liczba uczniów w poszczególnych szkołach w roku szkolnym 2019/2020.

Tabela Nr 2. Stan organizacji przedszkoli publicznych i niepublicznych.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
1.	Przedszkole w Wierzchowie	4	73
2.	Przedszkole w Świerczynie (Zespół Szkół)	1	19
Ogółem:		5	92

Liczba dzieci w przedszkolu w Świerczynie w stosunku do roku ubiegłego zmniejszyła się o 6 dzieci.

Wykres nr 2. Liczba dzieci w poszczególnych przedszkolach w roku szkolnym 2019/2020.

W roku szkolnym 2019/2020 w stosunku do roku szkolnego 2018/2019 sieć przedszkoli i szkół podstawowych nie uległa zmianie. Sieć szkół podstawowych i przedszkoli w gminie zabezpieczała potrzeby mieszkańców gminy.

Pięcioro dzieci wychowania przedszkolnego realizowało obowiązek przedszkolny w ościennych gminach: troje w prywatnym przedszkolu w Złocieńcu i dwoje w Czaplinku (1 w publicznym, 1 w prywatnym), co jest wynikiem przede wszystkim uwarunkowań rodzinnych m.in. związanych z pracą rodziców. Zgodnie z art. 51 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 17, z późn. zm.) gmina zobowiązana była ponieść koszty uczęszczania tych dzieci do w/w przedszkoli. W roku szkolnym 2019/2020 poniesiono na ten cel wydatki publiczne w łącznej wysokości **34 511,27 zł.**

Również w analizowanym roku szkolnym gmina współuczestniczyła w dofinansowaniu dowozu dziecka niepełnosprawnego do niepublicznego przedszkola w Gudowie. Kwota jaką przeznaczono na ten cel to 1 424,00 zł. Jest ona niższa niż w ubiegłym roku w związku z zamknięciem od marca 2020 r. przedszkola w związku z COVID-19.

Tabela Nr 3. Zatrudnienie w szkołach w roku szkolnym 2019/2020

Wyszczególnienie		Zatrudnienie		w tym:			
				nauczyciele		pozostali	
		etaty	osoby	etaty	osoby	etaty	osoby
1.	Przedszkole w Wierzchowie	12,48	15	6,23	8	6,25	7
2.	Szkoła Podstawowa w Wierzchowie	39,42	40	25,67	26	13,75	14
3.	Zespół Szkół w Świerczynie	21,13	22+3*	14,88	15+1*	6,25	7+2*
Ogółem		73,03	77+3*	46,78	49+1*	26,25	28+2*

*- pracownik nieobecny – 3 osoby (urlop macierzyński, rodzicielski, długotrwałe zwolnienie)

W Szkole Podstawowej w Wierzchowie i Zespole Szkół w Świerczynie zatrudnienie uległo zmniejszeniu w stosunku do poprzedniego roku szkolnego ze względu na wygaszenie oddziałów gimnazjalnych.

Poziom zatrudnienia nauczycieli wynika przede wszystkim z liczby oddziałów i godzin zajęć obowiązkowych oraz dodatkowych w szkołach, a pracowników administracji i obsługi ze specyfiki działalności, w tym z obowiązku prowadzenia w przedszkolach i szkołach bloku żywieniowego.

Dla zabezpieczenia odpowiedniego poziomu nauczania w roku szkolnym 2019/2020, zgodnie z wymogami prawa i potrzebami poczyniono nakłady w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli. Nakłady na kształcenie i doskonalenie zawodowe w latach 2019-2020 przedstawia tabela nr 4.

Tabela Nr 4. Nakłady na doskonalenie zawodowe nauczycieli w roku 2019-2020.

Wyszczególnienie		2019	Plan 2020
		<i>(w zł)</i>	
1.	Przedszkole W-wo	1302,00	2640,00
2.	Szkoła Podstawowa W-wo	7460,00	11744,00
3.	Zespół Szkół Świerczyna	4050,00	6480,00
Razem- nakłady		12812,00	20864,00

Tabela Nr 5. Obiekty rekreacyjno – sportowe

Wyszczególnienie		Rodzaj urządzenia	Liczba obiektów
1.	Przedszkole w Wierzchowie	Plac zabaw	1
2.	Szkoła Podstawowa w Wierzchowie	Sala sportowa	1
		Plac zabaw	1
		Boisko wielofunkcyjne „Orlik”	1
		Hala widowiskowo-sportowa	1
		Skocznia do skoku w dal	1
3.	Zespół Szkół w Świerczynie	Plac zabaw	1
		Sala sportowa*	1
		Boisko wielofunkcyjne	1

* wymaga modernizacji

Stan techniczny i funkcjonalność budynków oświatowych z wyłączeniem tzw. „małej szkoły” oraz Przedszkola w Wierzchowie jest bardzo dobry.

Stan obiektów sportowo-rekreacyjnych należy uznać również za bardzo dobry lub zadowalający, ale wymagający modernizacji (sala gimnastyczna w Świerczynie).

IX.2. Kultura

Zadania Gminy w zakresie kultury i dziedzictwa narodowego realizowane były w 2020 roku przez jednostki organizacyjne Gminy: Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Wierzchowie oraz Bibliotekę Publiczną im. Ignacego Solarza w Wierzchowie.

Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Wierzchowie na realizację zadań w tym obszarze w 2020 roku dysponował kwotą: 435000,00 zł. Środki te były przeznaczone na realizację zadań statutowych Ośrodka Kultury.

Zadania realizowane przez Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Turystyki w Wierzchowie w 2020 roku:

Edukacja kulturalna:

Całoroczne warsztaty:

- a) zajęcia plastyczne dla dzieci i młodzieży,
- b) zajęcia taneczne dla dzieci i młodzieży.
- c) Zajęcia nauki gry na instrumentach
- d) Zajęcia nauki śpiewania

Zajęcia te odbywały się w miesiącach wrzesień – listopad. Z uwagi na pandemię COVID powyższe zajęcia, jak i działalność kulturalna zostały zawieszane.

Zespoły działające przy Gminnym Ośrodku Kultury:

- a) Zespół taneczny STEP UP;
- b) Zespół śpiewaczy Sami Swoi;
- c) Zespół koła Emerytów Małolaty;
- d) Zespół Kropelki;
- e) Sekcja teatru czarnego Świerszcze;
- f) Kuglarze.

Imprezy plenerowe:

Z uwagi na sytuację pandemiczną wszelkiego rodzaju wydarzenia artystyczne zostały odwołane.

Wydarzenia kulturalne organizowane w Ośrodku:

Rokrocznie Ośrodek Kultury organizuje rozmaite wydarzenia kulturalne w tym organizacja warsztatów artystycznych w trakcie trwających ferii zimowych. Niestety z uwagi na pandemię byliśmy zmuszeni do odwołania wszystkich zaplanowanych działań kulturalnych.

Projekty inwestycyjne

W ubiegłym roku rozpoczęto prace nad przygotowaniem dokumentacji technicznej na remont już ostatniej Sali wiejskiej w Żabinku. ,

Ponadto w Sali wiejskiej w Osieku Drawskim wymieniono system centralnego ogrzewania na gazowe. Wartość inwestycji 21749,99 zł. Wyremontowano place zabaw będące w zarządzie Ośrodka Kultury.

Biblioteka Publiczna im. Ignacego Solarza w Wierzchowie posiada jedną zamiejscową Filię Nr1 w Świerczynie. Placówka posiada w pełni uporządkowany status organizacyjny zgodny z obowiązującymi regulacjami ustawowymi.

W roku 2020 dokonano zakupów książek z budżetu biblioteki:

- 238 jednostek inwentarzowych na kwotę 7610,60 zł;
- z Programu Wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” Priorytet 1-Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych zakupiono 124 jednostek inwentarzowych na kwotę 3590 zł.

Biblioteka posiada 21293 jednostek inwentarzowych księgozbioru co daje 504 jednostki inwentarzowe na 100 mieszkańców przy stanie ludności 4225.

W roku sprawozdawczym 2020 przybyło 362 woluminów.

Biblioteka zarejestrowała 249 czytelników co daje 5 czytelników na 100 mieszkańców, którzy wypożyczyli 3324 woluminów, co daje 78 książek na 100 mieszkańców. Na miejscu udostępniono książki, zbiory specjalne i dokumenty elektroniczne w ilości 189 szt.

W Bibliotece oprócz zajęć merytorycznych i statutowych jakimi są: zakup książek, opracowanie i udostępnianie, prowadzone są inne działania kulturalno-oświatowe.

- 1) „Spotkajmy się w bibliotece”- jest to forma klubowa gdzie przy kawie i herbacie spotykają się cyklicznie co dwa tygodnie osoby starsze. Podczas tych spotkań prowadzimy zajęcia pozwalające na odreagowanie stresu, miłego spędzenia wolnego czasu w gronie czytelników. W czasie takich spotkań rozmawiamy o problemach dnia codziennego, zajmujemy się wytwarzaniem różnego rodzaju wyrobów rękodzielniczych. Osoby spotykające się wymieniają się swoimi spostrzeżeniami, doświadczeniami w zakresie własnych zainteresowań, umiejętności, chętnie dzieląc się nabytą wiedzą. Podczas takich spotkań powstaje wiele ciekawych pomysłów na wypełnienie nadmiaru czasu. Takie spotkania pozwalają na aktywizowanie seniorów w sferze kultury, sztuki, czytelnictwa, samorealizacji. Wymiar czasowy 10 godzin, liczba uczestników 30
- 2) Spotkania autorskie.
- 3) Zajęcia edukacyjne –przeprowadzono dwa zajęcia edukacyjne dla dzieci z przedszkola. Łączna ilość uczestników lekcji to 30 przedszkolaków i 2 opiekunów. Tematem przewodnim na zajęciach lekcyjnych była: „ Wizyta w Bibliotece”. Omawiano zakres działalności, charakter tego miejsca i jej przeznaczenie. Odbyła się prezentacja miejsca, księgozbioru, zasobów bibliotecznych. W czasie trwania lekcji pani bibliotekarka pracująca w dziale

dziecięcym czytała dzieciom książkę odpowiednio dobraną do grupy wiekowej i charakteru spotkania by w ten sposób zachęcić młodych ludzi w tym przypadku dzieci do chętnego korzystania z biblioteki jej oferty a w konsekwencji do czytania.

- 4) Wizyty przedszkolaków –przynajmniej raz w roku bibliotekę odwiedzają przedszkolaki. Jest to cykliczny punkt zapisany w każdym roku szkolnym przedszkola. Podczas tych wizyt przedszkolaki poznają podstawowe zasady działania biblioteki, biorą czynny udział w zajęciach plastycznych dostosowanych do poziomu wiekowego dzieci. Po zakończeniu zajęć plastycznych najgrzeczniejsze dziecko wskazane przez bibliotekarkę może wybrać dowolną książeczkę z półki dla najmłodszych. Książeczkę przeczyta pani bibliotekarka zachęcając dzieci do ponownego odwiedzenia biblioteki wraz z rodzicami.
- 5) Zajęcia dla dzieci i młodzieży w czasie ferii zimowych. Podczas ferii zimowych wspólnie z Gminnym Ośrodkiem Kultury Sportu i Turystyki organizowaliśmy zajęcia dla dzieci. Zajęcia odbywały się dwa razy w tygodniu przy formie zajęć tzw. „drzwi otwarych”. W czasie zajęć dzieci miały możliwość uczestnictwa w grach i zabawach, zajęciach sportowych, rękodzielniczych, plastycznych, zorganizowano wyjazd do Dygowa(dom zabaw).
- 6) Nasza biblioteka przystąpiła do projektu dla dzieci w wieku 3-6 lat „Mała książka – wielki człowiek”. Projekt ma na celu zachęcenie, a przede wszystkim zainteresowanie książką, jako słowem pisany małe dziecko.

W roku 2020 w naszym kraju wprowadzono stan pandemii, który również zaważył na działalności instytucji kultury, a tym samym naszej placówki. W dniu 12 marca 2020r. Biblioteka Narodowa wydała rekomendacje w sprawie prowadzenia działalności bibliotek w naszym kraju w czasie pandemii. W myśl w/w zagadnień wszelaka działalność instytucji kultury została zawieszona.

Od 12.03.2020r. do 09.06.2020r., nasza biblioteka została zamknięta dla czytelników i użytkowników. W tym czasie nie prowadziliśmy wypożyczeń tzw. wewnątrz jak i na zewnątrz. Czytelnicy nie mieli możliwości wypożyczeń księgozbioru. W ramach obostrzeń musieliśmy zawiesić zajęcia stacjonarne dla seniorów, które prowadziliśmy i organizację lekcji bibliotecznych. Następnym okresem całkowitego zamknięcia dla czytelników i użytkowników był okres od 07- 30.11.2020r.

W omawianym okresie czasu pracownicy biblioteki pozostawali w czynnym wykonywaniu obowiązków służbowych w ramach obowiązującego reżimu sanitarnego. Pomimo braku możliwości bezpośredniej pracy z czytelnikiem bądź użytkownikiem zajmowaliśmy się tzw. pracami wewnętrznymi. W tym czasie przeprowadziliśmy selekcję księgozbioru(w bibliotece Wierzchowo zubytkowano 499 szt. woluminów, w Filii

w Świerczynie 799 szt. woluminów) w sumie 1298. W naszej bibliotece prowadzimy prace związane z wprowadzaniem księgozbioru do systemu bibliotecznego MAK, w tym czasie do w/w systemu wprowadzono 4221 woluminów co stanowi 36% całości posiadanego księgozbioru.

- 7) W okresie od 9 czerwca do 7 listopada, a następnie od 1 do 31 grudnia. umożliwiono prowadzenie wypożyczeń księgozbioru dla czytelników na zewnątrz. Z uwagi na dalej obowiązujące obostrzenia reżimu sanitarnego czytelnicy i użytkownicy nie mogli korzystać z czytelni biblioteki jak i tzw. wolnego dostępu do regałów. Zarekomendowano metodę tzw. rezerwacji telefonicznej księgozbioru co pozwala na zachowanie obostrzeń. Ponadto w tym czasie sprawdziła się również usługa bezpośredniego dostarczenia w miarę możliwości książek do domu czytelnika w szczególności dotyczy ,to seniorów. Pomimo wszelkich niedogodności staraliśmy się pozostawać do dyspozycji zainteresowanych, pozostawaliśmy otwarci na wszelkie nowe formy pracy z czytelnikami i użytkownikami z zachowaniem maksymalnego bezpieczeństwa. Wszelkie formy doskonalenia zawodowego kierowane przez Książnicę Pomorską w Szczecinie odbywały się w formie online, natomiast szereg szkoleń przygotowanych przez Bibliotekę Powiatową w Drawsku Pomorskim udało nam się zrealizować w formie stacjonarnej.

Placówka corocznie uczestniczy we współorganizacji imprez kulturalnych organizowanych przez Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Turystyki w Wierzchowie, Szkoły, Radę Sołecką w Świerczynie, WOŚP.

X. Podsumowanie

Finansowanie działalności inwestycyjnej należy do istotnych elementów prowadzonej gospodarki finansowej w gminach. Realizowanie inwestycji zaspokaja bowiem rosnące potrzeby lokalnych wspólnot samorządowych i przyczynia się do ich rozwoju. W przypadku Gminy Wierzchowo były to inwestycje infrastrukturalne, które umożliwiają realizowanie usług publicznych na odpowiednim poziomie, w szczególności w zakresie infrastruktury wodnokanalizacyjnej („Budowa sieci kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Będłino - Wodnik II”, „Modernizacja ujęcia wody w miejscowości Świerczyna - Wodnik III” „Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Sośnica w Gminie Wierzchowo – Szuwarek”), drogowej („Przebudowa drogi powiatowej nr 1996Z na odcinku Żabin - Nowe Łaski”, „Wykonanie projektu stałej organizacji ruchu w zakresie oznakowania poziomego i realizacji dla dróg powiatowych Nr 1962Z i 1985Z na odcinku Ostrowice – Złocieniec – Wierzchowo – Kalisz Pomorski”, Przebudowa drogi powiatowej nr 1994Z Osiek Drawski – Wierzchowo – Będłino – Sośnica (etap

l), „Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Osiek Drawski”) i oświatowej (Budowa Przedszkola w Wierzchowie”).

Działalność taka wymagała od Gminy zabezpieczenia w budżecie na rok 2020 środków niezbędnych do pokrycia zaplanowanych kosztów poszczególnych przedsięwzięć oraz dobrej organizacji pracy, z którą Gmina Wierzchowo, mimo trwającej sytuacji związanej z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 i związanymi z tym utrudnieniami, sobie poradziła.

Wójt
Jan Szewczyk